



Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2019. gada 24. septembrī*

Valsts atbalsts – Ķīmiskā rūpniecība – Lēmums, ar kuru atbalsts atzīts par nesaderīgu ar iekšējo tirgu –
Valsts atbalsta jēdziens – Valsts līdzekļi – Priekšrocība – Atgūšana – Saimnieciskā pēctecība –
Labas pārvaldības princips – Pienākums norādīt pamatojumu

Lietā T-121/15

Fortischem a.s., Novaka [*Nováky*] (Slovākija), ko pārstāv *C. Arhold*, *P. Hodál* un *M. Staroň*, advokāti,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *L. Armati* un *G. Conte*, pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

AlzChem AG, Trostberga [*Trostberg*] (Vācija), ko sākotnēji pārstāvēja *P. Alexiadis*, *solicitor*, *A. Borsos*
un *I. Georgiopoulos*, advokāti, pēc tam – *P. Alexiadis*, *A. Borsos* un *V. Dolka*, advokāti,

persona, kas iestājusies lietā,

par prasību, kura ir pamatota ar LESD 263. pantu un ar kuru tiek lūgts atcelt Komisijas Lēmuma
(ES) 2015/1826 (2014. gada 15. oktobris) par valsts atbalstu SA.33797 – (2013/C) (ex 2013/NN)
(ex 2011/CP), ko Slovākija sniegusi NCHZ (OV 2015, L 269, 71. lpp.), 1. un 3.–5. pantu,

VISPĀRĒJĀ TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs *G. Berardis* [*G. Berardis*], tiesneši *S. Papasavs* [*S. Papasavvas*] un
O. Spinjana-Matei [*O. Spineanu-Matei*] (referente),

sekretārs: *P. Kullens* [*P. Cullen*], administrators,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un 2019. gada 10. aprīļa tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – angļu.

Spriedums

I. Tiesvedības priekšvēsture

- 1 *Novácké chemické závody, a.s. v konkurze* (turpmāk tekstā – “NCHZ”) bija privātpersonām piederošs ķīmisko produktu ražotājs ar trim uzņēmējdarbības vienībām. Šī sabiedrība izmantoja ķīmisko produktu rūpnīcu Trenčinas [*Trenčín*] apgabalā (Slovākija). Tās galvenā darbība bija kalcija karbīda, tehnisko gāzu, polivinilhlorīda un tā apstrādes produktu ražošana, kā arī pieaugošā apjomā rūpniecisku un smalku mazas tonnāžas ķīmisku produktu ražošana.
- 2 2009. gada 8. oktobrī pret NCHZ, kura tobrīd piederēja *Disor Holdings Ltd* un bija paziņojusi par nespēju turpināt darbību un par maksātnespēju, tika uzsākta maksātnespējas procedūra.
- 3 2009. gada 5. novembrī Slovākijas Republika pieņēma *Zákon č. 493/2009 Z.z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa strategických spoločností a o zmene a doplnení niektorých zákonov* (Likums Nr. 493/2009 par konkrētiem pasākumiem attiecībā uz stratēģiskas nozīmes sabiedrībām un par atsevišķu likumu grozīšanu; turpmāk tekstā – “Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām”). Šajā likumā, kurš stājās spēkā 2009. gada 1. decembrī, valstij tika piešķirtas pirmpirkuma tiesības, atļaujot iegādāties stratēģiskas nozīmes sabiedrības, pret kurām ir uzsākta maksātnespējas procedūra, un tika noteikts pienākums izraudzīties maksātnespējas administratoru, lai nodrošinātu stratēģiskas nozīmes sabiedrības ekspluatācijas turpināšanu šīs procedūras laikā. 2009. gada 2. decembrī Slovākijas iestādes kvalificēja NCHZ par “stratēģiskas nozīmes sabiedrību” minētā likuma izpratnē, un šis statuss tai saglabājās līdz šī likuma spēkā esamības beigām 2010. gada 31. decembrī (turpmāk tekstā – “maksātnespējas pirmais posms”). NCHZ bija vienīgā sabiedrība, kurai tika piemērots minētais likums, ar kuru maksātnespējas administratoram bija uzdots nepārtraukt sabiedrības ekspluatāciju un tika liegts veikt nepamatotu kolektīvu atlaišanu.
- 4 2009. gada 28. decembrī tika izveidota “kompetentā komiteja” *Zákon č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov* (Likums Nr. 7/2005 par maksātnespēju un restrukturizāciju un par atsevišķu likumu grozīšanu; turpmāk tekstā – “Maksātnespējas likums”) 82. panta izpratnē (turpmāk tekstā – “kompetentā komiteja”). Atbilstoši minētajam likumam šīs komitejas sastāvā bija kreditoru komiteja, kas pārstāvēja nenodrošinātos kreditorus, kuriem attiecībā pret maksātnespējīgo uzņēmumu maksātnespējas procedūras uzsākšanas dienā bija nenodrošināti prasījumi un kuri savus prasījumus bija reģistrējuši kā “pirmsmaksātnespējas prasījumus” (turpmāk tekstā – “kreditoru komiteja”), prioritārie kreditori, proti, kreditori, kuru prasījumi bija nodrošināti ar noteiktu nodrošinājumu, un *súd v Trenčíne* (Trenčinas tiesa, Slovākija).
- 5 2009. gada 29. decembrī pirmais administrators personisku iemeslu dēļ tika aizstāts ar jaunu administratoru (turpmāk tekstā – “administrators”).
- 6 2010. gada 17. jūnijā *súd v Trenčíne* (Trenčinas tiesa) izdeva administratoram rīkojumu pārdot NCHZ kā uzņēmumu, kura darbība turpinās, saskaņā ar viņa izstrādātiem procedūras posmiem. Pēc paziņojuma par iepirkumu 2010. gada 12. augustā (turpmāk tekstā – “2010. gada iepirkums”) kompetentā komiteja 2010. gada 24. novembrī noraidīja vienīgo iesniegto piedāvājumu. 2010. gada 3. decembrī *súd v Trenčíne* (Trenčinas tiesa) uzdeva administratoram sagatavot detalizētu analīzi par NCHZ ekonomisko situāciju. Atkarībā no šīs analīzes rezultātiem administratoram vajadzēja vai nu pieņemt, vai noraidīt vienīgo iesniegto piedāvājumu. Analīze tika sagatavota 2010. gada 8. decembrī, un administrators paziņoja, ka piedāvājums tiks noraidīts.
- 7 Pēc 2010. gada 31. decembra NCHZ tika piemērots Maksātnespējas likums (turpmāk tekstā – “maksātnespējas otrais posms”). Kreditoru komitejā esošo kreditoru un prioritāro kreditoru kopējās sanāksmes laikā 2011. gada 26. janvārī administrators tos informēja, ka NCHZ darbības radītās ekspluatācijas izmaksas ir lielākas nekā ienākumi no ekspluatācijas. Viņš tos arī iepazīstināja ar savu

2010. gada 23. decembra ekonomisko analīzi, kuru papildināja vadītāju prezentācija. Iepriekš minētie kreditori nolēma turpināt *NCHZ* ekspluatāciju (turpmāk tekstā – “2011. gada 26. janvāra lēmums”). Tā kā šis lēmums tika apstiprināts ar *súd v Trenčíne* (Trenčīnas tiesa) 2011. gada 17. februāra lēmumu, administrators turpināja uzņēmuma ekspluatāciju.
- 8 2011. gada 7. jūnijā *súd v Trenčíne* (Trenčīnas tiesa) izdeva izpildrikojumu, ar kuru uzdeva administratoram sākt *NCHZ* pārdošanu saskaņā ar minētās tiesas rīkoto iepirkuma procedūru (turpmāk tekstā – “2011. gada iepirkuma procedūra”). Pēc paziņojuma par iepirkumu 2011. gada 12. jūlijā (turpmāk tekstā – “2011. gada iepirkums”) 2011. gada 29. novembrī tika iesniegti divi piedāvājumi.
 - 9 2011. gada 13. oktobrī Eiropas Komisija saņēma *AlzChem AG* sūdzību par nelikumīgu atbalstu, ko Slovērijas Republika esot piešķirusi *NCHZ*. *AlzChem* ir sabiedrība ar juridisko adresi Vācijā, kas veic darbību vairākos ķīmisko produktu tirgos konkrētās Eiropas Savienības dalībvalstīs, tostarp Slovērijas Republikā. Šī sūdzība tika papildināta 2012. gada 14. jūnijā.
 - 10 2011. gada 17. oktobrī Komisija pārsūtīja saņemto sūdzību Slovērijas iestādēm, pievienodama informācijas pieprasījumu. 2012. gada 22. martā un 21. jūnijā Komisija tām nosūtīja jaunus informācijas pieprasījumus. Slovērijas iestādes atbildēja uz visiem šiem pieprasījumiem.
 - 11 2011. gada 7. decembrī administrators informēja *súd v Trenčíne* (Trenčīnas tiesa) par 2011. gada iepirkuma procedūras un kompetentajā komitejā notikušā kreditoru balsojuma rezultātiem. 2011. gada 14. decembrī *súd v Trenčíne* (Trenčīnas tiesa) uzdeva administratoram novērtēt papildu piedāvājumu. 2011. gada 15. decembrī administrators sagatavoja analīzi, saskaņā ar kuru, ņemot vērā, ka šis piedāvājums ir attiecies tikai uz daļu no *NCHZ* aktīviem, tas neesot uzskatāms par kreditoru interesēm vispiemērotāko. 2011. gada 29. decembrī *súd v Trenčíne* (Trenčīnas tiesa) izdeva izpildrikojumu, ar kuru lika administratoram pasludināt *Via Chem Slovakia a.s.* par izraudzīto pretendentu. Pēc tam, kad 2012. gada 16. janvārī šī sabiedrība un *NCHZ* bija noslēgušas iegādes līgumu, 2012. gada 19. jūlijā *Protimonopolný úrad SR* (Slovērijas konkurences uzraudzības iestāde) apstiprināja pārdošanu, un 2012. gada 31. jūlijā tā tika pabeigta.
 - 12 2012. gada 1. augustā *Via Chem Slovakia* pārdeva *NCHZ* ķīmiskās uzņēmējdarbības vienību, izņemot nekustamo īpašumu (ēkas un zemi), prasītājam *Fortischem a.s.*, kas darbojas ķīmisko produktu ražošanas nozarē. Prasītāja pieder *Energochemica SE*, un – saskaņā ar šīs sabiedrības sniegto atbildi tiesas sēdē uz Vispārējās tiesas jautājumu – tā tika nodibināta 2012. gada maijā. Ķīmisko produktu ražošanai nepieciešamais nekustamais īpašums tika nodots prasītājas rīcībā saskaņā ar nomas līgumu.
 - 13 2013. gada 24. janvārī pēc *AlzChem* lūguma notika Komisijas un *AlzChem* sanāksme; ar 2013. gada 8. un 22. marta elektroniskā pasta vēstulēm *AlzChem* nosūtīja papildu informāciju.
 - 14 Ar 2013. gada 2. jūlija vēstuli Komisija Slovērijas iestādēm paziņoja savu lēmumu uzsākt formālu izmeklēšanas procedūru saskaņā ar LESD 108. panta 2. punktu (OV 2013, C 297, 85. lpp.) attiecībā uz, pirmkārt, valsts atļauju atbilstoši Likumam par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām turpināt *NCHZ* ekspluatāciju no 2009. gada decembra līdz 2010. gada decembrim un, otrkārt, 2011. gada 26. janvāra lēmumu turpināt *NCHZ* ekspluatāciju pēc tam, kad Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām bija zaudējis spēku. Turklāt Komisija izteica šaubas par 2011. gada iepirkuma beznosacījumu raksturu, kas ļāva pārdot *NCHZ*, un norādīja, ka nopietni netiešie pierādījumi ļaujot uzskatīt, ka saimnieciskā pēctecība starp *NCHZ* un jauno vienību nav tikusi pārtraukta.
 - 15 Pēc 2013. gada 2. jūlija lēmuma Komisija saņēma Slovērijas iestāžu, kā arī *AlzChem* un kādas citas ieinteresētās personas apsvērumus. Šo ieinteresēto trešo personu apsvērumi, kam pievienoti papildu jautājumi, tika nosūtīti Slovērijas iestādēm, kuras 2014. gada 14. janvārī iesniedza savus apsvērumus.

- 16 2013. gada 7. oktobrī un 2014. gada 17. februārī pēc Slovākijas iestāžu lūguma notika sanāksmes, kurās piedalījās Komisijas dienesti un Slovākijas iestādes. 2014. gada 20. martā Komisija vienai no ieinteresētajām trešajām personām nosūtīja papildu pieprasījumu sniegt skaidrojumus, un tā uz šo pieprasījumu atbildēja 2014. gada 6. maijā. 2014. gada 2. maijā Komisija uzdeva Slovākijas iestādēm papildu jautājumus, uz kuriem tās atbildēja 2014. gada 14. un 30. maijā.

II. Apstrīdētais lēmums

- 17 2014. gada 15. oktobrī Komisija pieņēma Lēmumu (ES) 2015/1826 par valsts atbalstu SA.33797 – (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2011/CP), ko Slovākija sniegusi *NCHZ* (OV 2015, L 269, 71. lpp.; turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”).
- 18 Komisija uzskatīja, ka *NCHZ* atzīšana par stratēģiskas nozīmes sabiedrību (turpmāk tekstā – “pirmais pasākums”) ir radījusi tai selektīvu priekšrocību, ir attiecināma uz valsti, ir saistīta ar valsts līdzekļu izmantošanu un ir radījusi konkurences kropļojumus tirgū, kurš ir atvērts tirdzniecībai starp dalībvalstīm. Komisija no tā secināja, ka šis pasākums ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē un ka šis atbalsts ir nelikumīgs un nesaderīgs ar iekšējo tirgu (apstrīdētā lēmuma 110. un 114.–124. apsvērums). Novērtējuma, ka valsts atbalsta summa ir 4 783 424,10 EUR apmērā, tā uzskatīja, ka atbalsts no *NCHZ* ir jāatgūst un ka atgūšanas rīkojums ir jāattiecina arī uz prasītāju, kam ir saimnieciskās pēctecības saikne ar *NCHZ* (apstrīdētā lēmuma 101. un 174. apsvērums).
- 19 Turpretī Komisija uzskatīja, ka *NCHZ* ekspluatācijas turpināšana atbilstoši 2011. gada 26. janvāra lēmumam nav valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, ņemot vērā, ka nebija izpildīti vismaz divi kumulatīvi nosacījumi, proti, konkrētā valsts pasākuma piedēvējamība valstij un ekonomiskās priekšrocības pastāvēšana, kas vajadzīgi valsts atbalsta esamībai (apstrīdētā lēmuma 113. apsvērums).
- 20 Apstrīdētā lēmuma rezolutīvā daļa ir formulēta šādi:

“1. pants

Valsts atbalstu [4 783 424,10 EUR] apmērā, kas tika piešķirts *NCHZ*, to atzīstot par stratēģisku uzņēmumu [stratēģiskas nozīmes sabiedrību] saskaņā ar Likumu par [stratēģiskas nozīmes sabiedrībām], tādējādi pasargājot to no Likuma par bankrotu [Maksātnespējas likuma] piemērošanas parastajā kārtībā, [Slovākijas Republika] istenoja nelikumīgi, pārkāpjot [LESD] 108. panta 3. punktu, un tas ir nesaderīgs ar iekšējo tirgu.

[..]

3. pants

1. [Slovākijas Republika] atgūst no *NCHZ* nesaderīgo [nelikumīgo] atbalstu, kas minēts 1. pantā.
2. Ņemot vērā ekonomisko [saimniecisko] pēctecību starp *NCHZ* un [prasītāju], pienākums atmaksāt atbalstu būtu [ir] jāattiecina arī uz [prasītāju].
3. Atgūstamām summām pieskaita procentus, sākot no dienas, kad tās bija pieejamas *NCHZ*, līdz to faktiskās atgūšanas dienai.
4. Procentus aprēķina, izmantojot salikto procentu likmi, saskaņā ar [..] Regulas (EK) Nr. 794/2004 [..] V nodaļu un [..] Regulu (EK) Nr. 271/2008 [..], ar ko groza Regulu (EK) Nr. 794/2004.

4. pants

1. Atbalstu, kas minēts 1. pantā, atgūst nekavējoties un efektīvi.
2. [Slovākijas Republika] nodrošina šā lēmuma īstenošanu četru mēnešu laikā no šā lēmuma paziņošanas dienas.

5. pants

1. Divu mēnešu laikā no šā lēmuma paziņošanas dienas [Slovākijas Republika] iesniedz šādu informāciju:

- a) no atbalsta saņēmējiem atgūstamo kopsummu (pamatsummu un atgūšanas procentus);
- b) šā lēmuma izpildes nolūkā veikto vai plānoto pasākumu sīku aprakstu;
- c) dokumentus, kas apliecina, ka atbalsta saņēmējam ir pieprasīts atmaksāt atbalstu.

2. [Slovākijas Republika] informē Komisiju par šā lēmuma īstenošanas nolūkā veikto valsts pasākumu norisi, līdz 1. pantā minētā atbalsta atgūšana ir pabeigta. Pēc Komisijas pieprasījuma Slovākija nekavējoties iesniedz informāciju par pasākumiem, kas jau veikti šā lēmuma izpildes nolūkā, kā arī par pasākumiem, kas vēl paredzēti. Tā sniedz arī sīku informāciju par atbalsta summām un atgūšanas procentiem, kas jau ir atgūti no atbalsta saņēmējiem.

6. pants

Šis lēmums ir adresēts Slovākijas Republikai.”

III. Tiesvedība

- 21 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2015. gada 6. martā, prasītāja cēla šo prasību.
- 22 Ar dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2015. gada 14. jūlijā, *AlzChem* lūdza atļauju iestāties šajā tiesvedībā Komisijas prasījumu atbalstam.
- 23 Ar vēstuli, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegta 2015. gada 6. augustā, prasītāja lūdza, lai noteikti elementi, kas iekļauti prasības pieteikumā un tā pielikumos, kā arī replikas rakstā un vienā tā pielikumā, tiktu uzskatīti par konfidenciali attiecībā uz *AlzChem*, ja tai tiktu atļauts iestāties lietā. Savam lūgumam tā pievienoja minēto dokumentu nekonfidencialu versiju.
- 24 Ar devītās palātas priekšsēdētāja 2015. gada 22. septembra rīkojumu *AlzChem* tika atļauts iestāties lietā Komisijas prasījumu atbalstam. Personai, kas iestājusies lietā, tika nosūtītas prasības pieteikuma, replikas raksta un to pielikumu prasītājas sagatavotas nekonfidencialas versijas. Ar vēstuli, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegta 2015. gada 8. oktobrī, persona, kas iestājusies lietā, apstrīdēja lūgumu par konfidencialitātes ievērošanu.
- 25 2015. gada 8. oktobrī šī lieta tika nodota jaunam tiesnesim referentam, kurš darbojas devītajā palātā. Ar Vispārējās tiesas priekšsēdētāja 2016. gada 3. oktobra lēmumu šī lieta tika nodota jaunam tiesnesim referentam. Tā kā Vispārējās tiesas palātu sastāvs bija mainīts, piemērojot Vispārējās tiesas Reglamenta 27. panta 5. punktu, tiesnesis referents tika norīkots uz sesto palātu, kurai līdz ar to tika nodota šī lieta.

- 26 2017. gada 6. februārī Vispārējā tiesa (sestā palāta) uzdeva prasītājam rakstveida jautājumus par tās lūgumu par konfidencialitātes ievērošanu. Tā atbildēja uz šiem jautājumiem noteiktajā termiņā.
- 27 Ar 2017. gada 13. septembra rīkojumu *Fortischem/Komisija* (T-121/15, nav publicēts, EU:T:2017:648) Vispārējās tiesas sestās palātas priekšsēdētājs apmierināja pieteikumu par konfidencialitāti attiecībā uz noteiktu informāciju, kas ietverta prasības pieteikumā, kā arī uz noteiktiem datiem, kas ietverti vairākos prasības pieteikuma un replikas raksta pielikumos, un noraidīja pieteikumu par konfidencialitāti attiecībā uz pārējo. Lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšana tika atlikta. 2017. gada 26. oktobrī personai, kas iestājusies lietā, tika nosūtīta 2017. gada 13. septembra rīkojuma *Fortischem/Komisija* (T-121/15, nav publicēts, EU:T:2017:648) rezolutīvās daļas 1) un 2) punktā minēto dokumentu prasītājas sagatavota nekonfidenciala versija.
- 28 2018. gada 5. janvārī persona, kas iestājusies lietā, iesniedza iestāšanās rakstu Vispārējās tiesas kancelejā.
- 29 2018. gada 5. un 7. februārī Komisija un prasītāja attiecīgi iesniedza Vispārējās tiesas kancelejā savus apsvērumus par iestāšanās rakstu.
- 30 Pēc tiesneša referenta priekšlikuma Vispārējā tiesa (sestā palāta) nolēma uzsākt tiesvedības mutvārdu daļu un saskaņā ar Reglamenta 89. pantā paredzētajiem procesa organizatoriskajiem pasākumiem uzdeva lietas dalībniekiem rakstveida jautājumus, kā arī lūdza iesniegt dokumentu. Tie atbildēja uz šiem jautājumiem noteiktajā termiņā un iesniedza prasīto dokumentu.
- 31 Lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz Vispārējās tiesas uzdotajiem mutvārdu jautājumiem tika uzklauti 2019. gada 10. aprīļa tiesas sēdē.

IV. Lietas dalībnieku prasījumi

- 32 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- atcelt apstrīdētā lēmuma 1. un 3.–5. pantu;
 - piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 33 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:
- prasību noraidīt;
 - piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 34 Persona, kas iestājusies lietā, būtībā prasa prasību noraidīt.

V. Juridiskais pamatojums

- 35 Prasības pamatojumam prasītāja izvirza sešus pamatus. Pirmais pamats attiecas uz LESD 107. panta 1. punkta pārkāpumu. Otrais pamats attiecas uz pienākuma veikt rūpīgu un objektīvu izskatīšanu neizpildi, kā arī Komisijas pienākuma sadarboties pārkāpumu. Trešais pamats attiecas uz LESD 296. panta otrās daļas pārkāpumu attiecībā uz Komisijas secinājumu par *NCHZ* piešķirta valsts atbalsta esamību. Ceturtais pamats attiecas uz LESD 107. panta 1. punkta un 108. panta 2. punkta pārkāpumu, kā arī Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999 (1999. gada 22. marts), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus [LESD 108.] panta piemērošanai (OV 1999, L 83, 1. lpp.), 14. panta 1. punkta pārkāpumu sakarā ar pienākuma atgūt apgalvoto valsts atbalstu attiecināšanu uz prasītāju. Piektais pamats, kas

minēts pakārtoti, attiecas uz LESD 107. panta 1. punkta un 108. panta 2. punkta, kā arī Regulas Nr. 659/1999 14. panta 1. punkta pārkāpumu sakarā ar to, ka apgalvotā valsts atbalsta atgūšanas pienākuma attiecināšana uz prasītāju netika ierobežota līdz 60 % no minētā atbalsta summas. Sestais pamats attiecas uz LESD 296. panta pārkāpumu saistībā ar Komisijas secinājumu par saimnieciskās pēctecības esamību.

- 36 Vispārējā tiesa uzskata par lietderīgu secīgi vērtēt trešo pamatu, pirmā pamata pirmo un otro daļu, otro pamatu, pirmā pamata trešo daļu, sesto pamatu, ceturto pamatu un visbeidzot piekto pamatu.

A. Par trešo pamatu attiecībā uz LESD 296. panta otrās daļas pārkāpumu saistībā ar Komisijas secinājumu par NCHZ piešķirta valsts atbalsta esamību

- 37 Prasītājas ieskatā, saskaņā ar judikatūru Komisijai ir pietiekami jāizklāsta iemesli, kuru dēļ tās apkopotie faktiskie un tiesiskie apstākļi pierāda valsts atbalsta esamību. Līdz ar to Komisijai esot arī jāpaskaidro iemesli, kuru dēļ attiecīgās dalībvalsts sniegtie faktiskie un tiesiskie argumenti nav bijuši pietiekami, lai atspēkotu šāda atbalsta esamību. Prasītāja apgalvo, ka apstrīdētais lēmums vairākos aspektos nav pamatots. Pirmkārt, minētajā lēmumā esot šāds trūkums attiecībā uz Komisijas secinājumiem, saskaņā ar kuriem Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piešķir *NCHZ* ekonomisko priekšrocību, ko šī sabiedrība nebūtu saņēmusi parastā maksātspējas procedūrā. Prasītājas ieskatā, lai arī Slovākijas iestādes ir sniegušas detalizētus faktiskos argumentus, kas rāda, ka kreditori būtu izvēlējušies *NCHZ* darbības turpināšanu, Komisija nav pievērsusies šo norāžu saturam, tā vietā vienīgi izsacīdama vispārējas un patvaļīgas šaubas. Otrkārt, apstrīdētajā lēmumā neesot sniegts pamatojums, kādēļ Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām nav atbilstīgs tirgus ekonomikas dalībnieka kritērijiem.
- 38 Komisija, kuru atbalsta persona, kas iestājusies lietā, apstrīd prasītājas argumentācijas pamatotību.
- 39 Kā izriet no pastāvīgās judikatūras, pamatojumam, kas prasīts LESD 296. pantā, jābūt atbilstošam attiecīgā tiesību akta būtībai, un tajā skaidri un neapšaubāmi ir jābūt norādītai tās iestādes argumentācijai, kura pieņēmusi attiecīgo tiesību aktu, tādā veidā, kas ieinteresētajām personām ļauj iepazīties ar pieņemtā tiesību akta pamatojumu un Savienības tiesai veikt savu pārbaudi (skat. spriedumu, 2018. gada 13. decembris, *AlzChem/Komisija*, T-284/15, EU:T:2018:950, 70. punkts (nav publicēts) un tajā minētā judikatūra).
- 40 Prasība norādīt pamatojumu jāizvērtē, ņemot vērā attiecīgās lietas apstākļus, it īpaši tiesību akta saturu, norādītā pamatojuma raksturu un tiesību akta adresātu vai citu ar šo tiesību aktu skarto personu LESD 263. panta ceturtais daļas izpratnē interesi saņemt paskaidrojumus (spriedums, 2018. gada 13. decembris, *AlzChem/Komisija*, T-284/15, EU:T:2018:950, 71. punkts (nav publicēts)).
- 41 Netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu norādīti visi atbilstošie faktiskie un tiesiskie apstākļi, jo jautājums par to, vai tiesību akta pamatojums atbilst LESD 296. panta prasībām, jāizvērtē, ņemot vērā ne tikai tā tekstu, bet arī tā kontekstu, kā arī visas tās tiesību normas, kuras reglamentē attiecīgo jomu. It īpaši Komisijai nav pienākuma izteikt viedokli par visiem argumentiem, ko tai paudušas ieinteresētās personas. Tai ir pietiekami norādīt faktus un juridiskos apsvērumus, kam ir būtiska nozīme lēmuma struktūrā (skat. spriedumu, 2018. gada 13. decembris, *AlzChem/Komisija*, T-284/15, EU:T:2018:950, 72. punkts (nav publicēts) un tajā minētā judikatūra).
- 42 Visbeidzot pamats attiecībā uz LESD 296. panta otrās daļas pārkāpumu atšķiras no pamata attiecībā uz LESD 107. panta 1. punkta pārkāpumu. Pirmais pamats par pamatojuma neesamību vai nepietiekamību attiecas uz būtisku formas prasību pārkāpumu LESD 263. panta izpratnē un ir absolūts pamats, kas izvirzāms pēc Savienības tiesas ierosmes, bet otrais pamats par lēmuma likumību pēc būtības attiecas uz tiesību normas attiecībā uz LESD piemērošanu pārkāpumu tā paša LESD 263. panta izpratnē un Savienības tiesa to var izskatīt vienīgi tad, ja šo pamatu ir izvirzījusi prasītāja. Pienākums norādīt

pamatojumu tādējādi atšķiras no jautājuma par apstrīdētā lēmuma pamatojuma pamatotību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1998. gada 2. aprīlis, Komisija/Sytraval un Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, 67. punkts).

- 43 Tas, vai apstrīdētajam lēmumam trūkst pamatojuma vai arī tas ir nepietiekami pamatots LESD 296. panta izpratnē, ir jāvērtē, ņemot vērā iepriekš 39.–42. punktā minētos apsvērumus.
- 44 Apstrīdētajā lēmumā Komisija konstatēja, ka *NCHZ* parādu saistības attiecībā pret dažādām valsts iestādēm bija noslēgtas tādēļ, ka darbības turpināšana radīja zaudējumus. Tā uzskatīja, ka pretēji praksei, kas atbilst parastajai maksātnespējas procedūrai, ieceltais maksātnespējas administrators nebija veicis nekādu analīzi un nevienā kreditoru sapulcē nav bijis iespējams pieņemt lēmumu par *NCHZ* nākotni. Tā norādīja, ka ieceltais maksātnespējas administrators bija atzinis, ka ar Likumu par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām viņam bija noteikts pienākums likt *NCHZ* turpināt darbību, nepastāvot nekādai iespējamībai apsvērt citus risinājumus (apstrīdētā lēmuma 79. un 80. apsvērums).
- 45 Šajā ziņā Komisija uzskatīja, ka lēmums Likumu par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piemērot *NCHZ* nav balstījies uz apsvērumiem, kurus būtu ņēmuši vērā tās kreditori, bet gan uz citiem valsts politikas apsvērumiem, ņemot vērā, ka Slovērijas valdības lēmuma tekstā ir minēta vienīgi darbavieta zaudēšana un Slovērijas ķīmiskās rūpniecības un līdz ar to visas Slovērijas ekonomikas konkurētspējas zaudēšana. Tās ieskatā, valsts lēmums attiecināt minēto likumu uz *NCHZ* līdz ar to acīmredzami nebija pamatots ar tirgus ekonomikas kreditora kritēriju (apstrīdētā lēmuma 82. apsvērums).
- 46 Atbildēdama uz Slovērijas iestāžu izvirzītajiem argumentiem, saskaņā ar kuriem kreditori, iespējams, būtu nolēmuši turpināt *NCHZ* darbību pat tad, ja uzņēmumam nebūtu ticis piemērots Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām, Komisija it īpaši precizēja, ka Slovērijas iestāžu minētajā pirmā administratora 2009. gada 26. oktobra analizē (turpmāk tekstā – “2009. gada 26. oktobra analīze”) nebija citu iespējamo risinājumu ticama vērtējuma, ka netika veikts padziļināts vērtējums un ka maksātnespējas otrā posma sākumā, kad tika pieņemts lēmums turpināt *NCHZ* darbību, kreditoru ekonomiskā situācija bija atšķirīga (apstrīdētā lēmuma 82.–84. apsvērums). Komisijas ieskatā, administratora 2014. gada marta analizē (turpmāk tekstā – “2014. gada marta analīze”), kuras pamatā bija metodoloģija, kas tika izmantota, lai analizētu situāciju minētajā otrajā posmā, bija ļoti īsa, hipotētiska un sagatavota *ex post* (apstrīdētā lēmuma 87. apsvērums). Tā secināja, ka Slovērijas iestādes nebija pierādījušas, ka gadījumā, ja uz *NCHZ* nebūtu attiecināts Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām, šīs sabiedrības darbības turpināšana maksātnespējas procedūras sākumā jeb 2010. gadā būtu apstiprināta, pamatojoties uz atbilstīgu padziļinātu analīzi un apspriešanu, kurā būtu bijušas iesaistītas visas ieinteresētās personas (apstrīdētā lēmuma 88. apsvērums).
- 47 Turklāt Komisija uzsvēra, ka sakarā ar Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piemērošanu tika kļūdēta neskaidrība, kas raksturīga lēmuma pieņemšanai parastajā maksātnespējas procedūrā, ņemot vērā, ka visas *NCHZ* darbības turpināšana bija garantēta vismaz līdz brīdim, kad minētais likums zaudēja spēku 2010. gada beigās. Komisijas ieskatā, tas bija “spēcīgs signāls” nozarē, proti, ķīmiskās rūpniecības nozarē, kurā apgādes drošība klientiem bija īpaši nozīmīga. Tā norādīja, ka *NCHZ* bija zaudējusi atsevišķus klientus 2009. un 2010. gadā, kā tas esot bijis norādīts administratora ekonomiskajā analizē, kas tika izstrādāta pēc tam, kad Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām zaudēja spēku. Līdz ar to tā uzskatīja, ka tad, ja šis likums nebūtu attiecināts uz *NCHZ*, būtu pastāvējis daudz lielāks risks, ka tiek zaudēti pārdošanas darījumi sakarā ar nenoteiktību, ko radīja maksātnespējas procedūra, kā arī lielāks risks, ka kreditori varētu uzskatīt, ka *NCHZ* darbības turpināšanai nav ekonomiskas jēgas, un izvēlēties *NCHZ* darbības pārtraukšanu (apstrīdētā lēmuma 85., 86., 88. un 89. apsvērums).
- 48 Komisija secināja, ka Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piemērošana bija piešķirusi *NCHZ* ekonomisko priekšrocību, pasargājot šo sabiedrību no parastās maksātnespējas procedūras saskaņā ar Maksātnespējas likumu, jo ieceltajam maksātnespējas administratoram, kreditoriem un maksātnespējas tiesai bija liegta iespēja pārtraukt *NCHZ* darbību vai nozīmīgi samazināt darbinieku skaitu gan

maksātnespējas procedūras sākumā, gan 2010. gadā, ņemot vērā šīs sabiedrības ekonomiskās situācijas attīstību. Komisijas ieskatā, arī pirmais pasākums *NCHZ*, kā arī trešajām pusēm, it īpaši klientiem un piegādātājiem, deva pārlicību par šīs sabiedrības darbības turpināšanu, lai arī šāda turpināšana nekad nebūtu tikusi garantēta parastos maksātnespējas apstākļos, un tādējādi minētajai sabiedrībai bija iespējams saņemt privilēģētu attieksmi salīdzinājumā ar tās konkurentiem līdzīgā situācijā (apstrīdētā lēmuma 78., 85., 89. un 90. apsvērumi).

- 49 No šiem Komisijas apsvērumiem apstrīdētajā lēmumā izriet, ka, pretēji prasītājas apgalvojumiem, Komisija ir norādījusi iemeslus, kuru dēļ tā bija uzskatījusi, ka Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piemērošana *NCHZ* bija piešķirusi šai sabiedrībai ekonomisko priekšrocību, kādu tā nebūtu saņēmusi parastajā maksātnespējas procedūrā. Tādējādi tā analizēja šī likuma piemērošanas sekas, proti, *NCHZ* darbības automatisku turpināšanu un šķērsli kolektīvai atlaišanai, un tas notika neatkarīgi no šīs sabiedrības ekonomiskās situācijas attīstības un tā, ka šī sabiedrība nevarēja atmaksāt parādus it īpaši dažādām valsts iestādēm. Komisija arī ir minējusi savu vērtējumu, saskaņā ar kuru šī *NCHZ* darbības automatiskā turpināšana tās klientiem un piegādātājiem bija sniegusi garantiju, kas nebūtu pastāvējusi parastā maksātnespējas procedūrā.
- 50 Turklāt, pretēji prasītājas apgalvojumiem, Komisija ir norādījusi iemeslus, kuru dēļ tā uzskatīja, ka ar Likumu par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piemērošanu nebija izpildīts tirgus ekonomikas dalībnieka kritērijs, un tās “argumentācija neaprobežojās ar apsvērumu, saskaņā ar kuru [minētā] likuma piemērošanas [...] pamatā bija valsts politikas apsvērumi, ko privāts kreditors nebūtu ņēmis vērā”. Pēc tam, kad Komisija bija izteikusi šo vērtējumu, pretēji prasītājas apgalvojumiem tā arī atbildēja uz Slovākijas iestāžu argumentiem par pirmā administratora un administratora nostāju. Šajā ziņā tā izklāstīja iemeslus, kuru dēļ, pirmkārt, tā noraidīja gan 2009. gada 26. oktobra, gan 2014. gada marta analīzi un, otrkārt, uzskatīja, ka tās rīcībā nav pierādījumu, ka kompetentā komiteja būtu paudusi atbalstu *NCHZ* darbības turpināšanai maksātnespējas pirmajā posmā. Tādējādi tā norādīja, ka uzskata – 2014. gada marta analīze, kuras pamatā bija metodoloģija, kas tika izmantota minētā posma analīzei, ir bijusi ļoti īsa, hipotētiska un izstrādāta *ex post*, šajā ziņā vairākos punktos atsaukdamās uz trim Savienības tiesas spriedumiem, kuros ir uzskatīts, ka privātā ieguldītāja kritērija piemērošanas kontekstā nozīme ir tikai aplūkojamā valsts lēmuma pieņemšanas brīdī pieejamai informācijai un paredzamiem vērtējumiem. Turklāt Komisija ir norādījusi, ka, tās ieskatos, Slovākijas iestādes nebija pierādījušas, ka maksātnespējas procedūras sākumā jeb 2010. gadā *NCHZ* darbības turpināšana būtu tiešām tikusi apstiprināta, pamatojoties uz padziļinātu analīzi un apspriešanu, kurā iesaistītas visas ieinteresētās personas. Visbeidzot tā minēja kreditoru ekonomiskās situācijas atšķirību lēmuma pieņemšanas brīdī otrā posma sākumā.
- 51 Turklāt prasītāja argumentācija attiecībā uz to, ka Komisija neesot paskaidrojusi iemeslus, kuru dēļ kompetentā komiteja būtu izteikusies pret *NCHZ* darbības turpināšanu, neattiecas uz apstrīdētā lēmuma pamatojuma pietiekamību, bet gan atklāj, ka prasītāja nepiekrīt Komisijas analīzē un secinājumos minēto argumentu pamatotībai, jo prasītāja nepiekrīt, ka neesot ticis pierādīts, kāds būtu bijis kompetentās komitejas lēmums. Atbilstoši šā sprieduma 42. punktā minētajai judikatūrai jautājums par pienākuma norādīt pamatojumu izpildi ir jānošķir no jautājuma par apstrīdētā lēmuma pamatojuma pamatotību.
- 52 Līdz ar to nevar secināt, ka apstrīdētajā lēmumā trūkst pamatojuma attiecībā uz Komisijas secinājumu par *NCHZ* piešķirta valsts atbalsta esamību, un līdz ar to trešais pamats ir jānoraida.

B. Par pirmā pamata pirmo un otro daļu attiecīgi saistībā ar valsts līdzekļu nodošanas un *NCHZ* piešķirtas ekonomiskās priekšrocības neesamību

- 53 Pirmais pamats par LESD 107. panta 1. punkta pārkāpumu ir sadalīts trīs daļās. Ar pirmo daļu prasītāja apstrīd, ka *NCHZ* kvalificēšana par “stratēģiskas nozīmes sabiedrību” bija pamats valsts līdzekļu nodošanai. Ar otro daļu tā apgalvo, ka šis pasākums nepiešķir *NCHZ* ekonomisko priekšrocību. Ar

trešo daļu prasītāja apgalvo, ka pat tad, ja Komisija būtu varējusi pamatoti secināt, ka *NCHZ* saistībā ar pirmo pasākumu ir ticis piešķirts valsts atbalsts, tā ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, aprēķinot minētā atbalsta summu.

- 54 Vispārējā tiesa uzskata par noderīgu vispirms vērtēt pirmā pamata pirmās divas daļas, kas attiecas uz aplūkojamā pasākuma kvalificēšanu par valsts atbalstu, savukārt tā trešā daļa, kas attiecas uz šī atbalsta summas aprēķināšanu, tiks vērtēta pēc otrā pamata analīzes.
- 55 Ar pirmā pamata pirmo daļu prasītāja apgalvo, ka Komisijas vērtējums apstrīdētā lēmuma 75.–77. apsvērumā nepierāda valsts līdzekļu nodošanu tāpēc, ka *NCHZ* tika kvalificēta par “stratēģiskas nozīmes sabiedrību”. Pirmkārt, tā apgalvo, ka *NCHZ* kvalificēšana par stratēģiskas nozīmes sabiedrību nedeva pamatu šādai nodošanai, jo Slovērijas valstij nebija jāuzņemas nekāds papildu slogs salīdzinājumā ar to slogu, kas tai būtu jāuzņemas, ja tiktu ievērota parastā maksātspējas procedūra. Prasītājas ieskatā, no judikatūras izriet, ka, lai tiktu konstatēta valsts līdzekļu nodošana, ir nepieciešams kas vairāk nekā abstrakts risks par sabiedrības ekspluatācijas turpināšanas radīto valsts saistību pieaugumu maksātspējas procedūras laikā, ciktāl valsts saistību palielināšanās ir aplūkojamās Maksātspējas likuma piemērošanas sekas. Prasītāja šajā ziņā atsaucas uz 1998. gada 1. decembra spriedumu *Ecotrade* (C-200/97, EU:C:1998:579, 36., 41. un 43. punkts). Otrkārt, savos apsvērumos par iestāšanās rakstu prasītāja apgalvo, ka darbības turpināšanas maksātspējas laikā parastās sekas nevar uzskatīt par “faktisku atteikšanos no publiskajiem prasījumiem”. Tās ieskatā, ja tiktu pieņemts šāds arguments, tad ikviena darbības turpināšana, kas saistīta ar parādu pieaugumu pret publiskajiem kreditoriem maksātspējas procedūras laikā, varētu tikt pielīdzināta valsts līdzekļu nodošanai. Treškārt, replikas rakstā prasītāja norāda, ka atzīst – kritērijs, kas izmantots 1998. gada 1. decembra spriedumā *Ecotrade* (C-200/97, EU:C:1998:579), lai noteiktu, vai ir tikuši nodoti valsts līdzekļi, ir diezgan tuvs kritērijam, kurš ļauj noteikt, vai ir tikusi piešķirta ekonomiskā priekšrocība.
- 56 Ar pirmā pamata otro daļu prasītāja norāda uz acīmredzamu kļūdu vērtējumā, ko Komisija ir pieļāvusi attiecībā uz tādas ekonomiskās priekšrocības esamību, kas piešķirta *NCHZ* saistībā ar tās kvalificēšanu par “stratēģiskas nozīmes sabiedrību”. Pirmkārt, *NCHZ* neesot saņēmusi nevienu tādu priekšrocību, ko tā nebūtu saņēmusi, piemērojot parasto maksātspējas procedūru, jo katrā ziņā tās kreditori būtu izvēlējušies turpināt uzņēmuma darbību, un pagaidu aizliegums veikt kolektīvu atlaišanu esot sniedzis labumu vienīgi Slovērijas valstij, nevis *NCHZ*. Otrkārt, Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piemērošana esot atbildusi tirgus ekonomikas dalībnieka kritērijam, jo šī piemērošana esot bijusi ekonomiski izdevīga publiskajiem kreditoriem.
- 57 Komisija, kuru atbalsta persona, kas iestājusies lietā, apstrīd prasītājas argumentācijas pamatotību.

1. Judikatūra

- 58 Iesākumā ir jāatgādina, ka, kvalificējot atbalstu, ir jābūt izpildītiem visiem LESD 107. panta 1. punktā minētajiem nosacījumiem. Tādējādi, pirmkārt, ir nepieciešams, lai būtu noticis valsts iejaukšanās pasākums vai valsts līdzekļu izmantošana. Otrkārt, šim iejaukšanās pasākumam jābūt tādām, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Treškārt, tam ir jāpiešķir selektīva priekšrocība tā saņēmējam. Ceturtkārt, tam ir jābūt tādām, ar ko tiek izkropļota konkurence vai tiek radīti draudi to izkropļot (skat. spriedumu, 2018. gada 13. decembris, *AlzChem*/Komisija, T-284/15, EU:T:2018:950, 59. punkts (nav publicēts) un tajā minētā judikatūra).
- 59 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru vienīgi priekšrocības, kas tieši vai netieši tiek piešķirtas no valsts līdzekļiem vai kas rada papildu izmaksas valstij, ir jāuzskata par atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē. No šīs tiesību normas formulējuma un no procesuālajām normām, kas ieviestas ar LESD 108. pantu, izriet, ka priekšrocības, kuras piešķirtas, izmantojot citus, nevis valsts līdzekļus, neietilpst konkrēto tiesību normu piemērošanas jomā (šajā ziņā skat. spriedumus, 1993. gada 17. marts, *Sloman*

Neptun, C-72/91 un C-73/91, EU:C:1993:97, 19. punkts; 1998. gada 1. decembris, *Ecotrade*, C-200/97, EU:C:1998:579, 35. punkts, un 2001. gada 13. marts, *PreussenElektra*, C-379/98, EU:C:2001:160, 58. punkts).

- 60 Ir jānorāda, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru ne vienmēr ir jāpierāda, ka ir notikusi valsts līdzekļu nodošana, lai vienam vai vairākiem uzņēmumiem piešķirta priekšrocība varētu tikt uzskatīta par valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē (spriedums, 2019. gada 28. marts, Vācija/Komisija, C-405/16 P, EU:C:2019:268, 55. punkts; šajā nozīmē skat. arī spriedumus, 1994. gada 15. marts, *Banco Exterior de España*, C-387/92, EU:C:1994:100, 14. punkts, un 1999. gada 19. maijs, Itālija/Komisija, C-6/97, EU:C:1999:251, 16. punkts).
- 61 Tādējādi jēdziens “atbalsts” ietver ne tikai tādus pozitīvus atbalstus kā subsīdijas, bet arī intervences pasākumus, kas dažādās formās samazina izmaksas, kādas parasti rodas uzņēmuma budžetā, un kam tādējādi, lai gan tās nav subsīdijas vārda tiešā nozīmē, ir tāds pats raksturs un tādas pašas sekas (skat. spriedumu, 2013. gada 21. marts, Komisija/*Buczek Automotive*, C-405/11 P, nav publicēts, EU:C:2013:186, 30. punkts un tajā minētā judikatūra; šajā nozīmē skat. arī spriedumu, 2013. gada 19. marts, *Bouygues* un *Bouygues Télécom*/Komisija u.c. un Komisija/Francija u.c., C-399/10 P un C-401/10 P, EU:C:2013:175, 101. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 62 Turklāt saskaņā ar judikatūru valsts atbalsta jēdzienam, kā tas ir definēts Līgumā, ir juridisks raksturs un tas ir interpretējams saskaņā ar objektīviem elementiem. Šī iemesla dēļ Savienības tiesai principā ir pienākums, ņemot vērā gan konkrētos tajā izskatāmās lietas apstākļus, gan Komisijas veiktā novērtējuma tehnisko vai komplekso raksturu, veikt pilnīgu pārbaudi attiecībā uz jautājumu par to, vai pasākums ietilpst LESD 107. panta 1. punkta piemērošanas jomā (spriedums, 2008. gada 22. decembris, *British Aggregates*/Komisija, C-487/06 P, EU:C:2008:757, 111. punkts).
- 63 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka patiešām pārbaudes ietvaros, ko Savienības tiesa īsteno attiecībā uz Komisijas veiktajiem sarežģītiem ekonomiskiem vērtējumiem valsts atbalsta jomā, Savienības tiesai nav jāizstāj Komisijas veiktais ekonomiskais vērtējums ar savējo (spriedumi, 2013. gada 24. janvāris, *Frucona Košice* /Komisija, C-73/11 P, EU:C:2013:32, 75. punkts, un 2013. gada 21. marts, Komisija/*Buczek Automotive*, C-405/11 P, nav publicēts, EU:C:2013:186, 49. punkts).
- 64 Tomēr Savienības tiesai ir jāpārbauda tostarp ne vien izvērīto pierādījumu materiālā precizitāte, ticamība un konsekvence, bet arī jāpārbauda, vai šie pierādījumi izveido visu atbilstošu datu kopumu, kas ir jāņem vērā, lai izvērtētu sarežģītu situāciju, un vai šo pierādījumu raksturs ļauj pamatot no tiem izdarītos secinājumus (spriedumi, 2013. gada 24. janvāris, *Frucona Košice*/Komisija, C-73/11 P, EU:C:2013:32, 76. punkts, un 2013. gada 21. marts, Komisija/*Buczek Automotive*, C-405/11 P, nav publicēts, EU:C:2013:186, 50. punkts).

2. Apstrīdētais lēmums

- 65 Komisijas apstrīdētajā lēmumā paustie apsvērumi par *NCHZ* piešķirtas ekonomiskās priekšrocības esamību, tāpēc ka šī sabiedrība tika kvalificēta par “stratēģiskas nozīmes sabiedrību”, ir izklāstīti šā sprieduma 44.–48. punktā.
- 66 Attiecībā uz valsts līdzekļu izmantošanu saistībā ar pirmo pasākumu Komisija ir uzskatījusi, ka, “pamatojoties uz [stratēģiskas nozīmes sabiedrības statusa piešķiršanu], [*NCHZ*] darbība tika nodrošināta, kaut arī bija skaidrs risks (kurš tiešām piepildījās), ka ienākumi nebūs pietiekami, lai segtu uzņēmējdarbības nodrošināšanas izdevumus bankrota [maksātnespējas] procedūras laikā, tostarp sociālā nodrošinājuma iemaksas un citas saistības pret valsti” (apstrīdētā lēmuma 74. apsvērums). Tā piebilda, ka “darbības turpināšana un papildu saistību uzkrāšana likuma [par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām] piemērošanas rezultātā apgrūtināja *NCHZ* valsts kreditoriem iespēju atgūt esošās prasības” (apstrīdētā lēmuma 76. apsvērums). Tā secināja, ka tādēļ, ka *NCHZ* tika atzīta par

stratēģiskas nozīmes sabiedrību, tika īstenota valsts līdzekļu nodošana negūtās peļņas veidā attiecībā uz publiskajiem prasījumiem, ko *NCHZ* nebija nokārtojusi maksātnespējas pirmajā posmā (apstrīdētā lēmuma 77. apsvērumš).

3. Par Komisijas veikto pirmā pasākuma kvalificēšanu par valsts atbalstu

- 67 Iesākumā attiecībā uz nosacījumiem, kam ir jābūt izpildītiem, lai iejaukšanos varētu kvalificēt par valsts atbalstu atbilstoši šā sprieduma 58. punktā minētajai judikatūrai, ir jākonstatē, ka prasītāja neapstrīd ne pirmā pasākuma selektīvo raksturu, ne to, ka šis pasākums var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- 68 Turklāt ir jānorāda, ka, lai arī ar savu argumentāciju šis pirmā pamata daļas atbalstam prasītāja neapšauba to, ka pirmais pasākums ir attiecināms uz valsti, tā norāda, ka vēlas apstrīdēt to, ka minētajā pasākumā bija iesaistīti valsts līdzekļi papildu izmaksu valstij vai valsts iestādēm izpratnē, un tā tiecas pierādīt, ka *NCHZ* situācija nebūtu bijusi atšķirīga, ja to būtu regulējušas Maksātnespējas likuma normas. Tomēr ir jākonstatē, ka ar šo argumentāciju prasītāja apšauba galvenokārt ekonomiskās priekšrocības esamību. Prasības pieteikumā analizē par nosacījumu attiecībā uz priekšrocības esamību tā atsaucas uz “iepriekš izklāstītajiem elementiem”, proti, elementiem, ko tā ir izklāstījusi attiecībā uz valsts līdzekļu nodošanas jēdzienu, un norāda – tie skaidri atklājot, ka *NCHZ* nav saņēmusi nevienu tādu priekšrocību, ko šī sabiedrība nebūtu saņēmusi parastajā maksātnespējas procedūrā. Līdz ar to šī prasītājas argumentācija ir jāpiesaista pirmā pamata otrās daļas vērtējumam un šī pamata abas pirmās daļas ir jāvērtē kopā.
- 69 Lai vērtētu *NCHZ* piešķirtas ekonomiskās priekšrocības esamību sakarā ar pirmo pasākumu un apstrīdētā lēmuma likumību šajā ziņā, ir jākonstatē, ka, lai arī prasītāja un Komisija, ko atbalsta persona, kas iestājusies lietā, ir vienisprātis par 1998. gada 1. decembra sprieduma *Ecotrade* (C-200/97, EU:C:1998:579) atbilstību šajā gadījumā, tās no šī sprieduma izdara atšķirīgus secinājumus.
- 70 Prasītāja uzskata – lai vērtētu, vai ar Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piemērošanu *NCHZ* ir tikusi piešķirta ekonomiskā priekšrocība, ir jāveic divu posmu pārbaude. Pirmkārt, esot jānosaka, vai minētais likums ļāva *NCHZ* gūt tādu ekonomisko priekšrocību, kādu šī sabiedrība nebūtu saņēmusi gadījumā, ja tiktu piemērots Maksātnespējas likums, un jāvērtē “alternatīvais scenārijs”, kas prasot veikt hipotētisku analīzi *a posteriori*. Negatīvas atbildes gadījumā uz šo pirmo jautājumu ekonomiskās priekšrocības esamību varot izslēgt, jo *NCHZ* nebūtu atradusies labvēlīgākā situācijā nekā situācija, kādā tā atrastos atbilstoši parastajai maksātnespējas procedūrai. Otrkārt, pozitīvas atbildes gadījumā uz šo pirmo jautājumu ekonomiskās priekšrocības esamību varētu noraidīt tad, ja, piemērojot *NCHZ* Likumu par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām, Slovērijas valsts ir rīkojusies kā tirgus ekonomikas dalībiece un līdz ar to minētā likuma piemērošana ir atbildusi šīs valsts ekonomiskajām interesēm.
- 71 Turpretī Komisija uzskata, ka prasītājas aizstāvētā nostāja laupa saturu judikatūrai par tirgus ekonomikas dalībnieka kritēriju.
- 72 Ir jānorāda, ka atbilstoši 1998. gada 1. decembra spriedumam *Ecotrade* (C-200/97, EU:C:1998:579, 45. punkts) un 1999. gada 17. jūnija spriedumam *Piaggio* (C-295/97, EU:C:1999:313, 43. punkts) tas, ka sabiedrībai tiek piemērota kārtība, kas atkāpjas no vispārējo tiesību aktu noteikumiem par maksātnespēju, ir jāuzskata par apstākli, kas nozīmē valsts atbalsta piešķiršanu, divās situācijās. Pirmā situācija rodas, kad būtībā tiek pierādīts, ka šai sabiedrībai bija ļauts turpināt savu ekonomisko darbību apstākļos, kādos šāda iespējamība būtu izslēgta, piemērojot parasto maksātnespējas kārtību. Otrā situācija rodas, kad būtībā ir pierādīts, ka šī sabiedrība ir saņēmusi vienu vai vairākas priekšrocības, tādas kā valsts garantija, pazemināta nodokļa likme, atbrīvojums no naudas sodu un citu finansiālu sankciju samaksas vai faktiskā, pilnīga vai daļēja atteikšanās no publiskajiem prasījumiem, uz kādām nebūtu varējis pretendēt cits maksātnespējīgs uzņēmums, ja tiktu piemērotas vispārējās maksātnespējas tiesību normas.

73 Novērtējot, vai nav pieļauta kļūda Komisijas secinājumā par valsts atbalsta piešķiršanu *NCHZ*, Komisijas apstrīdētajā lēmumā veiktais pirmā pasākuma vērtējums ir jāpārbauda, ņemot vērā šos apsvērumus.

74 Šajā ziņā, pirmkārt, ir jāvērtē apstākļi, kādos tika atļauta *NCHZ* darbības turpināšana, piemērojot Likumu par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām, un ar šo piemērošanu saistītās sekas. Otrkārt, ir jāvērtē prasītājas apgalvojums, saskaņā ar kuru Slovākijas valsts lēmums piemērot *NCHZ* Likumu par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām atbilda tirgus ekonomikas dalībnieka kritērijiem. Treškārt, ir jāvērtē prasītājas apgalvojumi par situācijas identiskumu, ja uz *NCHZ* būtu attiecināta parastā maksātnespējas procedūra.

a) Par nosacījumiem, ar kādiem Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām tika piemērots NCHZ, to kvalificējot par “stratēģiskas nozīmes sabiedrību”, un ar šo piemērošanu saistītajām sekām

75 Nav strīda, ka šajā gadījumā, ņemot vērā *NCHZ* kvalificēšanu par “stratēģiskas nozīmes sabiedrību”, pirmajam administratoram nebija citas izvēles kā turpināt *NCHZ* ekspluatēšanu, kas bija noteikta saistībā ar Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piemērošanu (apstrīdētā lēmuma 80. apsvērumus). Līdz ar to maksātnespējas pirmajā posmā, kurā uz *NCHZ* bija attiecināts minētais likums, šai sabiedrībai vajadzēja turpināt darbību, lai kāda būtu tās ekonomiskā situācija un neatkarīgi no jebkādiem apsvērumiem attiecībā uz tās kreditoru interesēm, un tas tā bija, pat ja šīs sabiedrības parādi auga un bija lielāki par tās ieņēmumiem (apstrīdētā lēmuma 78., 80. un 81. apsvērumus).

76 Šajos apstākļos, lai arī *NCHZ* darbība 2009. gada beigās radīja zaudējumus, kas ir norādīts 2009. gada 26. oktobra analizē, pirmsmaksātnespējas publiskie kreditori, kuru rīcībā bija pēcmaksātnespējas prasījumi, nonāca situācijā, kad tiem noteiktu laikposmu bija liela varbūtība, ka viņiem nesamaksātie parādi pieaugs.

77 Šajā ziņā apstāklis, ka, piemērojot Likumu par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām, *NCHZ* darbības automātiska turpināšana bija saistīta ar šķērsli kolektīvai atļaišanai, vēl vairāk radīja *NCHZ* parādu pieauguma risku, it īpaši attiecībā uz publiskajiem kreditoriem, tostarp *Sociálna poisťovňa, a.s.* (Sociālās apdrošināšanas sabiedrība, Slovākija) un *Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s.* (Veselības apdrošināšanas sabiedrība, Slovākija). Ņemot vērā minēto šķērsli, *NCHZ* darbības izmaksas nevarēja ierobežot, samazinot darbinieku skaitu. *NCHZ* bija jānorēķinās ar saviem piegādātājiem saistībā ar automātisko tās darbības turpināšanu, un, ņemot vērā tās finansiālo situāciju, *NCHZ* vienlaikus nevarēja pilnībā segt sociālās izmaksas attiecībā pret iepriekš minētajiem diviem publiskajiem kreditoriem. Toties ir jānorāda, ka minētais šķērslis tai ļāva saglabāt darbinieku skaitu, lai turpinātu darbību.

78 Turklāt pirmais pasākums radīja klientiem pārliecību par *NCHZ* darbības turpināšanu visa maksātnespējas pirmā posma laikā, kā norādījusi Komisija apstrīdētajā lēmumā (apstrīdētā lēmuma 85. un 86. apsvērumus).

79 Līdz ar to Komisija nav pieļāvusi kļūdu, norādot sekas, kas izrietēja no Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piemērošanas *NCHZ*.

b) Par prasītājas apgalvojumu, saskaņā ar kuru Slovākijas valsts lēmums kvalificēt NCHZ par “stratēģiskas nozīmes sabiedrību” atbilda tirgus ekonomikas dalībnieka kritērijiem

80 Prasītājas ieskatā, Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piemērošana atbilda tirgus ekonomikas dalībnieka kritērijiem, jo tā esot bijusi ekonomiski izdevīga publiskajiem kreditoriem. Pirmkārt, tirgus ekonomikas dalībnieka kritērijs netiekot piemērots vienīgi pasākumiem, kurus teorētiski varētu veikt privāti tirgus dalībnieki, bet arī pasākumiem, kurus, ņemot vērā, ka tie ietilpst valsts suverenitātē, tāpat

kā leģislatīvos aktus var pieņemt tikai šī valsts. Turklāt valsts politikas apsvērumi neizslēdzot, ka ir izpildīts tirgus ekonomikas dalībnieka kritērijs, jo LESD 107. panta 1. punktā neesot nošķirti dažādi pasākumu mērķi vai dažādi to iemesli, bet gan šie pasākumi tiek definēti, ņemot vērā vienīgi to sekas.

- 81 Otrkārt, privātā kreditora kritērijs esot piemērojams ne vien attiecībā uz privāto tiesību valsts prasījumiem, bet arī uz tādiem publisko tiesību prasījumiem kā prasījumi, kas saistīti ar sociālās apdrošināšanas iemaksu maksājumu. Šajā gadījumā minētais kritērijs esot izpildīts, jo *NCHZ* darbības turpināšana esot jāuzskata par ekonomiskā ziņā vislabvēlīgāko scenāriju publiskajiem kreditoriem. Lai veiktu šo salīdzinājumu, esot jāņem vērā visi atbilstošie dati, kas bija zināmi pirmā pasākuma veikšanas dienā.
- 82 Pirmkārt, prasītājas ieskatā, visi pirmsmaksātnespējas publiskie kreditori, gan nenodrošinātie, gan prioritārie, bija acīmredzami ieinteresēti *NCHZ* darbības turpināšanā, jo tas esot bijis vienīgais veids, kā panākt viņu pirmsmaksātnespējas prasījumu vismaz daļēju apmierināšanu, un viņiem neesot bijis nekāda riska, ka būtu jāuzņemas smagāks finansiālais slogs. No Slovākijas valsts lēmuma kvalificēt *NCHZ* par “stratēģiskas nozīmes sabiedrību” skaidri izrietot – tā zināja, ka šo kreditoru situācija būtu sliktāka sabiedrības likvidācijas gadījumā.
- 83 Otrkārt, formālās izmeklēšanas procedūras laikā Slovākijas iestādes esot sniegušas detalizētu informāciju, ar ko esot pierādīts, ka pirmā pasākuma veikšanas dienā *NCHZ* darbības turpināšana bija arī labākā ekonomisko pasākumu iespēja, ņemot vērā nesamaksāto saistību iespējamo pieaugumu ekspluatācijas turpināšanas gaitā. Piemēram, esot pierādīts, ka Sociālās apdrošināšanas sabiedrības, kas bija lielākais pēcmaksātnespējas publiskais kreditors, situācija būtu bijusi acīmredzami sliktāka *NCHZ* tūlītējas likvidācijas gadījumā. Tomēr apstrīdētajā lēmumā Komisija pat neesot minējusi šos argumentus. Replikas rakstā prasītāja piebilst, ka būtu nevajadzīgi ierobežojoši veikt nošķirumu starp izmaksām, kas Sociālās apdrošināšanas sabiedrībai būtu jāsedz pirmām kārtām gadījumā, ja *NCHZ* ekspluatācija tiktu turpināta, un otrām kārtām *NCHZ* tūlītējas likvidācijas gadījumā.
- 84 Treškārt, prasītāja apgalvo, ka Komisija ne apstrīdētajā lēmumā, ne Vispārējā tiesā neapstrīd iesniegto skaitļu pareizību.
- 85 Saskaņā ar judikatūru privātā kreditora kritērijs prasa, lai publiska kreditora rīcība tiktu salīdzināta ar tāda privāta kreditora rīcību, kurš atrodas iespējami vistuvākā situācijā. Var tikt prasīti elementi, kas atklāj, ka valsts lēmuma pamatā ir ekonomiskie novērtējumi, kuri salīdzināmi ar novērtējumiem, ko būtu licis veikt privāts kreditors (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 18. maijs, *Fondul Proprietatea*, C-150/16, EU:C:2017:388, 25. un 26. punkts un tajos minētā judikatūra).
- 86 Tomēr privātā kreditora kritērijs nav uzskatāms par piemērojamu šajā lietā. Nepastāv neviens apstāklis, ko Slovākijas valsts būtu minējusi administratīvās procedūras laikā un kas atklātu, ka lēmumu kvalificēt *NCHZ* par “stratēģiskas nozīmes sabiedrību” tā pieņēma saistībā ar ekonomiska rakstura darbību un kā kreditore, nevis kā valsts varas nesēja (šajā nozīmē pēc analogijas skat. spriedumu, 2012. gada 5. jūnijs, Komisija/*EDF*, C-124/10 P, EU:C:2012:318, 81. un 82. punkts).
- 87 Katrā ziņā saskaņā ar judikatūru gadījumā, ja Komisijai būtu vajadzējis šaubīties par minētā kritērija piemērošanu, tai ir jāveic visaptverošs novērtējums, ņemot vērā ne tikai šīs dalībvalsts iesniegtos pierādījumus, bet arī visus citus pierādījumus, kas ir būtiski lietā un tai ļauj noteikt, vai attiecīgo pasākumu minētā dalībvalsts bija kompetenta īstenot kā saimnieciskās darbības veicēja vai kā valsts varas nesēja. Šajā ziņā nozīme it īpaši var būt šī pasākuma raksturam un priekšmetam, apstākļiem, kādos tas tiek veikts, kā arī izvirzītajam mērķim un minētajam pasākumam piemērojamajiem noteikumiem. Savukārt ekonomiskie vērtējumi, kas ir veikti pēc minētā pasākuma veikšanas, retrospektīvs konstatējums par attiecīgās dalībvalsts veiktā pasākuma faktisko ienesīgumu vai vēlāki pamatojumi faktiski veiktās rīcības izvēlei nav pietiekami, lai tiktu pierādīts, ka šī dalībvalsts pirms vai

vienlaikus ar šo veikšanu ir pieņēmusi šādu lēmumu kā saimnieciskās darbības veicēja (šajā nozīmē pēc analogijas skat. spriedumu, 2012. gada 5. jūnijs, Komisija/EDF, C-124/10 P, EU:C:2012:318, 85. un 86. punkts).

- 88 No Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām un no Slovākijas valdības lēmuma piešķirt *NCHZ* stratēģiskas nozīmes sabiedrības statusu izriet, ka Slovākijas valsts vienīgais mērķis bija izvairīties no negatīvajām sekām, ko *NCHZ* darbības pārtraukšana radītu visai ķīmiskās rūpniecības darbībai un konkurētspējai Slovākijā, kā arī no negatīvās ietekmes uz nodarbinātību attiecīgajā reģionā, tādējādi apdraudot Slovākijas ekonomiku. Turpretī, pretēji prasītājas apgalvojumiem, no Slovākijas valsts lēmuma kvalificēt *NCHZ* par “stratēģiskas nozīmes sabiedrību” neizriet, ka tā zināja, ka pirmmaksātnešpējas publisko kreditoru situācija būtu sliktāka šīs sabiedrības likvidācijas gadījumā.
- 89 Kā apgalvo Komisija, šķērslis kolektīvai atlaišanai iekļāvās Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām galvenā mērķa loģikā, kas bija turpināt šādu sabiedrību darbību, bet tas bez šaubām būtu bijis vismaz sarežģīti, pat neiespējami, ja attiecībā uz *NCHZ* amatā esošā administratora veiktie pasākumi būtu varējuši izraisīt darbinieku skaita būtisku samazinājumu.
- 90 Turklāt, pirmkārt, pieņemot prasītājas argumentāciju, nāktos atzīt, ka valsti var uzskatīt par vienīgo publisko kreditoru. Tomēr šāda nostāja tika noraidīta 2018. gada 13. decembra spriedumā *AlzChem* /Komisija (T-284/15, EU:T:2018:950, 184.–196. punkts (nav publicēti)).
- 91 Turklāt, kā Komisija būtībā norādīja apstrīdētajā lēmumā (apstrīdētā lēmuma 81., 83., 87. un 88. apsvērumi), nepastāv neviens pietiekams tā laika pētījums par Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piemērošanu *NCHZ*, kurā būtu vērtēta šīs sabiedrības darbības turpināšana, ņemot vērā publisko kreditoru intereses, lai arī privātā kreditora kritērija piemērojamības un piemērošanas nolūkā pieejamajai informācijai un paredzamajām attīstības tendencēm nozīme ir tikai brīdī, kad tiek pieņemts aplūkojamais lēmums (šajā nozīmē pēc analogijas skat. spriedumu, 2012. gada 5. jūnijs, Komisija/EDF, C-124/10 P, EU:C:2012:318, 105. punkts). Prasītāja turklāt uzsver, ka tā “nevar pārbaudīt, vai šādi padziļināti novērtējumi [attiecībā uz to, ka pirmmaksātnešpējas publisko kreditoru situācija būtu bijusi sliktāka *NCHZ* likvidācijas gadījumā,] tika veikti pirms lēmuma [kvalificēt *NCHZ* par “stratēģiskas nozīmes sabiedrību”] pieņemšanas”. Tā arī precizē, ka šīs kvalificēšanas dēļ ieceltais administrators neesot varējis šajā laikposmā veikt izsmeļošu analīzi, jo – kā prasītāja ir precizējusi tiesas sēdē, atbildot uz Vispārējās tiesas jautājumu, – šāda analīze neesot bijusi jāveic sakarā ar Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piemērošanu.
- 92 Otrkārt, pat ja ņemtu vērā tikai Sociālās apdrošināšanas sabiedrības situāciju, kā Slovākijas iestādes norādīja arī 2013. gada 29. novembra otrajā atbildē Komisijai, prasītājas argumentācija nav pieņemama. Lai arī tā apgalvo, ka tūlītējas likvidācijas gadījumā minētajai apdrošināšanas sabiedrībai, kas bija lielākais pēcmaksātnešpējas publiskais kreditors, esot bijis prasījums vairāk nekā 3 miljonu EUR apmērā, tā nenorāda minētās apdrošināšanas sabiedrības prasījuma summu *NCHZ* darbības turpināšanas gadījumā, kas būtu bijusi jānosaka brīdī, kad *NCHZ* tika kvalificēta par “stratēģiskas nozīmes sabiedrību”, kā to prasa iepriekš 91. punktā minētā judikatūra.
- 93 Turklāt prasītājas arguments, kurš ir izvīrīts replikas rakstā un saskaņā ar kuru Slovākijas valsts esot ņēmusi vērā, ka tai ar Sociālās apdrošināšanas sabiedrības starpniecību būtu bijis jāsamaksā bezdarbnieku pabalsti *NCHZ* likvidācijas gadījumā, ir jānoraida. Šajā ziņā prasītāja apgalvo, ka bezdarbnieku pabalsti būtu jāmaksā *NCHZ* bijušajiem darbiniekiem, kā arī citu likvidācijas cieši skartu sabiedrību darbiniekiem un ka šo maksājumu kopējā summa būtu bijusi daudz lielāka par apgalvotā atbalsta summu. Ja šādi pabalsti būtu jāmaksā, tie nebūtu tikuši maksāti *NCHZ*, bet gan darbiniekiem, no kuriem daļa strādāja citās sabiedrībās, nevis *NCHZ*. Līdz ar to apstāklis, ka Slovākijas valsts varētu kļūt par parādnieci attiecībā pret *NCHZ* vai citu sabiedrību bijušajiem darbiniekiem, nevar tikt ņemts vērā, ja tiek vērtēts tas, kā tā rīkojās, būdama *NCHZ* kreditore. Kā apgalvo Komisija, prasītāja pieļauj, ka Slovākijas valstij tad varēja būt priekšrocība kā valsts varas īstenotājai, kas atbildīga par bezdarbnieku pabalstu izmaksāšanu bijušajiem darbiniekiem, nevis kā *NCHZ* kreditorei, un tas

prasītājas sniegtos skaitļus dara neatbilstīgus, pat ja tiktu pieņemts, ka tie ir pareizi. Šajā ziņā ir jākonstatē, ka prasītājas argumentācija balstās uz pieņēmumiem gan attiecībā uz to darbinieku skaitu, uz kuriem situācija būtu varējusi attiekties, gan attiecībā uz iesniegtajiem skaitļiem.

- 94 Līdz ar to, pieņemot, ka tirgus ekonomikas dalībnieka kritērijs šajā gadījumā ir piemērojams, prasītājas apgalvojums, saskaņā ar kuru Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piemērošana NCHZ ir atbildusi šim kritērijam, ir jānoraida.

c) Par prasītājas apgalvojumiem attiecībā uz situācijas identiskumu, ja uz NCHZ būtu attiecināta parastā maksātnespējas procedūra

- 95 Pamatojoties uz noteiktiem faktiskajiem apstākļiem, prasītāja apgalvo, ka Maksātnespējas likuma piemērošana NCHZ būtu radījusi tādu pašu situāciju kā tā, ko radīja Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piemērošana šai sabiedrībai, kura līdz ar to neesot saņēmusi nevienu papildu priekšrocību saistībā ar tās darbības turpināšanu, ko noteica Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām.

1) Par apgalvojumu, saskaņā ar kuru pirmais administrators esot paudis atbalstu NCHZ ekspluatācijas turpināšanai pirms Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām pieņemšanas

- 96 Pirmkārt, atbilstoši prasītājas teiktajam pirmais administrators 2009. gada 14. oktobrī un tādējādi pirms Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām pieņemšanas esot paudis atbalstu NCHZ darbības turpināšanai. Lai pamatotu šo apgalvojumu, prasītāja atsauca uz paziņojumu, ko pārpublicējusi preses aģentūra. Tomēr ir jākonstatē, ka runa drīzāk bija par paziņojumu par nodomu, nevis par lēmumu, kas varētu radīt kādas saistības pirmajam administratoram, kurš bija norādījis, ka “[daris] visu, kas [viņa] spēkos, lai panāktu uzņēmuma darbības turpināšanu”. Turklāt ir ticis pieminēts apstāklis, ka minētajam administratoram vēl bija jāiesniedz attiecīgajam Slovākijas ministram ekonomiskā analīze par NCHZ darbības turpināšanu, un tā tika sniegta 2009. gada 26. oktobrī.
- 97 Otrkārt, prasītāja apgalvo, ka pirmais administrators uzskatīja, ka bija izpildīti likumīgie nosacījumi NCHZ darbības turpināšanai, kā viņš to skaidroja savā uzrunā NCHZ darbiniekiem sanāksmē, kas notika 2009. gada 20. oktobrī. Prasītāja tomēr min tikai daļu šīs uzrunas. Tajā pirmais administrators patiešām atsauca uz apstākli, ka sākotnējais vērtējums viņam ir licis secināt, ka NCHZ kā tādas sabiedrības, kura turpina darbību, vērtība ir ievērojami augstāka nekā tad, ja tās aktīvi tiktu pārdoti citādā veidā. Tomēr viņš arī piebilda, ka vēl viens, ne mazāk svarīgs iemesls viņa lēmumam turpināt ekspluatāciju ir tas, cik maksātnespējas procesā esošais uzņēmums ir ekonomiski un sociāli nozīmīgs visam attiecīgajam reģionam un ne tikai “nelielajam skaitam” NCHZ darbinieku, bet arī viņu ģimenēm. Šie divi iemesli, proti, NCHZ ekonomiskā vērtība un sociālā ietekme, turklāt tiek vēlāk viņa runā atkārtoti. Otrais minētais iemesls turklāt sasaucas ar iemeslu, kas minēts saistībā ar Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām pieņemšanu. Līdz ar to pirmā administratora lēmumu nevar uzskatīt par tādu, kas ir saistīts vienīgi ar NCHZ ekonomiskās situācijas analīzi.
- 98 Treškārt, prasītāja min 2009. gada 26. oktobra analīzi. Iesākumā ir jākonstatē, ka tas, ko prasītāja kvalificē kā analīzi, ir prezentācija, kurā ietverti grafiki, saraksti ar koncentrētiem apsvērumiem par ekonomiskajiem rezultātiem laikposmā no 2009. gada janvāra līdz novembrim, pirmā administratora veikti ekonomiski pasākumi 2009. gada ceturtajam ceturksnim, ekonomiskais plāns 2010. gadam, kā arī secinājumu daļa trīs punktos.
- 99 Pirmām kārtām, lai arī prasītāja apgalvo, ka lielākā daļa 2009. gada 26. oktobra analīzē minēto pasākumu bija pamatoti ar tirgus attīstību vai ar sarunām ar privātajiem ieguldītājiem, tas nekādi neizriet no iesniegtā dokumenta. Turklāt, kā norāda Komisija, ir jāatzīmē, ka daži pasākumi, piemēram, nodokļu atlaides, nozīmēja valsts iestāžu iesaistīšanos.

- 100 Otrām kārtām 2009. gada 26. oktobra analizē pirmais administrators patiešām secināja, kā to apgalvo prasītāja, ka vajag turpināt *NCHZ* darbību, lai to pārdotu kā uzņēmumu, kura darbība turpinās, kas vislabāk atbilstu *NCHZ* kreditoru interesēm. Tomēr viņš ir papildinājis, ka “riko[sies], stingri raugoties, lai [*NCHZ*] ekspluatācijas laikā nerastos nekādas saistības sabiedrības ekspluatācijas dēļ”. Līdz ar to, lai arī pirmais administrators 2009. gada oktobrī uzskatīja, ka lēmums turpināt *NCHZ* darbību tobrīd bija vislabākais risinājums, tas nenozīmē, ka šis lēmums būtu palicis nemainīgs, ņemot vērā *NCHZ* ekonomiskās situācijas attīstību 2010. gadā.
- 101 Trešām kārtām, lai arī prasītāja apgalvo, ka 2009. gada 26. oktobra analīzi apstiprināja ražošanas rādītāji un jaunie pasūtījumi, kas bija veikti no 2009. gada septembra līdz novembrim un kas esot pierādījuši, ka *NCHZ* saglabāja saimniecisko darbību, jo šie rezultāti bija līdzīgi rezultātiem, kuri bija iegūti astoņos iepriekšējos 2009. gada mēnešos, un ka bija pamats uzskatīt, ka sabiedrības darbība ļaus piesaistīt ieguldītājus, ir jānorāda, ka, no vienas puses, nozīmi, kas piešķirama tam, ka saglabājās veikto pasūtījumu līmenis, ierobežo fakts, ka 2009. gada oktobrī tika paziņots par Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām pieņemšanu. Turklāt no Slovākijas iestāžu 2013. gada 29. novembra otrās atbildes Komisijai izriet, ka attiecīgajā laikposmā drīzāk bija tendence samazināties gan ienākumiem no pārdošanas, gan jaunajiem pasūtījumiem. No otras puses, prasītājas argumentācija ir pamatota vienīgi ar pieņēmumiem par ieguldītāju esamību nākotnē.
- 102 No tā izriet, ka pat tad, ja būtu jāuzskata, ka papildus paziņojumam par nodomu pirmais administrators ir izteicies par labu *NCHZ* darbības turpināšanai pirms Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām pieņemšanas – un Komisija, šķiet, to atzīst –, šis apstāklis katrā ziņā nenozīmē, ka šī administratora viedoklis noteikti nebūtu mainījies visa maksātnespējas pirmā posma laikā un ka viņš būtu rīkojies atbilstoši tam.

2) Par apgalvojumu, ka pirmā administratora sākotnējo lēmumu būtu apstiprinājusi kompetentā komiteja

- 103 Prasītājas ieskatā, nekas neliek domāt, ka kompetentā komiteja nebūtu apstiprinājusi pirmā administratora sākotnējo lēmumu. Tā norāda, ka jau bija pilnīgi skaidrs, ka *NCHZ* likvidācijas gadījumā pirmsmaksātnespējas kreditoriem nekas netiktu atmaksāts un tādējādi viņi neko nevarēja zaudēt, balsodami par šīs sabiedrības darbības turpināšanu, un ka gan prioritārie kreditori, gan kreditoru komiteja un maksātnespējas tiesa būtu pieņēmuši nostāju par labu *NCHZ* darbības turpināšanai. Savas argumentācijas atbalstam prasītāja min 2014. gada marta analīzi, kas esot veikta *ex post* pēc Komisijas tieša lūguma. Prasītājas ieskatā, bija acīmredzami, ka izmaksas par teritorijas atbrīvošanu no piesārņojuma sasniegtu miljonus eiro un ka šīs izmaksas būtu prioritāras, salīdzinot ar pirmsmaksātnespējas prasījumiem. Tā papildus apgalvo, ka ekonomiskie rādītāji 2009. gadā turklāt noteikti bija labāki nekā 2010. gadā un, lai arī *NCHZ* faktisko attīstību nelabvēlīgi ietekmēja 2010. gadā notikušās izmaiņas tirgū, šīs izmaiņas 2009. gada beigās nevarēja paredzēt. Turklāt tā apgalvo, ka, pat ja *NCHZ* darbības turpināšana nebūtu bijusi publisko nenodrošināto pēcmaksātnespējas kreditoru interesēs, viņi nebūtu varējuši tai iebilst.
- 104 Šajā ziņā, pirmkārt, ir jānorāda, ka prasītājas argumentācija balstās uz pieņēmumiem un apgalvojumiem, ciktāl tās pamatā ir 2009. gada 26. oktobra analīze, kuru nevar uzskatīt par pietiekamu (skat. šā sprieduma 98.–101. punktu), un tā nemin nevienu analīzi, kas būtu veikta maksātnespējas pirmā posma laikā; šādas analīzes neesamība nav pārsteidzoša, jo, kā norādījusi pati prasītāja (skat. šā sprieduma 91. punktu), neatkarīgi no tā, kāds būtu bijis tad veiktās analīzes saturs un secinājumi, *NCHZ* darbībai vajadzēja turpināties (apstrīdētā lēmuma 80. apsvērums). Turklāt 2014. gada 13. janvāra trešajā atbildē Komisijai Slovākijas iestādes bija norādījušas, ka, pat ja tās uzskatīja, ka vēlāk pieņemtie lēmumi varēja būt skaidrs norādījums, ka kompetentā komiteja būtu izteikusies par labu *NCHZ* ekspluatācijas turpināšanai, tas, ko minētā komiteja galu galā 2009. gada decembrī būtu varējusi nolemt, tām nebija zināms.

- 105 Otrkārt, apstākļi, ka galveno izejvielu un dažu produktu cenu līmenis varēja mainīties nelabvēlīgi, kā tas arī notika un kā prasītāja norāda replikas rakstā, ir elements, kas būtu bijis jāņem vērā ieceltajam administratoram un kompetentajai komitejai. Lai arī prasītāja apgalvo, ka šīs izmaiņas nevarēja paredzēt laikā, kad pirmais administrators lēma par *NCHZ* darbības turpināšanu, un ka tās pat varēja nebūt zināmas arī 2009. gada beigās, tomēr ir jānorāda, ka 2009. gada 26. oktobra analizē elektroenerģijas cenas pieaugums un produktu cenu samazinājums bija minēti kā iemesli, kas pamato negatīvos rezultātus laikposmā no 2009. gada jūnija līdz jūlijam, un ka vismaz jautājums par stratēģiski nozīmīgo izejvielu cenu bija norādīts kā riska faktors saistībā ar finanšu pārvaldību 2009. gada ceturtajā ceturksnī.
- 106 Treškārt, pat uzskatot, ka nebija noliedzams, ka izmaksas par atbrīvošanu no piesārņojuma *NCHZ* darbības izbeigšanas gadījumā būtu lielas, tomēr jautājums bija par to, vai ieceltais administrators un kompetentā komiteja, tostarp *súd v Trenčíne* (Trenčīnas tiesa), patiešām būtu uzskatījuši, ka *NCHZ* darbības turpināšana bija izmantojamais risinājums. Līdz ar to prasītājas argumentācija šajā ziņā ir balstīta vienīgi uz pieņēmumiem.
- 107 Pirmām kārtām nav zināmi kompetentās komitejas locekļu lēmumi – proti, prioritāro kreditoru un kreditoru komitejas lēmumi –, kurus atbilstoši Maksātnespējas likumam būtu vajadzējis nodot *súd v Trenčíne* (Trenčīnas tiesa) lēmuma pieņemšanai.
- 108 Nav nozīmes, ka, prasītājas ieskatā, *Fond národného majetku Slovenskej Republiky* (Slovākijas Republikas Nacionālā īpašuma fonds), kurš bija pirmsmaksātnespējas publisks kreditors, vienlaikus nenodrošināts un prioritārs, ir norādījis paziņojumā, kas pievienots Slovākijas iestāžu 2013. gada 2. septembra pirmajai atbildei Komisijai, ka tas būtu balsojis par *NCHZ* darbības turpināšanu. Šis struktūras paziņojums ir datēts ar 2013. gada jūliju, proti, pēc maksātnespējas pirmā posma.
- 109 Turklāt, lai arī prasītāja apgalvo, ka pirmsmaksātnespējas kreditoriem nebija nekādu risku, tā tomēr ir atstājusi bez ievēribas no lietas materiāliem izrietošo apstākli – prioritāro kreditoru prasījumi maksātnespējas pirmajā posmā pieauga. Prasītāja turklāt min Novakas pašvaldības (Slovākija) un *Environmentálny fond* (Vides fonds, Slovākija) prasījumu pieauguma rādītājus jau 2009. gada beigās, un šie rādītāji izriet arī no lietas materiāliem. Līdz ar to būtu nepareizi bez pamatotākas analīzes uzskatīt, ka šo kreditoru situācija bija tik skaidra, ka tie varēja vienīgi balsot par *NCHZ* darbības turpināšanu.
- 110 Turklāt prasītāja apgalvo, ka kreditoru komiteju veidoja pieci privāti kreditori, kas visi bija nenodrošinātie kreditori un kas visi tolaik bija privātie kreditori, kuri bija balsojuši par *NCHZ* darbības turpināšanu 2010. gada 11. janvārī. Tomēr ir jākonstatē, ka šāds lēmums 2010. gada 11. janvārī nav nozīmīgs, jo uz *NCHZ* tajā laikā jau attiecās Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām. Līdz ar to ne tikai šādam balsojumam varēja būt vienīgi simboliska vērtība, bet arī to papildus varēja ietekmēt apstākļi, ka tika piemērots minētais likums. Turklāt nav nekādas pārliecības vai norādes, ka tad, kad 2010. gadā maksātnespējas pirmajā posmā *NCHZ* ekonomiskā situācija pasliktinājās, šis balsojums būtu atkārtots ar identisku rezultātu.
- 111 Otrām kārtām, ciktāl pēc kreditoru komitejas un prioritārajiem kreditoriem bija jāizsakās *súd v Trenčíne* (Trenčīnas tiesa), nav nekādas pārliecības par tās lēmumu, jo prasītāja, atbildēdama uz Komisijas argumentu, vienīgi apgalvo, ka šī tiesa būtu devusi rīkojumu turpināt darbību, kā tā darīja 2011. gadā.
- 112 Trešām kārtām prasītāja apgalvo, ka, pat ja *NCHZ* darbības turpināšana nebūtu bijusi publisko pēcmaksātnespējas kreditoru, tostarp Sociālās apdrošināšanas sabiedrības un Veselības apdrošināšanas sabiedrības, kurām piederēja apmēram 83 % no visām tām publisko kreditoru saistībām, kas bija radušās pēc maksātnespējas, interesēs, minētie kreditori nebūtu varējuši tai iebilst. Tā piebilst, ka pat tad, ja visi šie kreditori būtu bijuši tiesīgi izteikt savu viedokli par *NCHZ* darbības turpināšanu – *quod*

- non* –, viņu iebildums nebūtu varējis ietekmēt gala lēmumu, jo kopējās saistības pēc maksātnespējas sasniedza 8,5 miljonus EUR 2009. gada beigās un publisko kreditoru prasījumi veidoja mazāk nekā 9 % no šīs summas.
- 113 No Maksātnespējas likuma normām, it īpaši minētā likuma 83. panta 4. punkta, patiešām neizriet, ka šīs lietas apstākļos Sociālās apdrošināšanas sabiedrība varēja iesaistīties lēmuma pieņemšanā par *NCHZ* ekspluatācijas turpināšanu *súd v Trenčína* (Trenčīnas tiesa) (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 13. decembris, *AlzChem/Komisija*, T-284/15, EU:T:2018:950, 151. punkts (nav publicēts)).
- 114 Tomēr, pat pieņemot, ka visi prasītājas iesniegtie skaitļi izrādītos pamatoti, ir jānorāda, ka ieceltajam administratoram bija pienākums samaksāt pēcmaksātnespējas prasījumus. Toties, atļaujot pieaugt *NCHZ* parādiem maksātnespējas pirmajā posmā, nozīmētu rīkoties pretēji šim pienākumam. Ir jāuzsver, kā to dara Komisija, ka, lai arī maksātnespējas procesā esošs uzņēmums patiešām var tikt ekspluatēts, pat ja tas rada zaudējumus, pirmais administrators bija skaidri norādījis, ka viņš rīkosies tā, lai nodrošinātu, ka šāda situācija neizveidojas (skat. šā sprieduma 100. punktu).
- 115 Turklāt prasītājas apgalvojums balstās uz prezumpciju, saskaņā ar kuru kompetentā komiteja neesot pārbaudījusi vai esot uzskatījusi par nenozīmīgām 2009. gada beigās izdarāmās prognozes par publisko prasījumu pieaugumu 2010. gadā gadījumā, ja tiek pieņemts lēmums par *NCHZ* darbības turpināšanu. Tiesas sēdē, atbildējuma uz Vispārējās tiesas jautājumu, prasītāja atzina, ka gadījumā, ja pēcmaksātnespējas parādi ekspluatācijas turpināšanas laikā sasniegtu ļoti lielu summu, pirmmaksātnespējas kreditori būtu pirmie, kas būtu devušies pie administratora, lai pieprasītu darbības pārtraukšanu un saglabātu jebkādas iespējamās izredzes atgūt savu prasījumu summu.
- 116 Ceturtkārt, nav pieņemama prasītājas argumentācija, ar kuru tā apstrīd apstākli, ka, lai gan Komisija nav apšaubījusi, ka 2014. gada marta analīze, ko tā pati bija pieprasījusi Slovērijas iestādēm iesniegt, ir pareiza, Komisija to tomēr nav pieņēmusi kā pierādījumu, apgalvodama, ka šī analīze ir ļoti īsa, hipotētiska un *ex post* (apstrīdētā lēmuma 87. apsvērumus).
- 117 Pirmām kārtām, pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, 2014. gada marta analīze ir vismaz nepilnīga. Pirmmaksātnespējas kreditoriem, kuriem varēja būt arī pēcmaksātnespējas prasījumi, bija svarīgi zināt *NCHZ* darbības turpināšanas potenciālās izmaksas (skat. šā sprieduma 109. punktu). Tomēr analīze šajā ziņā nesniedz nekādas norādes.
- 118 Otrām kārtām nav pieņemama prasītājas argumentācija, ar ko tiek apšaubīts Komisijas vērtējums attiecībā uz 2014. gada marta analīzes hipotētisko raksturu un to, ka analīzei *ex post* nav nozīmes.
- 119 Šajā ziņā prasītāja apstrīd, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā noraida pierādījumus, atsaucoties uz šo pierādījumu *ex post* raksturu, nesniegdama nekādus nozīmīgus paskaidrojumus, kā vien atsauci uz judikatūru atsevišķā zemsvītras piezīmē, lai gan šī judikatūra nepamatojot Komisijas argumentu attiecībā uz to, ka *ex post* analīzei nav nozīmes. Prasītājas ieskatā, 2014. gada marta analīzes ticamība bija jo īpaši augsta tāpēc, ka galvenie no *NCHZ* likvidācijas izrietošo izmaksu aspekti esot bijuši saistīti ar šīs sabiedrības darbības raksturu, kā arī ķīmiskās rūpniecības saistībām un tos nebūtu varējušas ietekmēt nekādas *NCHZ* ekonomiskās situācijas izmaiņas maksātnespējas laikā. Komisija neesot apstrīdējusi attiecīgos faktus un skaitļus. Turklāt šāda veida situācijā analīze *ex post* esot pieļaujama (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2007. gada 29. marts, *Scott/Komisija*, T-366/00, EU:T:2007:99, 136.–138. punkts). Saistībā ar Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piemērošanu amatā esošais administrators turklāt neesot varējis šajā laikposmā veikt izsmēlošu analīzi, kas atšķirot *NCHZ* situāciju no situācijām judikatūrā, ko Komisija minējusi apstrīdētā lēmuma 13. zemsvītras piezīmē. Prasītājas ieskatā, ir precīzi jānošķir 1998. gada 1. decembra spriedumā *Ecotrade* (C-200/97, EU:C:1998:579) noteiktais kritērijs un tirgus ekonomikas dalībnieka kritērijs. Ja tirgus ekonomikas dalībnieka kritērija gadījumā noteiktos apstākļos esot iespējams šaubīties par to, vai analīzei *ex post* ir nozīme, minētajā spriedumā prasītājai analīzei, kurā esot jānosaka, vai *NCHZ* būtu turpinājusi darbību tostarp gadījumā, ja tai tiktu piemērota parastā maksātnespējas procedūra, pēc definīcijas esot

- nepieciešama hipotētiska analīze *ex post*. Atbilstoši minētajā spriedumā izmantotajam kritērijam esot jāvērtē, kas visdrīzāk būtu noticis gadījumā, ja nepastāvētu Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām.
- 120 Ir jānorāda, ka pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, 1998. gada 1. decembra sprieduma *Ecotrade* (C-200/97, EU:C:1998:579) 36. punktā nav noteikta prasība par “hipotētisku analīzi”, bet gan tiek sniegta atbilde uz Komisijas argumentu, kurš izvirzīts lietā, kurā pieņemts minētais spriedums, un saskaņā ar kuru peļņas samazinājums strīdīgā pasākuma dēļ varēja izraisīt nodokļu līdzekļu zaudējumu valstij, kas nozīmē valsts līdzekļu nodošanu minētā pasākuma dēļ. Turklāt neviens cits šā sprieduma punkts nenosaka prasību veikt “hipotētisku analīzi”.
- 121 Attiecībā uz Komisijas vērtējumu par 2014. gada marta analīzes *ex post* raksturu un to, ka tai nav nozīmes, nav noliedzams, ka gadījumā, ja *NCHZ* netiktu piemērots Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām, pirmām kārtām nebūtu noteikts šķērslis kolektīvai atļaišanai un otrām kārtām par šīs sabiedrības darbības turpināšanu būtu jāņem kompetentajai komitejai un tā nebūtu automātiska. Šajā ziņā pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, salīdzinājums attiecībā uz situāciju, kāda izveidojās, *NCHZ* piemērojot Likumu par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām, un situāciju, kāda būtu izveidojusies, ja uz *NCHZ* tiktu attiecināta parastā maksātspējas procedūra, var balstīties vienīgi uz analīzi, kuras pamatā ir tās situācijas un datu apzināšanās, kādi pastāvēja brīdī, kurā vajadzēja tikt pieņemtam lēmumam par iespējamo *NCHZ* darbības turpināšanu un kurā šī sabiedrība bija kvalificēta kā “stratēģiskas nozīmes sabiedrība” (šajā nozīmē skat. ģenerālvokāta *N. Fennelija* [*N. Fennelly*] secinājumus lietā *Ecotrade*, C-200/97, EU:C:1998:378, 31. punkts).
- 122 Tomēr prasītāja neapgalvo, ka 2014. gada marta analīze tika veikta, izmantojot datus, kas attiecas uz laiku, kad *NCHZ* tika kvalificēta kā “stratēģiskas nozīmes sabiedrība”. Turklāt no prasītājas iesniegtās minētās analīzes izriet, ka administrators to nebija sagatavojis, balstoties uz 2009. gadā pieejamajiem datiem, bet viņš bija izmantojis 2010. gada decembra datus, nosacīdams, vai šie dati varēja būt spēkā 2009. gada decembrī, un neanalizēdams tos citādi, kā vien atzīstot, ka daži no šiem datiem nebija atkarīgi no laika faktora. Viņš turklāt uzsvēra, ka pastāvēja grūtības saistībā ar tādu datu savākšanu, kas attiektos uz 2009. gada decembri.
- 123 Līdz ar to nevar pārliecinoši uzskatīt, ka 2014. gada marta analīze atbilst tādai *NCHZ* situācijas analīzei, kas varētu būt veikta, ja šī sabiedrība nebūtu kvalificēta par “stratēģiskas nozīmes sabiedrību”. Tādējādi apstrīdētajā lēmumā veiktais Komisijas vērtējums, saskaņā ar kuru 2014. gada marta analīzei nav nozīmes, jo tā ir hipotētiska un *ex post*, ir jāuzskata par tādu, kas nav kļūdaina.
- 124 Piektkārt, prasītājas ieskatā, neviens pierādījums neļauj pierādīt, ka *NCHZ* tūlītēja likvidācija būtu kāda interesēs. Šī argumenta atbalstam tā apgalvo, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija nav pārbaudījusi formālās izmeklēšanas procedūras laikā iesniegto pierādījumu saturu un ir vienīgi vispārēji un patvaļīgi paudusi skeptisku nostāju pret tiem (apstrīdētā lēmuma 83., 84. un 87. apsvērumi), nesniegdama nekādus pierādījumus, lai pamatotu savu viedokli, saskaņā ar kuru kompetentā komiteja nebūtu piekritusi, ka *NCHZ* turpina darbību. Komisija neesot apstrīdējusi Slovākijas iestāžu iesniegtos skaitļus un datus, tādējādi acīmredzami atzīstot, ka tie bija pareizi.
- 125 Šajā ziņā pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, ir jāuzskata, ka attiecīgajai dalībvalstij, konkrētajā gadījumā Slovākijai, nevis Komisijai bija pienākums pierādīt, ka situācija būtu bijusi nemainīga, ja *NCHZ* būtu piemērots nevis Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām, bet parastā maksātspējas procedūra. Tomēr apstrīdētajā lēmumā Komisija ir izklāstījusi iemeslus, kuru dēļ tā nav izmantojusi šim nolūkam iesniegtos datus (skat. šā sprieduma 98.–101. un 116.–123. punktu), un ir jākonstatē, ka pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, tā nav atzinusi, ka Slovākijas valdības iesniegtie skaitļi un dati bija pareizi. Līdz ar to prasītājas apgalvojums, ka neviens pierādījums nepierāda, ka *NCHZ* tūlītēja likvidācija būtu kāda interesēs, ir jānoraida.

- 126 Turklāt, ņemot vērā šā sprieduma 91. punktā minēto judikatūru, tas, ka nav pietiekama un attiecīgā laikā veikta pētījuma par Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piemērošanu *NCHZ*, kurā būtu vērtēta šīs sabiedrības darbības turpināšana, ņemot vērā publisko kreditoru intereses, ir iemesls, kādēļ pretēji prasītājas apgalvojumiem Komisijai apstrīdētajā lēmumā nebija vajadzības atbildēt uz Slovākijas valsts argumentiem, kuri attiecās uz izmaksām, ko *NCHZ* likvidācija būtu radījusi Sociālās apdrošināšanas sabiedrībai, un kuri bija pamatoti ar 2014. gada marta analīzi.
- 127 Līdz ar to pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, nevar secināt, ka nekas neliek domāt, ka kompetentā komiteja nebūtu apstiprinājusi pirmā administratora sākotnējo lēmumu.
- 128 Turklāt ir jānoraida prasītājas argumentācija, kura tika izvirzīta, atbildot uz Komisijas argumentu, un saskaņā ar kuru lēmums turpināt *NCHZ* darbību katrā ziņā būtu ticis pieņemts un nav pretrunā Slovākijas valdības lēmumam piemērot *NCHZ* Likumu par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām. Prasītājas ieskatā, šis pēdējais lēmums ir jāvērtē, paturot prātā, ka attiecīgajā laikā bija ekonomiskās un finanšu krīzes kulminācija un ka baiļu ietekmē un, iespējams, tāpēc, ka tuvojās 2010. gada vēlēšanas, minētā valdība rīkojās proaktīvi, lai gan tās rīcībā nebija konkrētas informācijas par *NCHZ* faktisko situāciju un pirmais administrators nebija lūdzis nekādu iesaistīšanos no Slovākijas valsts puses.
- 129 Šī prasītājas argumentācija nav pārliecinoša, jo tās pamatā ir premisa, ka Slovākijas valsts pieņēma likumu un nolēma to piemērot tikai vienam uzņēmumam, lai arī tās rīcībā nebija konkrētas informācijas par šī uzņēmuma situāciju. Tomēr ir jāatgādina, ka pirmajam administratoram bija jāsniedz informācija Slovākijas iestādēm un ka viņš to izdarīja ar 2009. gada 26. oktobra analīzi (skat. šā sprieduma 96. punktu). Ja tā lēmuma rezultāts, kas kompetentajai komitejai bija jāpieņem, būtu bijis tik skaidrs, kā to apgalvo prasītāja, tad Slovākijas iestādēm nebūtu bijis neviena iemesla šaubīties par to, ka *NCHZ* darbība tiks turpināta. Turpretī tas, ka saskaņā ar prasītājas minēto pastāvēja bailes, tuvojoties vēlēšanām, tiecas pierādīt, ka bija iespējams, ka kompetentā komiteja, ņemot vērā *NCHZ* ekonomisko situāciju un tās attīstības perspektīvas, pieņem citu lēmumu, proti, par *NCHZ* likvidāciju.
- 130 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, prasītājas apgalvojums, saskaņā ar kuru gadījumā, ja *NCHZ* tiktu piemērota parastā maksātnespējas procedūra, kompetentā komiteja būtu apstiprinājusi ieceltā administratora lēmumu un attiecīgi būtu nolēmusi turpināt *NCHZ* darbību, ir jānoraida.

3) Par apgalvojumu, saskaņā ar kuru kompetentās komitejas lēmums klientiem un piegādātājiem būtu sniedzis tādu pašu drošību kā Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām

- 131 Pirmkārt, prasītājas ieskatā, pretēji tam, ko apgalvo Komisija (apstrīdētā lēmuma 88. apsvērum), kompetentās komitejas lēmums klientiem un piegādātājiem būtu sniedzis tādu pašu drošību kā Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām. Prasītāja apgalvo, ka, pat ja šie apgalvojumi būtu pareizi – *quod non* –, šai drošībai būtu ietekme uz to, cik liela ir šāda iespējamība, un uz *NCHZ* parādu (daļējas) apmaksas summu tikai sabiedrības ekspluatācijas turpināšanas gadījumā, nevis tās tūlītējas likvidācijas gadījumā. Prasītāja turklāt apstrīd Komisijas vērtējumu, saskaņā ar kuru sakarā ar Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piemērošanu klientiem un piegādātājiem tika sniegta vislielākā garantiju, ka *NCHZ* turpinās darbību vismaz līdz minētā likuma termiņa beigām, un to esot apliecinājis fakts, ka, lai gan minētais likums bija piemērots, *NCHZ* 2009. un 2010. gadā bija zaudējusi klientus (apstrīdētā lēmuma 85. un 86. apsvērum).
- 132 Apstrīdētajā lēmumā Komisija uzskatīja, ka pirmais pasākums *NCHZ*, kā arī trešajām pusēm, it īpaši tās klientiem un piegādātājiem, deva pārliecību par šīs sabiedrības darbības turpināšanu, lai gan maksātnespējas procesā esošas sabiedrības ekspluatācijas turpināšana nekad netiktu garantēta parastos maksātnespējas apstākļos, un tādējādi ļāva minētajai sabiedrībai saņemt privileģētu attieksmi salīdzinājumā ar tās konkurentiem līdzīgā situācijā (apstrīdētā lēmuma 78., 85., 89. un 90. apsvērum). Tā norādīja, ka, lai gan bija aizsardzība, ko sniedza Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piemērošana, 2009. un 2010. gadā *NCHZ* bija zaudējusi dažus klientus, kā tas bija norādīts

ekonomiskajā analizē, ko administrators bija sagatavojis pēc tam, kad minētais likums zaudēja spēku (apstrīdētā lēmuma 86. apsvērumš). Tā uzskatīja – “ja [minētais] likums nebūtu ticis piemērots *NCHZ*, uzņēmums būtu saskāries ar papildu negatīvām sekām (piemēram, klientu pāriešana pie drošākiem piegādātājiem), un tas būtu nozīmīgi palielinājis risku, ka kreditori izvēlas [sabiedrības] darbības pārtraukšanu tajā brīdī” (apstrīdētā lēmuma 88. apsvērumš).

- 133 Tādējādi no apstrīdētā lēmuma skaidri izriet, ka Komisija ne vien ņēma vērā situāciju brīdī, kad *NCHZ* tika piemērots Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām, bet arī vēlējās norādīt, ka lēmumu apturēt *NCHZ* ekspluatāciju būtu bijis iespējams pieņemt 2010. gadā, lai arī minētais likums radīja sekas visa maksātnespējas pirmā posma laikā, proti, mazliet vairāk nekā gadu, situāciju šajā laikposmā saglabājot nemainīgu. Prasītāja pati uzsver, ka gadījumā, kad maksātnespējas administrators stratēģija izrādās neveiksmīga, atbilstoši Maksātnespējas likuma 88. panta 2. punktam ir jāsasauk kompetentā komiteja.
- 134 Prasītājas argumentācijā nav ņemts vērā apstākļš, ka pirmsmaksātnespējas kreditori, it īpaši publiskie, bija liecinieki tam, ka, *NCHZ* darbībai turpinoties, maksātnespējas pirmā posma laikā viņu pēcmaksātnespējas parādi auga, un ka līdz ar to, ja *NCHZ* ekspluatācija tiktu turpināta, tie būtu ieinteresēti, lai *NCHZ* gūst peļņu, sedzot kreditoru pēcmaksātnespējas prasījumus, pretējā gadījumā tiem rastos papildu zaudējums, kas tiktu pieskaitīts pēcmaksātnespējas prasījumam. Kā Komisija ir norādījusi (apstrīdētā lēmuma 86. apsvērumš), situācijā, kad klienti un piegādātāji aiziet, šie kreditori būtu varējuši pārskatīt savu nostāju 2010. gadā, ja *NCHZ* būtu piemērota parastā maksātnespējas procedūra. Turklāt pat tikai pirmsmaksātnespējas kreditori būtu varējuši nonākt situācijā, kurā tie rekomendē pārtraukt *NCHZ* darbību (skat. šā sprieduma 115. punktu).
- 135 Pat ja, kā apgalvo prasītāja, Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piemērošana negarantēja piegāžu faktisku veikšanu, tas garantēja darbinieku skaita saglabāšanu sakarā ar šķērsli kolektīvai atļaišanai un garantēja it īpaši klientiem un piegādātājiem, ka *NCHZ* turpinās darbību vismaz līdz minētā likuma termiņa beigām, lai kādi būtu it īpaši nesamaksātie publiskie prasījumi.
- 136 Prasītāja nesniedz nevienu pierādījumu, kādā veidā kompetentās komitejas lēmums būtu sniedzis trešajām pusēm tādu pašu drošību, turklāt uzstājot uz *NCHZ* darbības turpināšanu uz tikpat ilgu laikposmu kā Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piemērošanas laikposms. It īpaši netiek apgalvots, ka atbilstoši Maksātnespējas likuma normām kompetentajai komitejai būtu bijis iespējams – vai tā to būtu paredzējusi – noteikt šādu drošu termiņu *NCHZ* darbības turpināšanai. Prasītāja vienīgi apgalvo, ka, ņemot vērā *NCHZ* darbības turpināšanas ilgumu maksātnespējas otrā posma laikā, var pieņemt, ka kompetentās komitejas lēmuma turpināt *NCHZ* darbību 2009. gada pēdējā ceturksnī ilgums būtu varējis būt tāds pats.
- 137 Turklāt attiecībā uz klientu zaudēšanu 2009. un 2010. gadā, ko Komisija ir minējusi apstrīdētā lēmuma 86. apsvērumā, prasītāja vienīgi min stabilitāti 2009. gada beigās. No lietas materiāliem izriet, ka šajā laikposmā valdošā tendence drīzāk bija ienākumu no pārdošanas un jaunu pasūtījumu līmeņa krišanās (skat. šā sprieduma 101. punktu). Līdz ar to nebija pārliecības, ka prasītājas apgalvotā stabilitāte varēja turpināties maksātnespējas pirmā posma laikā gadījumā, ja tiktu piemērota parastā maksātnespējas procedūra.
- 138 Otrkārt, atbildot uz Komisijas argumentu, saskaņā ar kuru *NCHZ* situāciju laikposmā starp maksātnespējas pasludināšanu un Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām pieņemšanu, kam sekoja šī likuma piemērošana *NCHZ*, bija nedaudz kropļojusi publiski pieejama informācija, kurā bija skaidri norādīts, ka tiek izstrādāts likumdošanas risinājums, prasītāja apgalvo – lai arī Komisija atsauca uz vairākiem paziņojumiem, tie visi ir notikuši vienā dienā, 2009. gada 26. oktobrī, laikā, kad Slovākijas ekonomikas ministrs apmeklēja *NCHZ* teritoriju. Prasītājas ieskatā, ņemot vērā, ka publiskie paziņojumi notika tikai desmit dienas pirms Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām pieņemšanas, to sekas attiecās tikai uz laikposmu līdz šai pieņemšanai, savukārt pirmie divi mēneši pēc tam, kad *NCHZ* bija paziņojusi par maksātnespēju, bija izšķirīgi, lai nodrošinātu veiksmīgu tās darbības

turpināšanu maksātspējas laikā, jo *NCHZ* vadībai un pirmajam administratoram bija jāveic daudz sarunu ar galvenajiem klientiem un piegādātājiem. Iepriekš minētie paziņojumi drīzāk esot spēcīgs pierādījums *NCHZ* finansiālajam stiprumam maksātspējas procedūras laikā.

- 139 Šajā ziņā vispirms ir jāuzskata, kā apgalvo Komisija, ka, pat pieņemot, ka *NCHZ* bija izmantojusi labu komunikācijas stratēģiju, tā tomēr nevarēja garantēt sabiedrības komerciālo attiecību turpināšanos. Turpinot – jau tika minēts, ka pirmais administrators bija norādījis savu nolūku darīt visu, kas viņa spēkos, lai saglabātu *NCHZ* darbību. Visbeidzot, kā uzsver Komisija, no pirmā raksta, ko min Komisija un kas tika publicēts 2009. gada 26. oktobrī, izriet, ka Slovērijas Ekonomikas ministrijas runaspersona bija paziņojusi preseī, ka notiek Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām izstrāde, un jau šis fakts vien bija sniedzis pārliecību *NCHZ* kreditoriem. Tajā pašā rakstā ir norādīts, ka Slovērijas ekonomikas ministrs savos publiskajos paziņojumos bija uzsvēris – minētajam likumam vajadzētu sniegt piegādātājiem zināmu garantiju, ka tie nezaudēs savus prasījumus. Turklāt no otrā raksta, ko min Komisija un kas publicēts 2009. gada 26. oktobrī, izriet, ka tajā pašā dienā Slovērijas ekonomikas ministrs savas vizītes laikā *NCHZ* bija iepazīstinājis ar Likumu par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām, kas tobrīd tika izstrādāts un kam vajadzēs palīdzēt šai sabiedrībai un sniegt garantijas tās kreditoriem.
- 140 Līdz ar to prasītājas apgalvojums, saskaņā ar kuru kompetentās komitejas lēmums klientiem un piegādātājiem būtu sniedzis tādu pašu drošību kā Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām, ir jānoraida.

4) Par apgalvojumu, saskaņā ar kuru NCHZ nav saņēmusi nevienu papildu priekšrocību saistībā ar tās darbības turpināšanu, ko noteica Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām

- 141 Replikas rakstā, atbildēdama uz Komisijas argumentu, saskaņā ar kuru tas, ka tika turpināta *NCHZ* darbība ar zaudējumiem, visticamāk ietekmēja kreditoru parādu prioritāti, kas izpaudās kā faktiskā valsts atteikšanās no saviem prasījumiem, prasītāja apgalvo, ka maksātspējas pirmajā posmā ieceltajam administratoram bija jāpiemēro arī parastās maksātspējas normas un, ja maksātspējas procesā esoša sabiedrība tiek ekspluatēta nolūkā to pārdot saskaņā ar darbības turpināšanas principu, ir jānodrošina priekšrocība kreditoriem, kuriem ir pirmmaksātspējas prasījumi, neatkarīgi no tā, vai to statuss ir publisks vai privāts. *NCHZ* līdz ar to neesot saņēmusi nevienu papildu priekšrocību saistībā ar tās darbības turpināšanu, ko noteica Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām.
- 142 Šai argumentācijai nevar piekrist.
- 143 Pirmkārt, prasītāja nevar pamatoti apgalvot, ka nesamaksātie parādi neizrietēja no Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piemērošanas, bet drīzāk galvenokārt no parastās ekspluatācijas maksātspējas laikā. Šāda argumentācija nozīmē, ka maksātspējas procesā esošs uzņēmums noteikti darbojas ar zaudējumiem. Tomēr saskaņā ar Maksātspējas likuma 88. panta 2. punktu tādā gadījumā neatkarīgi no tā, vai tas būtu maksātspējas pirmā posma sākumā vai tā laikā, amatā esošajam administratoram būtu bijis jāvēršas kompetentajā komitejā, lai saņemtu norādījumus par *NCHZ* darbības turpināšanu, ņemot vērā, ka atbilstoši Maksātspējas likumam vispirms tiek ņemtas vērā kreditoru intereses. Arī pirmmaksātspējas kreditori šajā ziņā būtu varējuši brīdināt minēto administratoru (skat. šā sprieduma 115. punktu). Līdz ar to, piemērojot parasto maksātspējas procedūru, pastāvēja iespēja ierobežot ekspluatāciju ar zaudējumiem, ko Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām izslēdza.
- 144 Otrkārt, ņemot vērā *NCHZ* darbības turpināšanu, ko noteica Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām, šai sabiedrībai vajadzēja segt savus ar ražošanu saistītos parādus, kas, ņemot vērā finansiālo situāciju, varēja vienīgi negatīvi ietekmēt it īpaši to, kā tā sedz savus parādus pret divām valsts iestādēm, proti, Sociālās apdrošināšanas sabiedrību un Veselības apdrošināšanas sabiedrību.

- 145 Turklāt šajā kontekstā šķērslis kolektīvai atlaišanai, ko arī noteica Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām, situāciju pasliktināja. Kā norāda prasītāja, ja uz *NCHZ* būtu attiecināta parastā maksātnespējas procedūra, veikt kolektīvu atlaišanu būtu nolemts maksātnespējas sākumā, nevis – kā tas notika – 2011. gadā. Prasītāja patiešām apgalvo, ka *NCHZ* izmaksas tādējādi būtu būtiski samazinātas un ka realitātē bija citādi, jo, tā kā *NCHZ* nevarēja izmantot šo iespēju, šai sabiedrībai bija jāsedz gandrīz nevajadzīgas papildu izmaksas, ņemot vērā, ka šo izmaksu nozīmīga daļa bija maksājumi Sociālās apdrošināšanas sabiedrībai un Veselības apdrošināšanas sabiedrībai. Tā tomēr nav norādījusi, ka *NCHZ* nevarēja segt visus šos parādus un ka parādi attiecībā pret šīm divām minētajām valsts iestādēm augs, kamēr vienlaikus *NCHZ* joprojām saglabāja savus darbiniekus, lai varētu turpināt darbību. Līdz ar to prasītājas argumentam, saskaņā ar kuru aizliegums veikt atlaišanu ekonomisku iemeslu dēļ nebija ekonomiskā priekšrocība *NCHZ*, nevar piekrist, un, pretēji prasītājas apgalvojumiem, minētais šķērslis radīja papildu slogu publiskajiem kreditoriem salīdzinājumā ar to, kas būtu izrietējis no parastās maksātnespējas procedūras piemērošanas.
- 146 Turklāt jau ir ticis atbildēts uz argumentu, kurā prasītāja apgalvo, ka saskaņā ar Likumu par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām ekonomiskā priekšrocība esot tikusi piešķirta tikai Slovākijas valstij, jo, ja *NCHZ* būtu atlaidusi darbiniekus jau iepriekš, minētajai valstij būtu bijis jāuzņemas būtiskākās no šīm saistībām bezdarbnieku pabalstu un citu sociālo maksājumu veidā (skat. šā sprieduma 93. punktu).
- 147 Līdz ar to apgalvojumam, saskaņā ar kuru *NCHZ* nav saņēmusi nevienu papildu priekšrocību saistībā ar *NCHZ* darbības turpināšanu, ko noteica Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām, nevar piekrist.
- 148 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, prasītājas argumentācija, saskaņā ar kuru parastās maksātnespējas procedūras piemērošana *NCHZ* būtu radījusi tādu pašu situāciju kā tā, ko radīja Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piemērošana šai sabiedrībai, ir jānoraida.

d) Secinājumi

- 149 Ir jākonstatē, ka, ņemot vērā, ka Slovākijas iestādes kvalificēja *NCHZ* par “stratēģiskas nozīmes sabiedrību”, tika noteikta, pirmkārt, tās darbības turpināšana, nekādi neņemot vērā tās ekonomisko situāciju un spēju segt parādus, it īpaši publiskos, kā arī, otrkārt, tās darbinieku skaita saglabāšana sakarā ar šķērslī īstenot kolektīvu atlaišanu, tādējādi ļaujot šai sabiedrībai turpināt darboties, sniedzot tās klientiem un piegādātājiem pārlicību, ka tās darbība tiks turpināta līdz 2010. gada beigām. Vienlaikus Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piemērošana *NCHZ* dažiem tās kreditoriem, it īpaši publiskajiem, radīja risku – nenovēršamu risku, ņemot vērā šīs sabiedrības finansiālo situāciju brīdī, kad tā tika kvalificēta par “stratēģiskas nozīmes sabiedrību”, – par viņu prasījumu summas pieaugumu maksātnespējas pirmā posma laikā. Šis risks maksātnespējas pirmā posma laikā turklāt īstenojās gan publiskajiem kreditoriem, kam bija pirmmaksātnespējas un pēcmaksātnespējas prasījumi, gan kreditoriem, kuriem bija tikai pēcmaksātnespējas prasījumi.
- 150 Līdz ar to nevar uzskatīt, ka apstākļos, kas atbilst parastiem tirgus apstākļiem, *NCHZ* varēja saņemt tādu pašu priekšrocību kā priekšrocība, kas tai tika dota, izmantojot valsts līdzekļus šā sprieduma 59.–61. punktā minētās judikatūras izpratnē. Pirmkārt, tirgus ekonomikas dalībnieka kritērijs šajā gadījumā nebija piemērojams, un katrā ziņā nav ticis pierādīts, ka pirmais pasākums atbilda minētajam kritērijam. Otrkārt, nevar secināt, ka situācija būtu bijusi identiska, ja uz *NCHZ* būtu attiecināta parastā maksātnespējas procedūra, un ka publiskajiem kreditoriem netika noteiktas nekādas papildu izmaksas (skat. šā sprieduma 94. un 148. punktu). Attiecībā uz šo pēdējo punktu prasītājas argumentācija par 1998. gada 1. decembra spriedumu *Ecotrade* (C-200/97, EU:C:1998:579, 36. punkts) neļauj apšaubīt šo vērtējumu. Minētā sprieduma 36. punktā Tiesa būtībā nosprieda – apstākļi, ka šajā lietā aplūkojamais pasākums varēja radīt privāto kreditoru peļņas samazinājumu un līdz ar to iespējamu nodokļu ieņēmumu zaudēšanu, neļāva secināt, ka minētais pasākums ir kvalificējams par valsts atbalstu. Saikne

starp minēto pasākumu un iespējamo nodokļu resursu zaudēšanu bija pārāk netieša (šajā nozīmē skat. ģenerālvokāta N. Fennelija secinājumus lietā *Ecotrade*, C-200/97, EU:C:1998:378, 24. punkts). Tomēr, ņemot vērā pirmo pasākumu, Komisijas apsvērumi apstrīdētajā lēmumā nekādi nav pamatoti ar analogiem apsvērumiem vai šādu netiešu saikni.

- 151 Tādējādi pirmais pasākums, kas apvienoja pienākumu turpināt *NCHZ* darbību un šķērsli kolektīvai atlaišanai, atbilst gan pirmajai situācijai, gan otrajai situācijai, kas minētas 1998. gada 1. decembra spriedumā *Ecotrade* (C-200/97, EU:C:1998:579, 45. punkts) un 1999. gada 17. jūnija spriedumā *Piaggio* (C-295/97, EU:C:1999:313, 43. punkts) (skat. šā sprieduma 72. punktu).
- 152 Līdz ar to Komisija nav pieļāvusi kļūdu, secinādama, ka, ņemot vērā *NCHZ* kvalificēšanu par “stratēģiskas nozīmes sabiedrību”, pastāvēja šai sabiedrībai piešķirta ekonomiskā priekšrocība, kas bija saistīta ar valsts līdzekļiem.
- 153 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, pirmā pamata pirmā un otrā daļa ir jānoraida.

C. Par otro pamatu attiecībā uz pienākuma veikt rūpīgu un objektīvu izskatīšanu neizpildi, kā arī Komisijas pienākuma sadarboties pārkāpumu

- 154 Prasītājas ieskatā, Komisija nav izpildījusi pienākumu veikt pasākuma, kas bija apgalvotais valsts atbalsts, rūpīgu un objektīvu izskatīšanu, jo būtībā tai esot vajadzējis lūgt vairāk informācijas pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas.
- 155 Komisija, kuru atbalsta persona, kas iestājusies lietā, apstrīd prasītājas argumentācijas pamatotību.
- 156 Pirmkārt, prasītāja apgalvo, ka tad, ja Komisija uzskatīja, ka bija nepieciešama detalizētāka analīze *ex post*, Komisijai bija pienākums tādu tai prasīt, bet Komisija to tomēr neesot darījusi. Turklāt 2014. gada marta analīze kļūdaini neesot ņemta vērā vienīgi tādēļ, ka tā esot izstrādāta *ex post*, lai arī Komisija neesot apstrīdējusi tajā ietverto ziņu pareizību un ticamību un šīs ziņas nebija atkarīgas no laika aspekta.
- 157 Saskaņā ar judikatūru par pierādījumu sniegšanas valsts atbalsta nozarē principiem Komisijai attiecīgo pasākumu izmeklēšanas procedūra ir jāveic rūpīgi un objektīvi, lai galīgā lēmuma, ar kuru tiek konstatēta atbalsta esamība un attiecīgā gadījumā – atbalsta nesaderība vai nelikumība, pieņemšanas brīdī tās rīcībā būtu cik vien iespējams vispilnīgākie un visticamākie pierādījumi šāda lēmuma pieņemšanai (spriedumi, 2010. gada 2. septembris, Komisija/*Scott*, C-290/07 P, EU:C:2010:480, 90. punkts, un 2014. gada 3. aprīlis, Francija/Komisija, C-559/12 P, EU:C:2014:217, 63. punkts).
- 158 Komisija ir tiesīga pieņemt lēmumu, pamatojoties uz tās rīcībā esošo informāciju, ja dalībvalsts, neizpildot pienākumu sadarboties, kas izriet no LES 4. panta 3. punkta, izvairās tai sniegt informāciju, kuru Komisija ir lūgusi, lai klasificētu jaunu vai grozītu atbalstu un pārbaudītu, vai tas ir saderīgs ar kopējo tirgu, vai lai pārbaudītu, vai iepriekš apstiprināts atbalsts tiek piemērots pareizi. Tomēr pirms šāda lēmuma pieņemšanas Komisijai jāpieprasa dalībvalstij noteiktā termiņā iesniegt visus dokumentus un informāciju, kas nepieciešama, lai Komisija varētu veikt kontroli. Tikai tad, ja dalībvalsts, lai gan ir Komisijas pieprasījums, nesniedz lūgtās ziņas, Komisija var izbeigt procedūru un, pamatojoties uz tās rīcībā esošo informāciju, pieņemt lēmumu (spriedums, 2010. gada 13. septembris, Grieķija u.c./Komisija, T-415/05, T-416/05 un T-423/05, EU:T:2010:386, 226. punkts).
- 159 Ir jākonstatē, ka 2014. gada 21. marta analīzi Slovērijas iestādes paziņoja savas 2014. gada 14. maija ceturtnās atbildes Komisijai pielikumā.

- 160 Pirmām kārtām ir jānorāda, ka jautājumu par to, kas būtu *noticis* 2009. gada decembrī, ja *NCHZ* nebūtu kvalificēta par “stratēģiskas nozīmes sabiedrību”, vairākkārt ir skārušas pašas Slovērijas iestādes. Slovērijas iestādes to jau ir aplūkojušas 2013. gada 29. novembra otrajā atbildē Komisijai, kā arī 2014. gada 13. janvāra trešajā atbildē Komisijai. Līdz ar to Komisijai nevar pārnest, ka tā nav lūgusi Slovērijas iestādēm veikt jaunu analīzi, lai pēc to ceturtās atbildes gūtu jaunu informāciju. Šajā ziņā ir jāuzsver, ka lietā, kurā tika pieņemts 2010. gada 13. septembra spriedums *Griekija u.c./Komisija* (T-415/05, T-416/05 un T-423/05, EU:T:2010:386), uz kuru atsaucas prasītāja, situācija bija atšķirīga. Šajā lietā lēmumā uzsākt formālu izmeklēšanas procedūru neietilpa strīdīgo pasākumu iepriekšējs vērtējums nolūkā noteikt, vai tie ietvēra atbalsta elementu, un administratīvajā procedūrā minētie pasākumi nekādi netika skaidri apšaubīti, un netika izteikts nekāds informācijas pieprasījums par šo pasākumu saderību ar tirgus nosacījumiem. Šajos apstākļos Savienības tiesa uzskatīja, ka attiecīgajai dalībvalstij nevar pārnest, ka tā nav sniegusi Komisijai pietiekamu informāciju, kas tai ļautu novērtēt strīdīgos pasākumus, pārzinot lietas apstākļus, un ka saskaņā ar tās pienākumu veikt rūpīgu un objektīvu pārbaudi, lai nodrošinātu labu Līguma pamatnoteikumu par valsts atbalstu pārvaldību, Komisijai bija jāturpina izmeklēšana un jāveic dziļāka izpēte (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2010. gada 13. septembris, *Griekija u.c./Komisija*, T-415/05, T-416/05 un T-423/05, EU:T:2010:386, 240., 246. un 249. punkts).
- 161 Otrām kārtām ir jānorāda, ka pretēji prasītājas apgalvojumiem nevarēja būt “skaidrs”, ka informācija, kas bija jāgūst no administratora, bija jāsaņem analīzes *ex post* veidā. 2013. gada 2. septembra pirmajā atbildē Komisijai Slovērijas iestādes apgalvoja, ka Sociālās apdrošināšanas sabiedrībai un Veselības apdrošināšanas sabiedrībai būtu jāpiemēro privāta kreditora kritērijs. Turpinot – 2013. gada 29. novembra otrajā atbildē Komisijai minētās iestādes norādīja, ka “[Slovērijas valsts] [bija] izdarījusi to, ko Komisija tai bija prasījusi paveikt, ņemot vērā privāta kreditora kritēriju”. Tās arī norādīja, ka visi privātie kreditori esot izvēlējušies *NCHZ* darbības turpināšanu, piebilstot, ka privāta kreditora kritērijs esot jāpiemēro vienīgi Sociālās apdrošināšanas sabiedrībai, ņemot vērā judikatūru, *NCHZ* ekonomiskos aspektus un labas pārvaldības principu. Turklāt prasītāja uzsver, ka analīzē *ex post* “bija skatīti jautājumi, kam ir nozīme “valsts līdzekļu nodošanā”, kā arī “privāta kreditora kritērijs””.
- 162 Tomēr pieņemot, ka privāta kreditora kritērijs bija piemērojams, atbilstoši judikatūrai analīze *ex post* nevarēja būt atbilstīga (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2002. gada 16. maijs, *Francija/Komisija*, C-482/99, EU:C:2002:294, 71. punkts; šajā nozīmē pēc analogijas skat. arī spriedumu, 2012. gada 5. jūnijs, *Komisija/EDF*, C-124/10 P, EU:C:2012:318, 105. punkts). Turklāt pretēji prasītājas apgalvojumiem šāda analīze nav “acīmredzami piemērots rīks” ar 1998. gada 1. decembra spriedumu *Ecotrade* (C-200/97, EU:C:1998:579) noteiktā kritērija vajadzībām. Iespējamās attīstības analīzei Maksātspējas likuma spēkā esamības laikā, proti, saskaņā ar prasītājas sacīto, pārbaudei par to, “ko būtu izlēmuši privātie kreditori kompetentajā komitejā”, vajadzēja balstīties uz datiem no laikposma, kad *NCHZ* tika kvalificēta par “stratēģiskas nozīmes sabiedrību” un tai tika piemērots Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām (skat. šā sprieduma 121. punktu).
- 163 Šajā kontekstā, ciktāl Slovērijas iestādes 2014. gada 14. maija ceturtās atbildes Komisijai pielikumā iesniedza vienīgi analīzi, kurā bija izmantoti dati *ex post* ar paskaidrojumu par izmantoto metodoloģiju, par ko nav strīda, ir jāuzskata, tāpat kā to uzskatīja Komisija, ka šajā ziņā tai nebija nepieciešams lūgt citu informāciju.
- 164 Otrkārt, prasītāja apgalvo, ka lēmums par apgalvotā valsts atbalsta atgūšanu tika pieņemts, pamatojoties uz provizoriskiem skaitļiem, bez iepriekš izteikta lūguma apstiprināt galīgos skaitļus, ar ko esot acīmredzami pārkāpts gan Komisijas pienākums sadarboties, gan tās uzdevums pieņemt lēmumus, balstoties uz nopietnu informāciju. Prasītāja apgalvo – tas, ka tiktu lūgta atbilstoša informācija pēc formālās izmeklēšanas noslēgšanas, nebūtu novērsis, ka Komisija pārkāpj pienākumu lūgt paziņot atbilstīgu informāciju.

- 165 Apstrīdētajā lēmumā Komisija uzskatīja, ka atbalsta summa atbilst valstij un valsts iestādēm neatmaksājamiem parādiem, kas bija uzkrāti pirmajā posmā, kurā uz *NCHZ* bija attiecināts Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām. Tā norādīja, ka, pamatojoties uz Slovākijas iestāžu sniegto informāciju, publiskajiem kreditoriem neatmaksāto prasījumu summa 2009. gada 31. decembrī bija 735 817,44 EUR un 2010. gada 31. decembrī – 5 519 241,54 EUR. Tā norādīja, ka šīs summas atbilda visprecīzākajiem pieejamajiem aprēķiniem – kas arī bija relatīvi piesardzīgi – par šajos datumos neatmaksāto prasījumu summām. Tās ieskatā, Slovākijas iestādes bija apliecinājušas, ka nebija nekādas precīzas informācijas par publiskajiem kreditoriem neatmaksāto prasījumu summām ne datumā, kurā *NCHZ* tika kvalificēta par “stratēģiskas nozīmes sabiedrību”, ne arī brīdī, kad tika pārtraukta Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piemērošana šai sabiedrībai. Komisija secināja, ka atbalsta summa sasniedza 4 783 424,10 EUR (apstrīdētā lēmuma 101. apsvērum).
- 166 Ir jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas Nr. 659/1999 14. panta 3. punktu kompetentajai valsts iestādei no saņēmēja ir jāatgūst prettiesisks atbalsts saskaņā ar valsts tiesībās paredzēto kārtību (skat. spriedumu, 2014. gada 13. februāris, *Mediaset*, C-69/13, EU:C:2014:71, 34. punkts un tajā minētā judikatūra). Savienības tiesībās nav prasīts, ka šādai atgūšanai ir jānotiek, pamatojoties vienīgi uz Komisijas lēmumu par atgūšanu (spriedums, 2014. gada 11. septembris, Komisija/Vācija, C-527/12, EU:C:2014:2193, 39. punkts).
- 167 No tā izriet, ka valsts atbalsta jomā Savienības tiesību normas neparedz, ka Komisijai, pieprasot atgūt atbalstu, kas atzīts par nesaderīgu ar iekšējo tirgu, būtu precīzi jānosaka atmaksājama atbalsta summa. Pietiek, ka Komisijas lēmums satur norādes, kas ļauj tā adresātam pašam bez lielām grūtībām noteikt šo summu (spriedumi, 2000. gada 12. oktobris, Spānija/Komisija, C-480/98, EU:C:2000:559, 25. punkts, un 2005. gada 12. maijs, Komisija/Grieķija, C-415/03, EU:C:2005:287, 39. punkts).
- 168 Tādējādi saskaņā ar judikatūru Komisija likumīgi var atzīt tikai pienākumu atmaksāt attiecīgo atbalstu un atstāt valsts iestāžu ziņā precīzi aprēķināt atmaksājamo summu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2005. gada 12. maijs, Komisija/Grieķija, C-415/03, EU:C:2005:287, 40. punkts). Turklāt prasība dalībvalstij aprēķināt precīzu atgūstamā atbalsta summu iekļaujas plašākā, LES 4. panta 3. punktā nostiprinātā lojālas sadarbības pienākuma ietvarā; šis sadarbības pienākums savstarpēji saista Komisiju un dalībvalstis Līguma noteikumu valsts atbalsta jomā īstenošanā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2002. gada 13. jūnijs, Nīderlande/Komisija, C-382/99, EU:C:2002:363, 91. punkts). Atbalsta precīzas summas noteikšana var notikt vēlāk, atbalsta atgūšanas posmā, proti, pēc apstrīdētā lēmuma pieņemšanas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2017. gada 13. decembris, Grieķija/Komisija, T-314/15, nav publicēts, EU:T:2017:903, 203. punkts).
- 169 Šajā gadījumā ir jānorāda, ka jautājums par prasījumu summu tika diskutēts administratīvajā procedūrā. Tas it īpaši notika Slovākijas iestāžu 2014. gada 14. maija ceturtajā atbildē. Kā Komisija apgalvo, tā skaidri lūdza, kā apliecina Slovākijas iestāžu atbilde, “detalizētu informāciju par parādiem (informāciju par *NCHZ* publiskajiem un privātajiem, prioritārajiem un neprioritārajiem kreditoriem [un] maksājamajām summām) piecos dažādos brīžos: i) maksātnespējas posma sākumā, ii) 2009. gada decembrī (*NCHZ* pasludināšana par stratēģiskas nozīmes sabiedrību), iii) 2011. gada janvārī, iv) dienā, kad *NCHZ* tika pārdota *Via Chem Slovakia*, un v) maksātnespējas posma beigās”. Summas, ko Komisija noteica kā tādas, kas atbilst publisko prasījumu summai attiecīgā laikposma sākumā un beigās (apstrīdētā lēmuma 101. apsvērum), ir to summu kopsumma, kuras Slovākijas iestādes ir norādījušas kā maksājamas attiecīgi 2009. gada 31. decembrī un 2010. gada 31. decembrī. Šajā ziņā Slovākijas iestādes precizēja, ka to atbilde balstījās uz datiem, kas bija administratora rīcībā, un precizēja, ka šie dati varēja neatspoguļot “faktisko” prasījumu summu it īpaši tādēļ, ka prasījums, kas pastāvēja 2010. gada decembrī, varēja tikt samaksāts 2011. gada janvārī. Līdz ar to ir jākonstatē, ka šī atbilde nozīmēja, ka pieejamā informācija ir tikusi paziņota. Turklāt ir jānorāda, ka prasītāja neapstrīd, ka Komisija ir izklāstījusi savu atgūstamā atbalsta summas aprēķina metodi.
- 170 Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisijai nevar pārnest, ka tā negaidīja, kad Slovākijas iestādes tai paziņos jaunus skaitļus, pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas.

- 171 Turklāt nevar uzskatīt, kā norāda prasītāja, ka Komisija būtu gribējusi izteikt nosodījumu attiecībā uz aplūkojamā pasākuma nelikumību, dodot rikojumu par lielākas summas atgūšanu nekā summa, ko atbalsta saņēmējs saņēma. Turklāt prasītāja nemin nevienu elementu lietas materiālos, lai šo apgalvojumu pamatotu.
- 172 Pakārtoti ir jānorāda, ka saskaņā ar LES 4. panta 3. punktā nostiprināto lojālas sadarbības pienākumu, kas savstarpēji saista Komisiju un dalībvalstis Līguma noteikumu valsts atbalsta jomā īstenošanā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2002. gada 13. jūnijs, *Nīderlande/Komisija*, C-382/99, EU:C:2002:363, 91. punkts), Komisijai un attiecīgajai dalībvalstij ir labticīgi jāsadarbojas. Atbildot uz Vispārējās tiesas saistībā ar procesa organizatoriskajiem pasākumiem uzdotajiem jautājumiem (skat. šā sprieduma 30. punktu), Komisija precizēja, ka aplūkojamā atbalsta atgūšanas posmā dažādi *NCHZ* publiskie kreditori iesniedza precīzākus datus, kuri tās rīcībā nebija pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas un kuri attiecās it īpaši uz *Slovenský vodohospodársky podnik* (Slovākijas Ūdens apgādes sabiedrība, Slovākija) prasījumiem, un ka no šādi paziņotajiem datiem izrietēja, ka faktiskā atbalsta summa varētu būt lielāka par apstrīdētājā lēmumā norādīto atbalsta summu, un prasītāja to nav apstrīdējusi.
- 173 Līdz ar to Komisijai nevar pārņemt, ka tā apstrīdētajā lēmumā ir minējusi aprēķinus, kas balstās uz Slovākijas iestāžu paziņotajiem datiem, ne arī to, ka tā rikojusies, pārskatīdama tai noteikto sadarbības pienākumu.
- 174 No tā izriet, ka otrais pamats ir jānoraida.

D. Par pirmā pamata trešo daļu attiecībā uz acīmredzamu kļūdu vērtējumā, aprēķinot apgalvotā valsts atbalsta summu

- 175 Prasītāja apgalvo, ka pat tad, ja Komisija būtu pamatoti secinājusi, ka *NCHZ* saistībā ar pirmo pasākumu ir ticis piešķirts valsts atbalsts, tā ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, aprēķinot minētā atbalsta summu.
- 176 Komisija, kuru atbalsta persona, kas iestājusies lietā, apstrīd prasītājas argumentācijas pamatotību.
- 177 Apstrīdētajā lēmumā Komisija uzskatīja, ka atbalsta summa atbilda Slovākijas valstij un valsts iestādēm neatmaksājamiem parādiem, kas bija uzkrāti laikposmā, kurā uz *NCHZ* tika attiecināts Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām (apstrīdētā lēmuma 101. apsvērums) (skat. šā sprieduma 165. punktu).
- 178 Pirmkārt, prasītājas ieskatā, liela daļa *NCHZ* nesamaksāto parādu būtu pieauguši, tostarp gadījumā, ja maksātnespējas pirmajā posmā būtu ticis pieņemts lēmums šo sabiedrību likvidēt. Komisija līdz ar to esot pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, neņemot vērā šos parādus "hipotētiskajā scenārijā". *NCHZ* likvidācija nebūtu varējusi notikt pirms 2010. gada maija, un līdz šim brīdim uzkrāto nesamaksāto parādu daļu nevarot uzskatīt par tādu, kas ir izraisīts ar Likumu par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām, un līdz ar to par valsts atbalstu. Turklāt šāda likvidācija arī būtu radījusi nesamaksātus *NCHZ* parādus attiecībā pret Sociālās apdrošināšanas sabiedrību.
- 179 Ir jāatgādina, ka Komisija pamatoti uzskatīja, ka *NCHZ* bija saņēmusi priekšrocību, kas radīja papildu izmaksas Slovākijas valstij, ņemot vērā Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām piemērošanu *NCHZ* maksātnespējas pirmajā posmā (skat. šā sprieduma 152. punktu).
- 180 Tomēr saskaņā ar pastāvīgo judikatūru valsts pienākums atcelt atbalstu, ko Komisija uzskata par nesaderīgu ar iekšējo tirgu, ir noteikts, lai atjaunotu iepriekšējo stāvokli (skat. spriedumu, 1995. gada 4. aprīlis, *Komisija/Itālija*, C-350/93, EU:C:1995:96, 21. punkts un tajā minētā judikatūra; šajā nozīmē skat. arī spriedumu, 1999. gada 17. jūnijs, *Beļģija/Komisija*, C-75/97, EU:C:1999:311, 64. un 65. punkts). Restitūcijas rezultātā atbalsta saņēmējs zaudē priekšrocības, ko tas baudīja tirgū attiecībā

pret saviem konkurentiem, un tiek atjaunota agrākā situācija, kas pastāvēja pirms atbalsta piešķiršanas (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2005. gada 15. decembris, *Unicredito Italiano*, C-148/04, EU:C:2005:774, 113. punkts, un 2009. gada 4. marts, *Associazione italiana del risparmio gestito un Fineco Asset Management*/Komisija, T-445/05, EU:T:2009:50, 193. punkts).

181 No tā izriet, ka Komisija nav pieļāvusi kļūdu, uzskatīdama, ka iepriekšējās situācijas atjaunošanai atgūstamā atbalsta summai ir jāatbilst nesamaksāto publisko prasījumu summai laikposmā, kurā uz *NCHZ* tika attiecināts Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām.

182 Turpretī prasītājas argumentācija balstās uz pieņēmumu par “alternatīvu scenāriju” un kompetentās komitejas lēmumu apturēt *NCHZ* darbību maksātnespējas pirmā posma sākumā. Tomēr atgūstamās summas nav jānosaka, ņemot vērā dažādas darbības, kas, iespējams, būtu ieviestas, nepastāvot pasākumam, kura rezultātā atbalsts tika piešķirts, un iepriekšējās situācijas atjaunošana nenozīmē, ka, izmantojot hipotētiskus elementus, tādus kā izvēle, kura bieži vien ir dažāda, ko varētu būt veikuši ieinteresētie uzņēmēji, tiek atšķirīgi rekonstruēta sākotnējā situācija (šajā nozīmē pēc analogijas skat. spriedumus, 2005. gada 15. decembris, *Unicredito Italiano*, C-148/04, EU:C:2005:774, 114. un 118. punkts, un 2009. gada 4. marts, *Associazione italiana del risparmio gestito un Fineco Asset Management*/Komisija, T-445/05, EU:T:2009:50, 203. punkts). Šajā ziņā ir jānorāda, ka, lai arī prasītāja sniedz ļoti precīzus datus, it īpaši apgalvodama, ka Sociālās apdrošināšanas sabiedrības un Veselības apdrošināšanas sabiedrības prasījumi ir jāsamazina attiecīgi par 1 590 091,20 EUR un 276 626,24 EUR, šo datu pamatā ir vienīgi pieļāvumi. Pirmām kārtām saskaņā ar prasītājas izklāstīto scenāriju datums, kurā būtu pieņemts lēmums par *NCHZ* darbības apturēšanu, nav zināms. Otrām kārtām, pretēji tās apgalvojumiem, saskaņā ar 2010. gada jūnija pētījumu, uz kuru tā atsauca, ražošanas apturēšana prasītu 10 līdz 18 nedēļu ilgu termiņu, nevis noteikti 18 nedēļu ilgu termiņu. Trešām kārtām joprojām saskaņā ar prasītājas izklāstīto scenāriju nav nekādas skaidrības par to darbinieku skaitu, kurus vajadzētu atlaist, ņemot vērā, ka daži darbinieki varētu nolemt atstāt *NCHZ* pirms šīs sabiedrības darbības apturēšanas un tas radītu sekas attiecībā uz iepriekš minētajām divām valsts iestādēm maksājamajām summām.

183 Līdz ar to prasītājas argumentācija ir jānorāda, ciktāl tās pamatā ir kļūdaina premisa, saskaņā ar kuru Komisijai būtu vajadzējis ņemt vērā *NCHZ* likvidācijas izmaksas maksātnespējas pirmā posma sākumā.

184 Otrkārt, prasītāja apgalvo, ka Komisijas veiktais novērtējums attiecībā uz maksātnespējas pirmajā posmā uzkrātajiem parādiem ir balstīts uz nepareiziem skaitļiem un novērtējumiem. Tomēr otrajā pamatā jau tika norādīts, ka skaitļus, kas tika izmantoti atbalsta summas aprēķināšanai, bija paziņojušas Slovākijas iestādes un ka katrā ziņā noteikt minētās iestādes prasījumu precīzo summu ir iespējams vienīgi atbalsta atgūšanas posmā (skat. šā sprieduma 164.–173. punktu).

185 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, pirmā pamata trešā daļa ir jānorāda.

186 Līdz ar to pirmais pamats ir jānorāda kopumā.

E. Par sesto pamatu attiecībā uz LESD 296. panta pārkāpumu saistībā ar Komisijas secinājumu par saimnieciskās pēctecības esamību

187 Prasītāja apgalvo, ka tai nav skaidri iemesli, kuru dēļ Komisija secināja saimnieciskās pēctecības esamību, un uzskata, ka apstrīdētā lēmuma pamatojums šajā ziņā nav pietiekams, lai ļautu Vispārējai tiesai veikt minētā lēmuma pārbaudi tiesā. Replikas rakstā tā apgalvo, ka jau tikai apstākļi, ka Komisijai iebildumu rakstā bija jāpaskaidro, kas tai lika konkrēti apstrīdētajā lēmumā “(ne)piemērot” rādītājus, ko tā bija kvalificējusi par atbilstīgiem šī vērtējuma vajadzībām (apstrīdētā lēmuma 132. apsvērums), pierāda apstrīdētajā lēmumā minētā pamatojuma nepietiekamību šajā ziņā.

188 Komisija, kuru atbalsta persona, kas iestājusies lietā, apstrīd prasītājas argumentācijas pamatotību.

- 189 Vispirms ir jānorāda, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija precizēja, ka tā analizēs tikai iespējamu saimniecisko pēctecību starp *NCHZ* un prasītāju, minot apstākli, ka, ņemot vērā to, ka *Via Chem Slovakia* nodeva *NCHZ* prasītājam 2012. gada 1. augustā, proti, tikai dienu pēc tam, kad tā bija iegādājusies *NCHZ*, tā nebija ne vadījusi, ne ekspluatējusi *NCHZ* (apstrīdētā lēmuma 133. un 134. apsvērums). Tā norādīja, ka atzīst – šo abu darījumu apjoms nav gluži vienāds, jo *Via Chem Slovakia* palika īpašniece noteiktam nekustamajam īpašumam. Tā norādīja, ka nekustamais īpašums, kas bija nepieciešams *NCHZ* saimnieciskās darbības turpināšanai, bija nodots prasītājas rīcībā saskaņā ar nomas līgumu. Tā precizēja, ka līdz ar to abu darījumu īpašās iezīmes tiks ņemtas vērā, ciktāl tās ir atbilstīgas šim novērtējumam (apstrīdētā lēmuma 135. apsvērums).
- 190 Turpinot ir jāatzīmē, ka Komisija norādīja – nesaderīga valsts atbalsta atgūšanas pienākumu var attiecināt uz jaunu sabiedrību, kurai sabiedrība, kas bija saņēmusi minēto atbalstu, bija nodevusi vai pārdevusi daļu no saviem aktīviem, ja šāda nodošana vai pārdošana ļauj starp abām sabiedrībām konstatēt saimniecisko pēctecību (apstrīdētā lēmuma 130. apsvērums). Komisija piebilda, ka saskaņā ar judikatūru saimnieciskās pēctecības novērtējums starp atbalsta saņēmēju un uzņēmumu, kuram tika nodoti atbalsta saņēmēja aktīvi, tika veikts, pamatojoties uz Komisijas uzskaitītu rādītāju kopumu (apstrīdētā lēmuma 132. apsvērums).
- 191 Komisija analizēja abus pārdošanas darījumus, ņemot vērā šos uzskaitītos rādītājus. Pirmkārt, tā uzdeva jautājumu, vai pārdošanas cena, ko samaksāja *Via Chem Slovakia*, un pēc tam tā, ko samaksāja prasītāja par uzņēmuma “aktīviem”, atbilda tirgus cenai, un secināja, ka, iespējams, tas tā nebija (apstrīdētā lēmuma 136.–148. apsvērums). Otrkārt, attiecībā uz katra pārdošanas darījuma apjomu tā uzskatīja, ka *NCHZ* pārdošanas *Via Chem Slovakia* priekšmets bija viss *NCHZ* kā uzņēmums, kurš turpina darbību, un tajā bija ietverti visi aktīvi un visas tiesības un pienākumi, kas saistīti ar *NCHZ*; prasītāja turpināja *NCHZ* darbību bez jebkādam būtiskām pārmaiņām sabiedrības tirdzniecības, personāla vai ražošanas politikā (apstrīdētā lēmuma 149.–158. apsvērums). Treškārt, Komisija norādīja, ka uzskata – nebija saiknes starp sākotnējiem un jaunajiem prasītājam nodotās *NCHZ* īpašniekiem, ciktāl tai nebija nekādu pierādījumu par pretējo (apstrīdētā lēmuma 159.–162. apsvērums). Ceturtkārt, attiecībā uz “pārdošanas” brīdi tā secināja, ka pārdošana notika pēc tam, kad Komisija bija sākusi sūdzības sākotnējo izmeklēšanu un nosūtījusi iegūtos rezultātus Slovērijas iestādēm apsvērumu sniegšanai (apstrīdētā lēmuma 163. apsvērums). Piektkārt, attiecībā uz darījuma ekonomisko loģiku tā uzskatīja, ka nebija nekādas pārmaiņas tirdzniecības stratēģijā un ka prasītāja vien izmantoja aktīvus tādā pašā veidā kā pārdevējs (apstrīdētā lēmuma 164.–167. apsvērums).
- 192 Visbeidzot ir jānorāda, ka Komisija uzskatīja – vienīgās pārmaiņas, šķiet, attiecās uz sabiedrības nosaukumu un juridisko personu, kam *NCHZ* piederēja. Tā atsaucās uz 2011. gada iepirkuma nosacījumiem un uz 2012. gada 16. janvāra pārdošanas līgumu starp *NCHZ* un *Via Chem Slovakia*, saskaņā ar kuru būtībā *NCHZ* bija pārdota kā kustamo un nekustamo aktīvu kopums kopā ar personālu. Tā precizēja, ka “iegādātājs” saglabāja *NCHZ* ražošanas portfeli un turpināja tās tirdzniecības politiku un ka par *NCHZ* samaksātā cena, iespējams, nebija tirgus cena (apstrīdētā lēmuma 168. apsvērums). Komisija secināja, ka starp *NCHZ* un prasītāju pastāv saimnieciskā pēctecība (apstrīdētā lēmuma 169. apsvērums).
- 193 Līdz ar to ir jākonstatē, ka Komisija ir minējusi iemeslus, kuru dēļ tā noteica saimniecisko pēctecību starp *NCHZ* un prasītāju. Ir taisnība, ka apstrīdētā lēmuma 168. apsvērumā “Secinājums par ekonomisko [saimniecisko] pēctecību starp *NCHZ* un saimniecisko darbību, ko iegādājās un nodrošina [prasītāja]” tā minēja elementus, kuri attiecas uz *Via Chem Slovakia* veikto *NCHZ* iegādes darījumu. Tomēr attiecībā gan uz ražošanas portfeli, gan samaksāto cenu atsaucē, ņemot vērā apstrīdētā lēmuma 146. un 157. apsvērumā minētos vērtējumus, ir jāuzskata par tādu, kas katrā ziņā attiecas uz prasītāju.
- 194 Turklāt, ņemot vērā, ka Komisija precizēja, ka saimnieciskā pēctecība ir jāvērtē, pamatojoties uz rādītāju kopumu, var saprast, ka pēc tam, kad bija izanalizēts noteikts skaits elementu, tā bija balstījusi savu secinājumu uz apstrīdētā lēmuma 168. apsvērumā minētajiem rādītājiem.

- 195 Turklāt pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, Komisija ir norādījusi savus argumentus attiecībā uz pārdošanas cenu darījumā starp *NCHZ* un *Via Chem Slovakia*; šos argumentus nevar kvalificēt kā neprecīzus un nenoteiktus, tāpat kā argumentus attiecībā uz pārdošanas cenu darījumā starp *Via Chem Slovakia* un prasītāju nevar kvalificēt kā neizprotamus. Pirmkārt, Komisija izklāstīja iemeslus, kuru dēļ tā uzskatīja, ka 2011. gada iepirkuma nosacījumi neļāva piesaistīt augstāko iespējamo tādu pretendentu skaitu, kuri izsaka savus vislabākos piedāvājumus, konkurēdami cits ar citu, kas ir priekšnoteikums, lai veiktu pārdošanu par augstāko iespējamo tirgus cenu (apstrīdētā lēmuma 136.–144. apsvērumi). Otrkārt, tā precizēja, ka pārdošana tika organizēta kā tāda uzņēmuma pārdošana, kurš turpina darbību, un tas izslēdza iespēju maksimāli palielināt galīgo cenu, izsakot piedāvājumu par atsevišķām *NCHZ* darbības jomām (apstrīdētā lēmuma 145. apsvērumi). Treškārt, tā norādīja, ka *Via Chem Slovakia* veiktās *NCHZ* pārdošanas prasītājam gadījumā tas bija darījums starp divām privātām sabiedrībām, neorganizējot nekādu iepirkumu, ka cena tika noteikta sarunu procedūrā starp šīm divām sabiedrībām, nesniedzot citām iespēju piedāvāt augstāku cenu, un līdz ar to šaubas par to, vai cena, ko maksāja *Via Chem Slovakia*, atbilda tirgus cenai, attiecās arī uz cenu, ko maksāja prasītāja (apstrīdētā lēmuma 146. apsvērumi).
- 196 No tā izriet, ka saskaņā ar šā sprieduma 39.–41. punktā minēto judikatūru ir jāuzskata, ka apstrīdētais lēmums ir pietiekami pamatots attiecībā uz Komisijas vērtējumu par saimniecisko pēctecību starp *NCHZ* un prasītāju un ka līdz ar to sestais pamats ir jānoraida.

F. Par ceturto pamatu attiecībā uz LESD 107. panta 1. punkta un 108. panta 2. punkta, kā arī Regulas Nr. 659/1999 14. panta 1. punkta pārkāpumu saistībā ar to, ka apgalvotā valsts atbalsta atgūšanas pienākums tika attiecināts uz prasītāju

- 197 Prasītāja apgalvo, ka Komisija pārkāpa LESD 107. panta 1. punktu un 108. panta 2. punktu, kā arī Regulas Nr. 659/1999 14. panta 1. punktu, uzskatot, ka pastāvēja saimnieciskā pēctecība starp *NCHZ* un pašu prasītāju, un attiecinot uz to konstatētā valsts atbalsta atgūšanas pienākumu.
- 198 Pirmkārt, prasītāja apgalvo, ka saskaņā ar judikatūru valsts atbalstu var piešķirt minētā atbalsta saņēmēja aktīvu pircējam vienīgi tad, ja šie aktīvi ir iegādāti par cenu, kas ir zemāka nekā tirgus cena. Ciktāl *Via Chem Slovakia* un pēc tam prasītāja esot iegādājušas *NCHZ* aktīvus par tirgus cenu, prasītāju nevarot uzskatīt par valsts atbalsta saņēmēju un ar šo vienu pamatojumu pietiekot, lai izslēgtu jebkādu atgūšanu no prasītājas (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2004. gada 29. aprīlis, Vācija/Komisija, C-277/00, EU:C:2004:238, 70. punkts, un 2009. gada 1. jūlijs, *Operator ARP*/Komisija, T-291/06, EU:T:2009:235, 67. punkts). Līdz ar to Komisijas pieeja šajā gadījumā pārkāpjot Regulas Nr. 659/1999 14. pantu, jo saskaņā ar šo tiesību normu un pastāvīgo judikatūru valsts atbalstu var atgūt vienīgi no tā saņēmēja.
- 199 Prasītājas ieskatā, ar 2012. gada 28. marta spriedumu *Ryanair*/Komisija (T-123/09, EU:T:2012:164, 161. un 162. punkts) nevar pamatot Komisijas apgalvojumu, ka tirgus cena nav noteicošais kritērijs, jo šajā spriedumā tādēļ, ka tika samaksāta tirgus cenai atbilstoša cena, citu kritēriju pārbaude, vērtējot saimniecisko pēctecību, tika atzīta par lieku. Komisija turklāt esot apstiprinājusi šo judikatūras interpretāciju savā paziņojumā “Ceļā uz [tādu] Komisijas lēmumu efektīvu izpildi, kuros dalībvalstīm tiek uzdots atgūt nelikumīgu un [ar iekšējo tirgu] nesaderīgu valsts atbalstu” (OV 2007, C 272, 4. lpp.; turpmāk tekstā – “2007. gada paziņojums”), jo šī paziņojuma 33. punktā Komisija norādot, ka tai ir tiesības attiecināt atgūšanu vienīgi tad, ja tā var pierādīt, ka aktīvi ir pārdoti par cenu, kas ir zemāka par to tirgus vērtību. Tomēr šajā lietā Komisija apgalvojot, ka drīkstot izmantot pēc saviem ieskatiem iepriekš minētajā spriedumā minētos rādītājus un, izņemot apgalvojumu, saskaņā ar kuru darījuma apjomam ir jābūt nozīmīgākajam rādītājam, tā pat neesot paskaidrojusi, kāda nozīmība ir piešķirta dažādajiem rādītājiem.

- 200 Otrkārt, prasītāja apgalvo, ka pat konkrētajā gadījumā, kurā atbalsta saņēmēja aktīvi tika nodoti par cenu, kas zemāka par tirgus cenu, šis apstākļi vien neļauj Komisijai attiecināt lēmumu par atgūšanu uz šo aktīvu pircēju. Tai gluži pretēji vajagot pierādīt, ka aktīvu nodošana ir notikusi, lai apietu rīkojumu par atgūšanu, un tas darāms, pierādot saimniecisko pēctecību starp atbalsta saņēmēju un pircēju, ņemot vērā noteiktus kritērijus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2004. gada 29. aprīlis, Vācija/Komisija, C-277/00, EU:C:2004:238, 86. punkts). Šajā gadījumā šie kritēriji neapšaubāmi liecinot pret apiešanas vai saimnieciskās pēctecības iespējamību. Pat ja Komisijas konstatējumi būtu pareizi, tie neļautu pamatot tās secinājumu par saimnieciskās pēctecības esamību, jo, ņemot vērā tās lēmumu pieņemšanas praksi un judikatūru, ar darījuma apjomu vien neesot pietiekami, lai izdarītu šādu secinājumu, tostarp attiecībā uz pārdošanu saskaņā ar uzņēmuma darbības turpināšanas principu, ņemot vērā to, ka prasītāja turklāt ir pierādījusi, ka tika panākta maksimālā tirgus cena. Līdz ar to nepastāvot saimnieciskā pēctecība ne starp NCHZ un *Via Chem Slovakia*, ne vēl jo vairāk starp NCHZ un prasītāju.
- 201 Treškārt, prasītāja uzskata, ka it īpaši maksātspējas lietās Komisijas pieejai ir postošas ekonomiskas sekas un tā nav nepieciešama, ņemot vērā konkurences tiesības. Tā tiecoties radīt stingrāku judikatūru, saskaņā ar kuru darījuma apjomam būtu jābūt noteicošajam kritērijam, pārdošanas cenai paliekot vien papildkritērijam.
- 202 Komisija, kuru atbalsta persona, kas iestājusies lietā, apstrīd prasītājas argumentācijas pamatotību. Tā uzskata, ka ir ņemusi vērā dažādos judikatūrā noteiktos elementus un šīs lietas īpašās raksturiezīmes un nav pieļāvusi kļūdu, konstatējama saimnieciskās pēctecības esamību šajā gadījumā un līdz ar to attiecinājama atgūšanas pienākumu uz prasītāju.
- 203 Komisijas apstrīdētajā lēmumā paustie apsvērumi par saimnieciskās pēctecības esamību starp NCHZ un prasītāju ir izklāstīti iepriekš 189.–192. punktā.

1. Ievada apsvērumi

- 204 Ir jāatgādina, ka Regulas Nr. 659/1999 14. panta “Atbalsta atgūšana” 1. punktā ir noteikts:
- “Kad nelikumīga atbalsta gadījumos tiek pieņemti negatīvi lēmumi, Komisija izlemj, ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja [..].”
- 205 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru nelikumīgi piešķirta valsts atbalsta atmaksas pamatmērķis ir novērst konkurences izkropļojumu, kas izraisīts ar nelikumīgā atbalsta rezultātā piešķirto konkurences priekšrocību. Pirms nelikumīgā vai ar iekšējo tirgu nesaderīgā atbalsta izmaksāšanas pastāvošā agrākā stāvokļa atjaunošana ir prasība, kas ir nepieciešama, lai saglabātu to Līgumu normu lietderīgo iedarbību, kuras attiecas uz valsts atbalstu (skat. spriedumu, 2018. gada 7. marts, *SNCF Mobilités* /Komisija, C-127/16 P, EU:C:2018:165, 104. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 206 Lai arī Regulā Nr. 659/1999 nav skaidri paredzēts gadījums, kurā Komisija pieņem lēmumu, ar ko konstatē saimnieciskās pēctecības esamību starp aplūkojamā atbalsta sākotnējo saņēmēju un citu struktūru, Savienības tiesa ir attīstījusi šo principu, lai ļautu Komisijai attiecināt atbalsta atgūšanas pienākumu uz aplūkojamā atbalsta sākotnējā saņēmēja aktīvu pārņēmēju un garantēt atgūšanas lēmumu lietderīgo iedarbību.
- 207 Tādējādi nelikumīgais atbalsts var tikt atgūts no sabiedrības, kura turpina atbalstu saņēmušā uzņēmuma saimniecisko darbību, ja tiek pierādīts, ka šī sabiedrība faktiski saglabā ar minētā atbalsta piešķiršanu saistīto konkurences priekšrocību (skat. spriedumu, 2018. gada 7. marts, *SNCF Mobilités* /Komisija, C-127/16 P, EU:C:2018:165, 106. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 208 Saskaņā ar judikatūru, lai vērtētu šādas saimnieciskās pēctecības esamību, var tikt ņemti vērā šādi faktori: īpašuma tiesību pārejas priekšmets (aktīvi un pasīvi, darbaspēka saglabāšana, grupētie aktīvi), īpašuma tiesību pārejas cena, uzņēmuma, kas pārņem, un uzņēmuma, kas nodod īpašuma tiesības, akcionāru vai īpašnieku identiskums, brīdis, kad notiek īpašuma tiesību nodošana (pēc izmeklēšanas uzsākšanas, procedūras uzsākšanas vai pēc galīgā lēmuma), vai arī darījuma ekonomiskā loģika (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2003. gada 8. maijs, Itālija un *SIM 2 Multimedia*/Komisija, C-328/99 un C-399/00, EU:C:2003:252, 78. punkts, pēdējais ievilkums; 2018. gada 7. marts, *SNCF Mobilités*/Komisija, C-127/16 P, EU:C:2018:165, 108. punkts; 2010. gada 13. septembris, Grieķija u.c./Komisija, T-415/05, T-416/05 un T-423/05, EU:T:2010:386, 135. punkts, un 2012. gada 28. marts, *Ryanair*/Komisija, T-123/09, EU:T:2012:164, 155. punkts). Savienības tiesa precizēja, ka Komisijai nav pienākuma ņemt vērā visus šos faktoros – to apliecina vārdkopas “var tikt ņemti vērā” izmantošana (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2012. gada 28. marts, *Ryanair*/Komisija, T-123/09, EU:T:2012:164, 156. punkts, un 2015. gada 17. decembris, *SNCF*/Komisija, T-242/12, EU:T:2015:1003, 235. punkts).
- 209 Attiecībā uz pārdošanas cenu – pat ja tirgus cena ir viens no svarīgākajiem kritērijiem, ar šo kritēriju nepietiek, lai secinātu saimnieciskās pēctecības esamību (šajā nozīmē skat. ģenerāladvokāta P. Mengoci [*P. Mengozzi*] secinājumus lietā *SNCF Mobilités*/Komisija, C-127/16 P, EU:C:2017:577, 116. punkts). Šajā ziņā ir jānorāda, ka pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, lietā, kurā tika pieņemts 2012. gada 28. marta spriedums *Ryanair*/Komisija (T-123/09, EU:T:2012:164, 157.–161. punkts), Komisija secināja, ka saimnieciskā pēctecība nepastāv, savu lēmumu pamatojot gan ar aktīvu nodošanas priekšmetu un cenu, kas atbilda tirgus cenai, gan ar akcionāru identiskuma neesamību un darījuma ekonomisko loģiku, nevis tikai ar nodošanas cenu.
- 210 Turklāt saskaņā ar judikatūru, ņemot vērā to, ka nelikumīgo atbalstu saņēmušais uzņēmums ir kļuvis maksātnespējīgs un ir izveidota sabiedrība, lai turpinātu daļu no šī maksātnespējīgā uzņēmuma darbības, šīs darbības turpināšana situācijā, kad attiecīgais atbalsts netiek pilnībā atgūts, var turpināt radīt konkurences izkropļojumus, kurus izraisījusi konkurētspējas priekšrocība, kas šai sabiedrībai ir bijusi tirgū salīdzinājumā ar tās konkurentiem. Tādējādi, ja šāda jaunizveidota sabiedrība turpina gūt minēto priekšrocību, tai var tikt prasīts atmaksāt attiecīgo atbalstu. Tā tas ir it īpaši gadījumā, ja tā iegūst likvidējamās sabiedrības aktīvus, nesamaksājot atlīdzību, kas atbilst tirgus nosacījumiem, vai ja ir pierādīts, ka šādas sabiedrības izveidošanas sekas ir minētā atbalsta atgūšanas apiešana, kas it īpaši tā būtu gadījumā, ja ar cenas, kas atbilst tirgus nosacījumiem, samaksāšanu nepietiek, lai neitralizētu konkurētspējas priekšrocību, kas saistīta ar nelikumīgo atbalstu (spriedumi, 2012. gada 11. decembris, Komisija/Spānija, C-610/10, EU:C:2012:781, 104.–107. punkts; 2013. gada 24. janvāris, Komisija/Spānija, C-529/09, EU:C:2013:31, 107. un 109. punkts, un 2015. gada 17. decembris, *SNCF*/Komisija, T-242/12, EU:T:2015:1003, 234. punkts).
- 211 Visbeidzot ir jāatgādina, ka judikatūras kritērijiem atbalsta faktiskā saņēmēja noteikšanai ir objektīvs raksturs un ka nav nepieciešams nodoma elements, lai konstatētu, ka, nododot aktīvus, ir apiets pienākums atgūt atbalstu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2010. gada 13. septembris, Grieķija u.c./Komisija, T-415/05, T-416/05 un T-423/05, EU:T:2010:386, 146. punkts).
- 212 Līdz ar to no judikatūras izriet – lai arī tas, ka nodošanas cena nav tirgus cena, var izraisīt atgūšanas pienākuma attiecināšanu, ar apstākli, ka nodošanas cena atbilst tirgus nosacījumiem, pretēji prasītājas apgalvojumiem var nebūt pietiekami, lai tādēļ vien izslēgtu saimnieciskās pēctecības esamību, un ar to noteiktos apstākļos netiek liegts attiecināt atgūšanas pienākumu, ko ir izraisījis [atbalsta atgūšanas] apiešana, pat ja šādas apiešanas nodoms netiek konstatēts.
- 213 Turklāt ir jāprecizē, ka 2007. gada paziņojums, uz kuru prasītāja atsauca, tika pieņemts it īpaši pirms 2010. gada 13. septembra sprieduma Grieķija u.c./Komisija (T-415/05, T-416/05 un T-423/05, EU:T:2010:386) un 2012. gada 28. marta sprieduma *Ryanair*/Komisija (T-123/09, EU:T:2012:164). Līdz ar to minētajā paziņojumā Komisija pēc definīcijas nevarēja ņemt vērā judikatūras jauninājumus, kas veikti pēc 2007. gada, un tai nevar pārnest, ka turpmāk tā tos ņem vērā.

- 214 Visbeidzot attiecībā uz nodošanas priekšmetu šajā gadījumā ir jāprecizē, ka, lai arī apstrīdētajā lēmumā dažviet ir minēta *NCHZ* aktīvu pārdošana, nav apstrīdēts, ka, izņemot nekustamo īpašumu, pārdošanas darījums starp *Via Chem Slovakia* un prasītāju attiecās uz visiem aktīviem un tiesībām, kas saistīti ar ķīmisko produktu ražošanu (tostarp ražošanas mašīnām un iekārtām, līgumiem), kā arī uz visām saistībām, kas saistītas ar ķīmisko produktu ražošanu (tostarp visiem darba līgumiem) (apstrīdētā lēmuma 135. apsvērums).
- 215 Komisijas analīze attiecībā uz saimnieciskās pēctecības esamību, kas pamato valsts atbalsta atgūšanas pienākuma attiecināšanu uz prasītāju, ir jāvērtē, ņemot vērā šos apsvērumus.

2. Par *NCHZ* pārdošanas cenu

- 216 Prasītāja apgalvo, ka Komisija nevarēja attiecināt atgūšanas pienākumu uz kādu citu, kā vien uz *NCHZ*, jo maksātspējas procesā esošā uzņēmuma aktīvi tika pārdoti par tirgus cenu.
- 217 Komisija apstrīd prasītājas argumentu pamatotību.
- 218 Lēmumā par formālas izmeklēšanas procedūras uzsākšanu Komisija apšaubīja, ka cenas, ko *Via Chem Slovakia* un prasītāja secīgi bija samaksājuši par *NCHZ* aktīviem, atbilda tirgus cenai, un apstrīdētajā lēmumā tā norādīja, ka šīs šaubas joprojām pastāv (apstrīdētā lēmuma 136., 146. un 147. apsvērums). Šajā ziņā, pirmkārt, Komisija norādīja, ka pirmām kārtām iepirkuma procedūrā par pārdošanu *Via Chem Slovakia* bija ietverta iespēja izvēlēties saistības, kas nozīmēja minimālā ražošanas līmeņa saglabāšanu piecus gadus, minimālo ieguldījumu summu un piecus gadus ilgu ierobežojumu iespējai pārdot vai nodot *NCHZ* aktīvus, kas varēja kavēt iespējamus pretendētus vai negatīvi ietekmēt iesniegtos piedāvājumus (apstrīdētā lēmuma 17., 138.–144. apsvērums), un otrām kārtām piedāvājumu iesniedzēji varēja iegādāties vienīgi aktīvu kopumu, lai turpinātu ekspluatāciju, un tas neļāva izslēgt iespējamību, ka, pārdodot atsevišķas *NCHZ* uzņēmējdarbības jomas, būtu iegūta augstāka kopējā pārdošanas cena (apstrīdētā lēmuma 145. apsvērums). Otrkārt, tā norādīja, ka *Via Chem Slovakia* veiktā *NCHZ* nodošana prasītājam bija darījums starp divām privātām sabiedrībām bez iepirkuma rīkošanas (apstrīdētā lēmuma 146. apsvērums). No tā Komisija secināja, ka “šķiet ticami, ka *NCHZ* aktīvi netika pārdoti tādā veidā, kas nodrošināja maksimālu ienākumu gūšanu par nodoto uzņēmējdarbību” (apstrīdētā lēmuma 147. apsvērums).

a) Par pierādīšanas pienākumu

- 219 Prasītāja apgalvo, ka Komisijai esot pienākums pierādīt ekonomisko priekšrocību, ko gūst atbalsta saņēmēja aktīvu pircējs, un ka nepietiek ar to, ka Komisija pauž šaubas. Komisija neesot sniegusi nevienu pierādījumu, ka pārdošanas cena faktiski bija zemāka par tirgus cenu.
- 220 Komisija apstrīd prasītājas apgalvojumus.
- 221 Ir jānorāda, ka, ciktāl saskaņā ar judikatūru ar vienu no tiem elementiem, kas tiek ņemti vērā, lai vērtētu saimnieciskās pēctecības esamību, nepietiek, lai izslēgtu atgūšanas pienākuma attiecināšanu uz citu uzņēmumu, nevis aplūkojamā atbalsta sākotnējo saņēmēju, kā, piemēram, pārdošanas cena atbilstoši tirgus cenai, Komisijai nav noteikti jāpierāda šādas pārdošanas cenas neesamība, lai secinātu, ka pastāv saimnieciskā pēctecība, un šādas pārdošanas cenas garantijas neesamība var tikt ņemta vērā Komisijas visaptverošajā vērtējumā par dažādajiem vērtētajiem elementiem.

b) Par pārdošanu "Via Chem Slovakia"

1) Par apgalvoto prezumpciju attiecībā uz pārdošanu par tirgus cenu, ja pārdošana notiek saistībā ar maksātnespējas procedūru tiesas uzraudzībā

- 222 Prasītājas ieskatā, ņemot vērā, ka pārdošana notika saistībā ar maksātnespējas procedūru, to uzraugot maksātnespējas tiesai, kurai ir pienākums rīkoties sabiedrības, kas pārtraukusi maksājumus, kreditoru interesēs, tiek prezumēts, ka aktīvi ir pārdoti par visaugstāko iespējamo cenu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2004. gada 29. aprīlis, Vācija/Komisija, C-277/00, EU:C:2004:238, 93. un 94. punkts).
- 223 Komisijas ieskatā, nepastāv nekāda prezumpcija, saskaņā ar kuru jebkura pārdošana, kas veikta saistībā ar maksātnespējas procedūru, būtu notikusi par tirgus cenu.
- 224 Šajā ziņā ir jānorāda, ka lietā, kurā tika pieņemts 2004. gada 29. aprīļa spriedums Vācija/Komisija (C-277/00, EU:C:2004:238, 92. un 93. punkts), Komisija nebija apšaubījusi apgalvojumu, saskaņā ar kuru pārdošana bija notikusi par tirgus cenu, un nebija konstatējusi, ka ar pārdošanu saistītie nosacījumi bija izraisījuši pārdošanas cenas samazinājumu. Līdz ar to prasītāja veic šī sprieduma paplašinātu interpretāciju.
- 225 Turklāt apstākļi, ka pārdošana noris tiesas uzraudzībā, patiešām sniedz garantiju, ka noteiktie noteikumi tiks ievēroti un ka maksātnespējas tiesa raudzīsies, lai pēc iespējas tiktu apmierinātas kreditoru intereses. Tomēr šajā gadījumā Komisijai bija jāpārbauda, vai pārdošanas *Via Chem Slovakia* nosacījumi varēja nodrošināt, ka tiek maksāta tirgus cena, un jāpārbauda veids, kā šī pārdošana notika.

2) Par apgalvoto garantiju attiecībā uz augstāko iespējamo pārdošanas cenu tāpēc, ka pārdošana notika saskaņā ar atklātu, pārskatāmu un beznosacījumu iepirkuma procedūru

- 226 Prasītājas ieskatā, attiecībā uz *NCHZ* pārdošanu *Via Chem Slovakia* pārdevējam juridiski bija pienākums panākt augstāko iespējamo pārdošanas cenu. Tā kā atbilstoši *súd v Trenčine* (Trenčīnas tiesa) noteiktajām prasībām administratora īstenotā iepirkuma procedūra bija atklāta, pārskatāma un beznosacījumu, tas esot garantējis *NCHZ* aktīvu pārdošanu par augstāko iespējamo tirgus cenu. Prasītāja norāda, ka Komisija neapšaubā otrā iepirkuma pārskatāmību, bet gan tās šaubas attiecās uz saistību izvēli (apstrīdētā lēmuma 137.–144. apsvērumi) un neiespējamību iegādāties atsevišķus aktīvus tā vietā, lai tos iegādātos vienā kopumā. Tā apstrīd Komisijas apsvērumus šajā ziņā.
- 227 Pirmkārt, apstrīdētā lēmuma 17. un 137. apsvērumā Komisija secināja, ka saskaņā ar 2011. gada iepirkumu iespējamie pretendenti varēja iesniegt savu piedāvājumu ar vai bez "pircēja saistībām" (turpmāk tekstā attiecīgi – "piedāvājums ar saistībām" un "piedāvājums bez saistībām"). Tā norādīja, ka bija paredzēts – gadījumā, ja visaugstāko cenu piedāvātu pretendents, kas ir izvēlējis nepārņemt saistības, pretendents, kas iesniedzis augstākās cenas piedāvājumu no tiem pretendentiem, kuri iesnieguši piedāvājumu ar saistībām, ir iespēja pielāgoties to pretendentu augstākās cenas piedāvājumam, kas iesnieguši piedāvājumu bez saistībām.
- 228 Komisija uzskatīja, ka iespēja vienam pretendentam paaugstināt savu piedāvājumu pēc tam, kad visi piedāvājumi ir iesniegti, varēja atturēt iespējamus pretendentes vai negatīvi ietekmēt iesniegtos piedāvājumus. Tā paskaidroja, ka dalībnieka, kas iesniedza piedāvājumu ar saistībām, piedāvājums varēja būt mazāks, nekā tas būtu bijis, ja 2011. gada iepirkuma nosacījumos nebūtu paredzēta šāda pielāgošanas iespēja. Tā uzskatīja, ka šis nosacījums varēja atturēt pretendentes, kas nevēlējās iesniegt piedāvājumu ar saistībām, zinot, ka pat tad, ja to piedāvājums būtu vislabākais, to varēs noraidīt. Tā secināja, ka iespējai iesniegt piedāvājumu ar saistībām varēja būt ietekme uz piedāvāto cenu (apstrīdētā lēmuma 138.–140. un 143. apsvērumi).

- 229 Iesākumā ir jānorāda prasītājas arguments, saskaņā ar kuru saistību izvēlei faktiski nebija nekādas ietekmes uz pārdošanas cenu, jo neviens no piedāvājumu iesniedzējiem to neizmantoja. Pirmām kārtām tas balstās uz faktu konstatāciju *a posteriori*. Otrām kārtām šāds arguments nav atbilstīgs, lai vērtētu, vai pašas iepirkuma procedūras nosacījumi ļāva garantēt visaugstāko iespējamo cenu.
- 230 Ir jānorāda, ka apstrīdētā lēmuma 141. apsvērumā Komisija apstiprināja, ka ar 2011. gada iepirkuma nosacījumiem tika dota priekšroka dalībniekiem, kas bija gatavi piekrist saistībām, un tā esot varējusi būt norāde uz to, ka cena, kura piedāvāta piedāvājumā bez saistībām, varētu būt augstāka nekā izraudzītā pretendenta piedāvātā cena. Tomēr ir jānorāda, ka katrā ziņā, lai tiktu izraudzīts piedāvājums ar saistībām, tajā piedāvātajai cenai vajadzēja tikt pārskatītai un samērotai ar cenu, kas piedāvāta piedāvājumā bez saistībām.
- 231 Tomēr nav noliedzams, kā to Komisija norādīja apstrīdētā lēmuma 139. apsvērumā, ka viens no elementiem, kas nodrošina, ka konkursā tiek panākta augstākā cena, ir nenoteiktība attiecībā uz cenām, ko piedāvā citi piedāvājumu iesniedzēji. Iepirkuma procedūrā, kas ļauj noteiktiem piedāvājuma iesniedzējiem mainīt piedāvāto cenu, ir ietverts risks, ka pirmām kārtām tie, kas var mainīt savu piedāvājumu, tiecas nepiedāvāt augstāko cenu, ar kādu tie novērtē pārdošanai piedāvāto uzņēmumu, gaidot, vai būs nepieciešamība viņu piedāvājumu paaugstināt, un otrām kārtām tie, kas nevar mainīt savu piedāvājumu, tiecas piedāvāt cenu, kas arī ir zemāka par visaugstāko cenu, ar kādu tie novērtē pārdošanai piedāvāto uzņēmumu vai pat izlemj neiesniegt piedāvājumu, uzskatīdami, ka viņus tāpat varēs noraidīt tāda piedāvājuma iesniedzēja dēļ, kurš ir gatavs piekrist saistībām.
- 232 Līdz ar to nevar izslēgt, ka 2011. gada iepirkuma nosacījumiem, kuros bija paredzēta iespēja mainīt piedāvāto pārdošanas cenu, bija ietekme uz pārdošanas cenu tādējādi, ka tā nebija visaugstākā iespējamā.
- 233 Otrkārt, apstrīdētajā lēmumā Komisija uzskatīja – apstākļi, ka pārdošana tika organizēta kā tāda uzņēmuma pārdošana, kurš turpina darbību, proti, kā visu tā aktīvu pārdošana, izslēdza iespēju maksimāli palielināt galīgo cenu, izsakot piedāvājumus par atsevišķām *NCHZ* darbības nozarēm, vienlaikus izvairoties no potenciālām grūtībām, kas rodas no iespējamās šīs sabiedrības darbības pārtraukšanas, vai tās ierobežojot. Tā konstatēja, ka Slovērijas iestāžu iesniegtajos dokumentos bija minēta tādu iespējamo pretendentu esamība, kuri bija ieinteresēti tikai noteiktu *NCHZ daļu* iegādē. Tās ieskatā, līdz ar to nevarēja izslēgt iespēju, ka, pārdodot atsevišķas *NCHZ* uzņēmējdarbības jomas, būtu iegūta augstāka kopējā pārdošanas cena (apstrīdētā lēmuma 145. apsvērumā).
- 234 Prasītāja apgalvo, ka nav svarīgi noteikt, vai aktīvu pārdošana pa daļām būtu ļāvusi panākt augstāku pārdošanas cenu, bet gan saprast, vai pircējs par aktīviem samaksāja cenu, kas atbilst tirgus cenai, un vienīgais jautājums, uz kuru esot jāatbild, ir tas, vai pircējs ir saņēmis ekonomisku priekšrocību. Turklāt, prasītājas ieskatā, Komisijai esot vajadzējis pierādīt, ka bija iespējams panākt labāku rezultātu, pārdodot aktīvus pa daļām.
- 235 Komisija apstrīd šo argumentāciju, apgalvodama, ka tad, ja bija iespējams panākt augstāku pārdošanas cenu, pārdodot aktīvus pa daļām, bet tomēr tika nolemts nodot sabiedrību kā veselumu un kā uzņēmumu, kas turpina darbību, lai garantētu *NCHZ* saimnieciskās darbības turpināšanu, nevis lai maksimāli palielinātu ieņēmumus no pārdošanas, ir skaidrs, ka pārdošana nenotika par tirgus cenu, proti, par visaugstāko cenu, kādu varēja panākt tirgū.
- 236 Ir jānorāda, ka vismaz viens pretendents bija paudis interesi par pārdošanu pa daļām (apstrīdētā lēmuma 145. apsvērumā) un ka *súd v Trenčine* (Trenčīnas tiesa) bija lūgusi administratoram novērtēt šo papildu piedāvājumu. Tomēr ir jākonstatē, ka, atbildēdama uz Vispārējās tiesas jautājumu, Komisija norādīja – un prasītāja to nav apstrīdējusi –, ka 2011. gada iepirkums aizliedza aktīvu pārdošanu pa daļām.

- 237 Ir jāuzskata, ka cena, kas ir jāņem vērā, ir pārdošanai piedāvātā uzņēmuma cena. Tomēr nevar prezumēt, ka, piedāvājot iegādāties uzņēmumu kā veselumu, proti, vienam pircējam, sasniegtā uzņēmuma pārdošanas cena būtu bijusi visaugstākā cena, kādu iespējams panākt tirgū. Pat ja sasniedzamais mērķis bija *NCHZ* darbības turpināšana, tas nenozīmēja aizliegumu aktīvu pārdošanai pa daļām.
- 238 Pirmām kārtām pārdotā uzņēmuma darbību acīmredzami varēja turpināt, lai arī īpašumtiesības uz dažādiem aktīviem būtu sadalītas starp vairākām struktūrām. Tālāk veiktā pārdošana prasītājam faktiski parādīja, ka uzņēmums var būt ieinteresēts daļas aktīvu iegādē, otru daļu iznomājot, un tādējādi tā rīcībā var būt visu aktīvu izmantošana.
- 239 Otrām kārtām, kā Komisija un persona, kas iestājusies lietā, apgalvoja tiesas sēdē, iespēja iegādāties aktīvus pa daļām, ko būtu bijis iespējams piedāvāt, nenozīmēja šādas pārdošanas īstenošanu, it īpaši gadījumā, ja tā būtu bijusi finansiāli neizdevīgāka.
- 240 Šāda pārdošanas iespēja, neierobežojot nodošanas priekšmetu līdz vienai kopējai ekonomiskajai vienībai, tomēr būtu ļāvusi neierobežot iespējamo pircēju izvēli (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2012. gada 28. marts, *Ryanair*/Komisija, T-123/09, EU:T:2012:164, 158. punkts) un spēt prezumēt, ar nosacījumu, ka pārējie 2011. gada iepirkuma nosacījumi būtu bijuši atšķirīgi (skat. iepriekš 232. punktu), ka uzņēmuma pārdošana bija īstenota par visaugstāko cenu.
- 241 Pakārtoti ir jānorāda, ka prasītāja apgalvo – gadījumā, ja, kā tas ir šajā gadījumā, aktīvi tiek pārdoti trešajai pusei saistībā ar iepirkuma procedūru, kas iekļaujas maksātnespējas procedūrā, pušu ekonomiskais pamatojums esot acīmredzams un pircēja ekonomiskais pamatojums esot īstenot darījumu, kas, viņa ieskatā, ļaujot gūt peļņu. Ir jākonstatē, ka, ciktāl *Via Chem Slovakia* neekspluatēja *NCHZ*, bet gan to pārdeva pēc pašas veiktās iegādes, prasītājas argumentācija par pirmo pārdošanas darījumu nozīmētu, ka *Via Chem Slovakia* piedāvāja un samaksāja par tirgus cenu zemāku cenu.
- 242 Treškārt, lai arī prasītāja apgalvo, ka ar abām iepirkuma procedūrām tiek apstiprināts, ka pārdošanas cena *Via Chem Slovakia* atbilda tirgus nosacījumiem, tomēr ir jānorāda, ka saskaņā ar Komisijas norādīto apstrīdētā lēmuma 16. apsvērumā pēc 2010. gada iepirkuma piedāvājumu iesniedza tikai viens pretendents, ko administrators noraidīja, uzskatīdams, ka ir iespējams iegūt labāku piedāvājumu.
- 243 Turklāt, tā kā abi pretendenti 2011. gada iepirkuma beidzamajā posmā iesniedza piedāvājumus, kas bija tuvi pirmajam piedāvājumam (apstrīdētā lēmuma 16. apsvērumā), prasītāja no tā secina, ka šis apstāklis ir pierādījums tam, ka bija runa par tirgus cenu. Tomēr šis arguments ir jānoraida pirmām kārtām, tādēļ, ka viens no abiem piedāvājumu iesniedzējiem bija sabiedrība, kuras piedāvājums jau bija noraidīts 2010. gada iepirkumā, un otrām kārtām – šā sprieduma 232. un 240. punktā izklāstīto iemeslu dēļ.
- 244 Ceturtkārt, atbildējot uz prasītājas argumentu, Komisija apgalvo, ka administrators veiktajā “analīzē *ex post*” par *Via Chem Slovakia* piedāvāto cenu netika pierādīts, ka šādi iegūtā cena faktiski atbilda tirgus cenai. Šī analīze esot bijusi par to, vai uzņēmuma pārdošana *Via Chem Slovakia* šajā posmā bija labākais risinājums.
- 245 Šajā ziņā ir jānorāda, ka, atbildējot uz Vispārējās tiesas jautājumu tiesas sēdē, Komisija norādīja, ka tā kvalificēja analīzi kā “*ex post*”, jo šī analīze tika veikta pēc piedāvājumu saņemšanas 2011. gada iepirkuma procedūrā. Saistībā ar tiesvedības organizatoriskajiem pasākumiem Komisija iesniedza analīzi, no kuras izriet, ka tā attiecās uz jautājumu, vai šajā posmā uzņēmuma pārdošana *Via Chem Slovakia* bija labākais risinājums. No tās tāpat izriet, ka administrators nav uzskatījis, ka *Via Chem Slovakia* piedāvātā cena bez jebkādam šaubām bija tirgus cena, bet, tās ieskatā, *NCHZ* ir nepieciešams pārdot tādēļ, ka pārdošanas pārceļšana nozīmētu citas negatīvas sekas šai sabiedrībai, it īpaši tad, ja tās darbība tiktu turpināta maksātnespējas procedūras laikā.

246 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, ir jāuzskata, ka, pretēji prasītājas apgalvojumiem, 2011. gada iepirkuma nosacījumi neļāva prezumēt, ka pārdošanas mērķis bija panākt maksimālos ieņēmumus un Komisija pamatoti uzskatīja, ka nepastāvēja garantija, ka *Via Chem Slovakia* samaksātā pārdošanas cena par *NCHZ* bija tirgus cena.

c) Par *Via Chem Slovakia* veikto pārdošanu prasītājai

247 Prasītāja apgalvo, ka, lai gan pārdošanas darījuma starp *Via Chem Slovakia* un prasītāju pašu nosacījumiem nav nozīmes, jo pirmā pārdošana tika īstenota par tirgus cenu, ir jāprezumē, ka pārdošanas cena, par ko ir vienojušies tirgus ekonomikas privātie uzņēmēji, atbilst tirgus nosacījumiem, tostarp gadījumā, ja iepirkuma procedūra nepastāv.

248 Apstrīdētajā lēmumā Komisija uzskatīja, ka *Via Chem Slovakia* veiktās pārdošanas prasītājai gadījumā bija runa par darījumu starp divām privātām sabiedrībām, nepastāvot nekādam iepirkumam. Tā norādīja, ka minētās sabiedrības tikai vienojās par cenu, nesniedzot citām struktūrām iespēju piedāvāt labāku cenu. Tā secināja, ka šaubas par to, vai cena, ko samaksāja *Via Chem Slovakia*, atbilda tirgus cenai, līdz ar to attiecas arī uz cenu, ko samaksāja prasītāja (apstrīdētā lēmuma 146. apsvērumš).

249 Ir jānoraida prasītājas atsaukšanās uz lēmumu pieņemšanas praksi, ciktāl Komisijas lēmumu pieņemšanas prakse attiecībā uz citām lietām nevar ietekmēt apstrīdētā lēmuma spēkā esamību, kuru var novērtēt vienīgi saistībā ar Līguma objektīvajiem noteikumiem (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2010. gada 20. maijs, *Todaro Nunziatina & C.*, C-138/09, EU:C:2010:291, 21. punkts, un 2015. gada 17. decembris, *SNCF/Komisija*, T-242/12, EU:T:2015:1003, 121. punkts).

250 Turklāt ir taisnība, kā Komisija uzskatīja apstrīdētajā lēmumā, ka tas, ka netika rīkota konkursa procedūra, nesniedz skaidrību, vai šī cena atbilda tirgus cenai vai arī bija par to zemāka.

d) Secinājumi

251 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, kā arī atbilstoši tam, ko Komisija būtībā ir uzskatījusi apstrīdētā lēmuma 144.–146. un 168. apsvērumā, ir jāsecina, ka nevar noteikti apgalvot, ka abi secīgie pārdošanas darījumi tika īstenoti par tirgus cenu.

3. Par darījuma apjomu

252 Prasītājas ieskatā, vienīgais kritērijs, kas neliek apšaubīt apiešanas esamību, ir darījuma apjoms. Tā apgalvo – pat ja *NCHZ* aktīvu pārdošana pa daļām pati par sevi būtu ļāvusi novērst saimnieciskās pēctecības esamību, ar to vien, ka *NCHZ* aktīvi tika pārdoti saskaņā ar darbības turpināšanas principu starp *NCHZ* un *Via Chem Slovakia*, nav pietiekami, lai konstatētu saimnieciskās pēctecības esamību. Turklāt attiecībā uz noteiktu *Via Chem Slovakia* aktīvu pārdošanu prasītājai, ņemot vērā to, ka tika nodoti tikai 60 % *NCHZ* darbības, esot pat iespējams apgalvot, ka nodošanas apjoms nebija pietiekams, lai tiktu izpildīts šis kritērijs, un tādējādi saimnieciskās pēctecības esamību varot noraidīt, pamatojoties tikai uz šo vienu pamatu.

253 Komisija, kuru atbalsta persona, kas iestājusies lietā, apstrīd prasītājas argumentāciju. Tā uzskata, ka darījuma apjoms ir īpaši nozīmīgs kritērijs, un norāda, ka prasītāja neapstrīd apstrīdētajā lēmumā šajā ziņā izklāstītos argumentus, bet tiecas mazināt šī aspekta nozīmi, tomēr judikatūra neļauj pamatot tās viedokli.

254 Apstrīdētajā lēmumā, pirmkārt, Komisija norādīja, ka, jo lielāka ir sākotnējās uzņēmējdarbības daļa, kas tiek nodota jaunajai struktūrai, jo lielāka iespēja, ka saimnieciskā darbība, kas saistīta ar šiem aktīviem, turpina gūt labumu no nesaderīga atbalsta (apstrīdētā lēmuma 149. apsvērumš).

- 255 Otrkārt, Komisija norādīja pirmām kārtām, ka pārdošana *Via Chem Slovakia* attiecās uz visu NCHZ kā uzņēmuma, kura darbība tiek turpināta, darbību (apstrīdētā lēmuma 150. un 151. apsvērumi). Otrām kārtām Komisija norādīja, ka attiecībā uz pārdošanu prasītājam prasītājas iegādātās uzņēmējdarbības darbības joma saglabājās tāda pati kā NCHZ iepriekšējā darbības joma un ka tika pārņemti vairāk nekā 95 % NCHZ darbinieku (apstrīdētā lēmuma 152. apsvērumi). Tā arī norādīja, ka, izņemot nekustamo īpašumu, prasītāja pārņēma visus pārējos NCHZ aktīvus, tiesības un saistības (apstrīdētā lēmuma 153. un 156. apsvērumi). Komisijas ieskatā, tas, ka daļa aktīvu tika izmantoti, pamatojoties uz nomas līgumu, nevis tiešām īpašuma tiesībām, nemaina faktu, ka prasītāja “vienkārši” turpināja NCHZ saimniecisko darbību tādā pašā apmērā kā pirms darījuma (apstrīdētā lēmuma 156. apsvērumi). Turklāt Komisija norādīja, ka prasītāja saglabāja esošo NCHZ vadību (apstrīdētā lēmuma 154. apsvērumi) pēc tam, kad šīs sabiedrības iegādes brīdī prasītāja bija paziņojusi presē, ka neplāno nekādas būtiskas pārmaiņas attiecībā uz personālu vai ražošanu un ka tā saglabās esošo vadību (apstrīdētā lēmuma 155. apsvērumi). Tādējādi, Komisijas ieskatā, prasītāja turpināja NCHZ darbību bez jebkādam būtiskām pārmaiņām tirdzniecības, personāla vai ražošanas politikā (apstrīdētā lēmuma 158. apsvērumi).
- 256 Ir jānorāda, ka, lai pierādītu, ka darījuma apjoms faktiski ir negatīvs kritērijs, kas pats par sevi, ja tas nav izpildīts, var būt pamats, lai izslēgtu, ka aplūkojamā darījuma mērķis bija apiet atbalsta atgūšanas lēmumu, prasītāja apgalvo, ka šis secinājums izriet no judikatūras, un šajā ziņā min ģenerālvokāta A. Ticano [*A. Tizzano*] secinājumu lietā Vācija/Komisija (C-277/00, EU:C:2003:354) 67. punktu. Tomēr šajā punktā ir atkārtots Komisijas arguments un, pretēji prasītājas apgalvojumiem, netiek minēta neviena papildu atsaucē. Turklāt, lai arī no judikatūras izriet, ka var tikt ņemti vērā dažādi elementi, tostarp “īpašuma tiesību pārejas priekšmets (aktīvi un pasīvi, darbaspēka saglabāšana, grupētie aktīvi)” (skat. šā sprieduma 208. punktu), no tās turpretī neizriet, ka saimnieciskā pēctecība ir jānoraida darījuma neliela apjoma gadījumā.
- 257 Turklāt ir jākonstatē, ka Komisija apgalvo, ka prasītāja neizvirza nevienu argumentu, lai apstrīdētu apstrīdētajā lēmumā izklāstītos vērtējumus attiecībā uz abu secīgo darījumu apjomu, tomēr izņemot argumentu, saskaņā ar kuru tikai 60 % darbības tika nodoti prasītājam. Tomēr Komisija uz šo argumentu atbildēja apstrīdētā lēmuma 153. apsvērumā, un prasītāja neizvirza nevienu argumentu, lai apstrīdētu apsvērumus, saskaņā ar kuriem tā iznomāja *Via Chem Slovakia* nekustamo īpašumu (ēkas un zemi), ko tā nebija iegādājusies un kas bija nepieciešams ķīmisko produktu ražošanai. Turklāt tā neizvirza nevienu argumentu, lai apstrīdētu pārējos Komisijas apsvērumus, saskaņā ar kuriem prasītāja turpināja NCHZ darbību bez jebkādam būtiskām pārmaiņām tirdzniecības, personāla vai ražošanas politikā (skat. iepriekš 255. punktu).
- 258 Līdz ar to nešķiet, ka Komisijas argumentos apstrīdētajā lēmumā būtu pieļautas kļūdas, un tie ļauj uzskatīt, ka šajā gadījumā darījuma apjoms nodošanas priekšmeta izpratnē liecina par labu saimnieciskās pēctecības esamībai starp NCHZ un prasītāju. Apstākļi, ka prasītāja neiegādājās ķīmisko produktu ražošanai nepieciešamo nekustamo īpašumu, kas sastāvēja no zemes gabaliem un ēkām, bet gan to nomāja, nevar atspēkot šo secinājumu, jo tās rīcībā ir visu to elementu izmantošana, kas ļauj turpināt NCHZ darbību.

4. Par darījuma ekonomisko loģiku

- 259 Atsaucoties uz 2007. gada paziņojuma 33. punktu, prasītāja apgalvo, ka kritērija par darījuma ekonomisko loģiku mērķis nav garantēt, ka pircējs izmanto aktīvus atšķirīgi no pārdevēja, bet gan noteikt, vai, atskaitot atgūšanas lēmuma apiešanu, darījuma pamatā ir kāds cits ekonomisks iemesls. Šis kritērijs neesot jāizmanto ārpus šīs norādes par apiešanu, un tas esot īpaši noderīgs grupu iekšēju darījumu gadījumā. Ja, kā šajā gadījumā, aktīvi tiek pārdoti trešajai pusei saistībā ar iepirkuma procedūru, kas iekļaujas maksātspējas procedūrā, pušu ekonomiskais pamatojums esot acīmredzams. Pirmkārt, pārdevējs, šajā gadījumā maksātspējas administrators, cenšoties iegūt līdzekļus, lai varētu segt maksātspējas procesā esošās sabiedrības parākus, un, lai to panāktu, pārdodot, kā šajā gadījumā,

aktīvus saskaņā ar darbības turpināšanas principu, lai samaksātu kreditoru prasījumus, ja šī pārdošana ļauj gūt lielākus ieņēmumus nekā aktīvu pārdošana pa daļām. Otrkārt, pircējs vēloties īstenot darījumu, kas, tā ieskatā, ļaus gūt peļņu. Katrā ziņā Komisijas apgalvojums, saskaņā ar kuru *NCHZ* aktīvu iegāde nesaskanēja ar pārējo prasītājas darbību (apstrīdētā lēmuma 166. apsvērums), esot “absurds no ekonomiskā viedokļa”.

- 260 Komisija uzskata, ka apstrīdētajā lēmumā šajā ziņā nav pieļauta neviena kļūda. Tā norāda, ka prasītāja nemin nevienu judikatūras piemēru, kas pamatotu tās interpretāciju par darījuma ekonomiskās loģikas kritēriju, un, šķiet, atstāj bez ievērības judikatūrā minēto, ka šis kritērijs ir viens no elementiem, kurus var ņemt vērā, lai pierādītu saimniecisko pēctecību starp valsts atbalsta saņēmēju un šī saņēmēja aktīvu pircēju, nevis lai pierādītu iespējamu atgūšanas rīkojuma apiešanu.
- 261 Apstrīdētajā lēmumā Komisija norādīja, ka darījuma ekonomiskās loģikas kritērija mērķis ir pārbaudīt, vai aktīvu iegādātājs tos izmanto tādā pašā veidā kā pārdevējs vai, gluži pretēji, iegādātājs iesaista aktīvus savā tirdzniecības stratēģijā un tādējādi īsteno sinerģijas, attaisnojot savu interesi par aktīvu iegādi (apstrīdētā lēmuma 164. apsvērums). Tā norādīja, ka iegādē, ko veica prasītāja, bija iesaistīta visa *NCHZ* ķīmiskās uzņēmējdarbības vienība, t.i., galvenā šīs sabiedrības kā uzņēmuma, kas darbojas, daļa kopā ar vairāk nekā 95 % darbinieku un saistītajām tiesībām un pienākumiem, un ka prasītājas ražošanas portfelis un darbības joma bija tāda pati kā *NCHZ* (apstrīdētā lēmuma 165. apsvērums). Tā turklāt precizēja, ka prasītāja bija paziņojusi presē savu nodomu neveikt nekādas būtiskas pārmaiņas attiecībā uz *NCHZ* darbības veidu un apmēru. Komisijas ieskatā, kaut arī prasītāja veidoja daļu no lielākas uzņēmumu grupas, nešķita, ka tai bija būtiska sinerģija ar citiem grupas uzņēmumiem (apstrīdētā lēmuma 166. apsvērums). Tā secināja, ka nebija pārmaiņas prasītājas tirdzniecības stratēģijā un ka tā izmantoja aktīvus tādā pašā veidā kā pārdevējs (apstrīdētā lēmuma 167. apsvērums).
- 262 Vispirms ir jāatgādina, ka nav nepieciešams nodoma elements, lai konstatētu, ka, nododot aktīvus, tiek apiets pienākums atgūt atbalstu (skat. šā sprieduma 211. punktu). Līdz ar to, pretēji prasītājas apgalvojumiem, darījuma ekonomiskās loģikas kritērija, kas judikatūrā minēts kā viens no elementiem (skat. šā sprieduma 208. punktu), mērķis noteikti un vienīgi nav pierādīt, vai, atskaitot atgūšanas apiešanu, aplūkojamo darījumu pamato kāds cits ekonomisks iemesls.
- 263 Turpinot ir jānorāda, ka nevar apgalvot, kā apgalvo prasītāja, ka ekonomiskā loģika, kas bija pamatā *NCHZ* aktīvu nodošanai saskaņā ar šīs sabiedrības darbības turpināšanas principu, acīmredzami tiecās panākt maksimālos ieņēmumus, lai samaksātu kreditoru prasījumus. Kā ir ticis secināts, iepirkuma procedūra, kuras rezultātā notika pārdošana *Via Chem Slovakia*, nebija rīkota tā, lai garantētu pārdošanu par visaugstāko cenu (skat. šā sprieduma 246. punktu).
- 264 Visbeidzot attiecībā uz pārdošanu prasītājai Komisija atzina, ka daži no tās sabiedrību grupas locekļiem, kurai prasītāja piederēja, arī darbojās ķīmiskajā rūpniecībā, bet norādīja, ka to darbības jomas bija atšķirīgas. Tomēr prasītāja apstrīd šo vērtējumu par sinerģijas trūkumu, vienīgi izmantodama nepamatotus apgalvojumus. Katrā ziņā Komisijas minētais apstāklis – kas nav ticis apstrīdēts –, ka prasītāja vienīgi izmantoja aktīvus tādā pašā veidā kā *NCHZ*, neveikdama pārmaiņas tirdzniecības stratēģijā, liek secināt, ka pārdošanas darījuma prasītājai ekonomiskā loģika bija tai turpināt to pašu darbību, ko iepriekš veica *NCHZ*.
- 265 Līdz ar to Komisija, nepieļaujot kļūdu, varēja secināt, ka darījuma ekonomiskā loģika bija norāde uz saimniecisko pēctecību starp *NCHZ* un prasītāju.

5. Par pārējiem Komisijas vērtētajiem elementiem

a) Par nodomu izvairīties no atbalsta atgūšanas lēmuma

- 266 Prasītāja norāda, ka apstrīdētā lēmuma 131. apsvērumā, lai gan Komisija konstatēja, ka, lai arī tai nav neviena tieša pierādījuma, ka darījuma mērķis bija izvairīties no iespējama atgūšanas lēmuma sekām, tā tomēr arī paziņoja, ka Slovākijas iestādēm atbilstīgi bija zināms, ka tā veic sākotnējo pārbaudi pēc 2011. gada 17. oktobra sūdzības saņemšanas, un tām bija zināma prasība par karteļa naudas soda maksājumu 19,6 miljonu EUR apmērā, kas tika noteikts *NCHZ* ar 2009. gada 22. jūlija lēmumu. Prasītājas ieskatā, Komisija kļūdaini “lika saprast”, ka šie divi punkti netieši pierādot nodomu izvairīties no atbalsta atgūšanas. Replikas rakstā prasītāja norāda, ka tā pieņem zināšanai, Komisijas pieļāvumu, ka šī lieta neattiecas uz [atgūšanas] apiešanas gadījumu.
- 267 Komisija, kuru atbalsta persona, kas iestājusies lietā, apgalvo, ka atbilstoši Komisijas secinātajam starp *NCHZ* un prasītāju pastāvēja saimnieciskā pēctecība, kas varēja pastāvēt neatkarīgi no nodoma apiet atgūšanas lēmumu, un ka tā nekad nav apgalvojusi, ka šī lieta attiecas uz apiešanas gadījumu (apstrīdētā lēmuma 131. apsvēruma).
- 268 Ir jākonstatē, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija nav secinājusi saimnieciskās pēctecības esamību starp *NCHZ* un prasītāju it īpaši sakarā ar nodomu apiet ar minēto lēmumu uzlikto atgūšanas pienākumu. Līdz ar to prasītājas arguments ir neefektīvs.

b) Par saiknēm starp *NCHZ* sākotnējo un jauno īpašnieku

- 269 Prasītājas ieskatā, aktīvi tika pārdoti trešajām pusēm, kam nebija nekādas saiknes ar *NCHZ* vai tās akcionāriem, ko Komisija būtībā esot atzinusi apstrīdētajā lēmumā. Šāda saikne ne tik nepastāvēt starp *NCHZ* un *Via Chem Slovakia*. Replikas rakstā tā apgalvo, ka Komisija nesniedz nevienu juridisku vai ekonomisku argumentu, kas ļautu izskaidrot iemeslu, kādēļ šis kritērijs var būt tikai, lai pierādītu saimnieciskās pēctecības esamību, bet nevar tikt izmantots, lai šādu esamību noraidītu. Šis kritērijs faktiski ļaujot noteikt, vai pārdošana ir vai nav īstenota nolūkā apiet atgūšanas lēmumu.
- 270 Komisija, kuru atbalsta persona, kas iestājusies lietā, norāda, ka šis elements tika ņemts vērā, vērtējot saimniecisko pēctecību, bet uzsver, ka nav iespējams izdarīt nevienu konkrētu secinājumu tādēļ vien, ka īpašnieki nav identiski, un turklāt situācijā, kad apstrīdētais lēmums nav par nodomu apiet atgūšanas rīkojumu. Atbildes rakstā uz repliku tā, atsaukdamās uz 2012. gada 28. marta spriedumu *Ryanair* /Komisija (T-123/09, EU:T:2012:164, 156. punkts), apstrīd prasītājas argumentu, ar kuru tā apgalvo, ka situācijā, kad īpašnieki nav identiski, nav iespējams pierādīt nekādu apiešanu un līdz ar to nekādu saimniecisko pēctecību.
- 271 Apstrīdētajā lēmumā Komisija norādīja – “ņemot vērā, ka nav pierādījumu par pretējo, Komisija [pieņēma], ka nav saiknes starp sākotnējiem un jaunajiem tās *NCHZ* uzņēmējdarbības īpašniekiem, kura tika nodota [prasītājam]” (apstrīdētā lēmuma 162. apsvēruma).
- 272 Ir jānorāda, ka starp judikatūrā minētajiem atbilstīgajiem elementiem ir uzņēmuma, kas pārņem, un uzņēmuma, kas nodod īpašuma tiesības, akcionāru vai īpašnieku identiskums (skat. šā sprieduma 208. punktu). Kā izriet no apstrīdētā lēmuma 159.–162. un 168.–170. apsvēruma, lai arī Komisija vērtēja šo elementu, tā pamatoti nenoteica, ka tā bija norāde uz saimnieciskās pēctecības esamību starp *NCHZ* un prasītāju. Tā tomēr visaptverošajā vērtējumā par dažādajiem vērtētajiem elementiem tāpat pamatoti uzskatīja, ka saiknes neesamība starp *NCHZ* bijušajiem un jaunajiem īpašniekiem neļauj izslēgt šādas saimnieciskās pēctecības esamību.

273 Turklāt prasītājas arguments, saskaņā ar kuru šis elements ļaujot noteikt, vai pārdošana tika vai netika īstenota nolūkā apiet atbalsta atgūšanas lēmumu, ir jānoraida kā neefektīvs tāda paša iemesla dēļ kā šā sprieduma 268. punktā minētais arguments.

c) Par pārdošanas brīdi

274 Prasītājas ieskatā, kreditori, administrators un *súd v Trenčine* (Trenčīnas tiesa) labu laiku pirms jebkādas pārbaudes valsts atbalsta jomā nolēma pārdot aktīvus saskaņā ar *NCHZ* darbības turpināšanas principu, izmantojot iepirkuma procedūru. Turklāt Komisija neapgalvojot, ka administratoram, *súd v Trenčine* (Trenčīnas tiesa), *NCHZ*, *Via Chem Slovakia* vai prasītājai pārdošanas vai pārdošanu brīdī bija zināma procedūra, ko tā bija uzsākusi. Valsts atbalsta atgūšanas lēmuma riska zināšana esot nepieciešamais nosacījums apiešanas esamībai. Ņemot vērā apstrīdētā lēmuma 168. apsvēruma formulējumu, esot jāsaprot, ka Komisija nevēlējās savu secinājumu balstīt uz pārdošanas brīdi. Tā šajā gadījumā esot netieši atzinusi, ka šis elements liecina pret apiešanas esamību.

275 Komisija, kuru atbalsta persona, kas iestājusies lietā, norāda, ka šis nav elements, uz kuru balsoties tā konstatēja saimnieciskās pēctecības esamību starp *NCHZ* un prasītāju, un ka apstrīdētā lēmuma 163. apsvērumā ir ietverts vienkāršs fakta konstatējums. Turklāt tā apgalvo, ka nav centusies pierādīt nodomu apiet atbalsta atgūšanas rīkojumu. Atbildes rakstā uz repliku tā apgalvo, ka prasītājas apgalvojums, saskaņā ar kuru atbalsta atgūšanas pienākums nekad nevarot tikt attiecināts uz neinformētu pircēju, lai gan ir objektīva saimnieciskā pēctecība, nekādi nav pamatots judikatūrā, kura arī neļaujot apstiprināt domu, ka nav iespējams pierādīt saimniecisko pēctecību gadījumā, kad aktīvi tiek nodoti pirms formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanas.

276 Apstrīdētā lēmuma 163. apsvērumā Komisija pārbaudīja pārdošanas brīža kritēriju. Tā norādīja, ka “pārdošana notika pēc tam, kad Komisija bija sākusi sūdzības sākotnējo izmeklēšanu un nosūtījusi sūdzību [iegūtos rezultātus] [Slovākijas Republikai] piezīmju sniegšanai,” un ka šī pēdējā “bija [vismaz] informēta, ka pastāv iespēja, ka attiecīgie pasākumi var būt nelikumīgs un nesaderīgs atbalsts, kas var būt jāatmaksā”.

277 Ir jākonstatē, ka starp judikatūrā minētajiem atbilstīgajiem elementiem ir “brīdis, kad notiek [īpašuma tiesību] nodošana (pēc izmeklēšanas uzsākšanas, procedūras uzsākšanas vai pēc galīgā lēmuma)” (skat. šā sprieduma 208. punktu). Lai arī Komisija tādējādi vērtēja šo elementu apstrīdētā lēmuma 163. apsvērumā, tā to nav minējusi apstrīdētā lēmuma 168.–170. apsvērumā – kuros ir ietverti tās secinājumi par saimnieciskās pēctecības esamību – kā vienu no norādēm, kas liecina par saimniecisko pēctecību konkrētajā gadījumā.

278 Turklāt, pretēji prasītājas apgalvojumam, no apstrīdētā lēmuma nekādi neizriet, ka Komisija būtu netieši atzinusi, ka brīdis, kurā pārdošana notika, liecinātu pret apiešanas esamību. Tā vienīgi norādīja, ka, lai gan tās rīcībā nav tiešu pierādījumu, ka darījuma mērķis bija izvairīties no iespējamā atgūšanas lēmuma ietekmes, “Slovākijas iestādēm bija skaidrs, ka [tā] veica sākotnējo izmeklēšanu saistībā ar sūdzību pret *NCHZ* kopš 2011. gada 17. oktobra [apstrīdētā lēmuma 2. apsvērums] un ka bija prasība par karteļa naudas soda maksājumu [19,6 miljonu EUR] apmērā, kas tika noteikts *NCHZ* ar 2009. gada 22. jūlija lēmumu [apstrīdētā lēmuma 12. apsvērums]” (skat. apstrīdētā lēmuma 131. apsvērumu).

279 Turklāt ir jākonstatē, ka ar argumentu, saskaņā ar kuru valsts atbalsta atgūšanas lēmuma vai vismaz šāda lēmuma riska zināšana ir nepieciešamais nosacījums atbalsta atgūšanas apiešanas esamībai, prasītāja atsauca uz pārdošanu, kas veikta nolūkā izvairīties no valsts atbalsta atgūšanas. Tomēr šis arguments ir jānoraida kā neefektīvs tāda paša iemesla dēļ kā iepriekš 268. punktā minētais arguments.

280 Pakārtoti ir jāprecizē, kā apgalvo prasītāja, ka lēmums pārdot *NCHZ* saskaņā ar darbības turpināšanas principu tika pieņemts pirms jebkādas norādes par to, ka Komisija veic pārbaudi par iespējamu valsts atbalstu. Pat ņemot par pamatu datumu, kurā tika uzsākts 2010. gada iepirkums, vai datumu, kurā pēc tam, kad šis iepirkums izrādījās neveiksmīgs, *súd v Trenčine* (Trenčīnas tiesa) izdeva izpildrikojumu, kas noteica administratoram pienākumu sākt pārdošanu 2011. gada jūnijā, ir jākonstatē, ka šajā laikā Komisija vēl nebija saņēmusi personas, kas iestājusies lietā, sūdzību. Turklāt nevar apgalvot, ka noteikti ir nozīme tam, ka pārdošanas darījuma ar *Via Chem Slovakia* kompromiss galu galā tika panākts 2012. gada 16. janvārī, proti, dienā, kurā Komisija nosūtīja valdībai sūdzības redakciju slovaku valodā; sūdzība tai jau bija paziņota citā valodā, nevis slovaku valodā, 2011. gada 17. oktobrī. Turpretī ir jānorāda, ka laikā, kad *NCHZ* tika pārdota prasītājai, 2012. gada augustā, sūdzība bija zināma un notika pārbaude pirms formālas izmeklēšanas procedūras uzsākšanas. Prasītāja pati norāda, ka administrators bija saņēmis pirmo norādi par to, ka Komisija veic iepriekšēju izskatīšanu atbalsta jomā, ņemot vērā 2012. gada 2. aprīļa vēstuli, kas viņam tika nodota 2012. gada 10. aprīlī. Līdz ar to otrās pārdošanas laikā *Via Chem Slovakia* un prasītājai būtu vajadzējis par to zināt, jo attiecībā uz šo pēdējo, pretēji tās apgalvojumiem tiesas sēdē, atbildot uz Vispārējās tiesas jautājumu, ir jānorāda, ka jebkurš rūpīgs uzņēmējs cenšas iegūt pilnīgu informāciju par tās struktūras ekonomisko situāciju, kuru tas plāno iegādāties.

6. Par Komisijas visaptverošo vērtējumu attiecībā uz saimnieciskās pēctecības esamību starp *NCHZ* un prasītāju

281 Apstrīdētajā lēmumā Komisija pamatoja savu secinājumu par saimnieciskās pēctecības esamību ar apstākli, ka cenas, kas tika samaksātas abos secīgajos pārdošanas darījumos, iespējams, nebija tirgus cenas, kā arī ar darījuma apjomu nodošanas priekšmeta izpratnē un darījuma ekonomisko loģiku (apstrīdētā lēmuma 168. un 169. apsvērums).

282 No apstrīdētā lēmuma analīzes izriet, ka Komisija nav pieļāvusi kļūdu, uzskatīdama, pirmkārt, ka gan darījuma apjoms (nodošanas priekšmets), gan darījuma ekonomiskā loģika varēja būt norādes uz saimniecisko pēctecību starp *NCHZ* un prasītāju (skat. šā sprieduma 254.–258. un 261.–265. punktu), un, otrkārt, ka nevarēja noteikti apgalvot, ka abi secīgie pārdošanas darījumi tika īstenoti par tirgus cenu (skat. šā sprieduma 251. punktu).

283 Šajā kontekstā, ņemot vērā, ka saskaņā ar judikatūru pirmām kārtām, pieņemot, ka nodošanas cena bija atbilstīga tirgus cenai, tas bija tikai viens no elementiem analīzē par iespējamās saimnieciskās pēctecības esamību un otrām kārtām ar to, ka ir samaksāta cena, kas atbilst tirgus nosacījumiem, var nebūt pietiekami, lai neitralizētu konkurētspējas priekšrocību, kas saistīta ar nelikumīgā atbalsta iegūšanu, ir jāuzskata, ka šīs lietas apstākļos Komisija varēja pamatoti secināt, ka atbalsta atgūšanas pienākums ir jāattiecinā uz prasītāju neatkarīgi no jebkādiem konstatējumiem attiecībā uz apiešanas nolūku.

284 Līdz ar to ceturtais pamats ir jānoraida.

G. Par piekto pamatu, kas minēts pakārtoti, attiecībā uz LESD 107. panta 1. punkta un 108. panta 2. punkta, kā arī Regulas Nr. 659/1999 14. panta 1. punkta pārkāpumu sakarā ar to, ka apgalvotā valsts atbalsta atgūšanas pienākuma attiecināšana uz prasītāju netika ierobežota līdz 60 % no minētā atbalsta summas

285 Pakārtoti prasītāja apgalvo, ka apstrīdētais lēmums ir nelikumīgs, jo Komisija nav ierobežojusi atgūšanas pienākumu līdz 60 % no apgalvotā *NCHZ* piešķirtā valsts atbalsta summas. Tā apgalvo, ka nevarēja būt visas minētās summas saņēmēja, jo pārpirka no *Via Chem Slovakia* tikai 60 % *NCHZ* aktīvu, un ka tā negūst arī netiešu peļņu no daļas, kas palika *Via Chem Slovakia* īpašumā, jo tā maksā ires maksu, kas ir noteikta atbilstoši tirgus nosacījumiem.

- 286 Komisija, kuru atbalsta persona, kas iestājusies lietā, apstrīd prasītājas argumentācijas pamatotību.
- 287 Apstrīdētajā lēmumā Komisija precizēja, ka prasītāja “no *Via Chem Slovakia* nomā nekustamo īpašumu (zemi un ēkas), kas nepieciešams ķīmisko produktu ražošanai,” un ka, “izņemot nekustamo īpašumu, [prasītāja] pārņēma visus pārējos *NCHZ* aktīvus, tiesības un saistības, [un ka] tādējādi prasītāja veic *NCHZ* uzņēmējdarbību un turpina to pašu produktu portfeli” (apstrīdētā lēmuma 153. apsvērumš). Tā secināja, ka “[tas], ka daļa aktīvu tika izmantoti, pamatojoties uz nomas līgumu, nevis tiešām īpašuma tiesībām, nemaina faktu, ka [prasītāja] vienkārši [turpināja] *NCHZ* saimniecisko darbību tādā pašā apmērā kā pirms darījuma” (apstrīdētā lēmuma 156. apsvērumš).
- 288 Kā tika nospriests, Komisija varēja pamatoti secināt, ka atbalsta atgūšanas pienākums ir attiecināms uz prasītāju sakarā ar saimnieciskās pēctecības esamību starp *NCHZ* un prasītāju. Viens no šīs pēctecības pamatojumiem ir apstākļi, ka prasītājas rīcībā bija visas *NCHZ* tiesības un pienākumi, lai turpinātu to pašu darbību.
- 289 Turklāt, kā Komisija norāda, prasītāja neapstrīd, ka tā nomāja ķīmisko produktu ražošanai nepieciešamo nekustamo īpašumu, ko tā nebija iegādājusies un kas veidoja atlikušos 40 %, kuri palika *Via Chem Slovakia* īpašumā. Tomēr apstākļi, ka šis nekustamais īpašums prasītājai nepiederēja, bet tā to nomāja – saskaņā ar tās apgalvojumu par tirgus cenu –, nekādi negrozīja to, ka prasītāja varēja to izmantot savam labumam, lai turpinātu darbību, ko iepriekš veica *NCHZ*.
- 290 Līdz ar to, ņemot vērā lietas apstākļus, kuru dēļ tika izdarīts secinājums par saimnieciskās pēctecības esamību starp *NCHZ* un prasītāju, atbalsta atgūšanas pienākuma attiecināšanu nevajadzēja ierobežot līdz 60 % un piektais pamats ir jānoraida.
- 291 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, šī prasība ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 292 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājai spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.
- 293 Atbilstoši Reglamenta 138. panta 3. punktam *AlzChem*, kas iestājās lietā Komisijas prasījumu atbalstam, sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (sestā palāta)

nospriež:

- 1) **Prasību noraidīt.**
- 2) **Piespriest *Fortischem a.s.* segt savus, kā arī atlīdzināt Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus.**
- 3) ***AlzChem* sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.**

Berardis

Papasavvas

Spineanu-Matei

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2019. gada 24. septembrī.

[Paraksti]

Satura rādītājs

I. Tiesvedības priekšvēsture	1
II. Apstrīdētais lēmums	4
III. Tiesvedība	5
IV. Lietas dalībnieku prasījumi	6
V. Juridiskais pamatojums	6
A. Par trešo pamatu attiecībā uz LESD 296. panta otrās daļas pārkāpumu saistībā ar Komisijas secinājumu par <i>NCHZ</i> piešķirta valsts atbalsta esamību	7
B. Par pirmā pamata pirmo un otro daļu attiecīgi saistībā ar valsts līdzekļu nodošanas un <i>NCHZ</i> piešķirtas ekonomiskās priekšrocības neesamību	9
1. Judikatūra	10
2. Apstrīdētais lēmums	11
3. Par Komisijas veikto pirmā pasākuma kvalificēšanu par valsts atbalstu	12
a) Par nosacījumiem, ar kādiem Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām tika piemērots <i>NCHZ</i> , to kvalificējot par “stratēģiskas nozīmes sabiedrību”, un ar šo piemērošanu saistītajām sekām	13
b) Par prasītājas apgalvojumu, saskaņā ar kuru Slovērijas valsts lēmums kvalificēt <i>NCHZ</i> par “stratēģiskas nozīmes sabiedrību” atbilda tirgus ekonomikas dalībnieka kritērijiem	13
c) Par prasītājas apgalvojumiem attiecībā uz situācijas identiskumu, ja uz <i>NCHZ</i> būtu attiecināta parastā maksātspējas procedūra	16
1) Par apgalvojumu, saskaņā ar kuru pirmais administrators esot paudis atbalstu <i>NCHZ</i> ekspluatācijas turpināšanai pirms Likuma par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām pieņemšanas	16
2) Par apgalvojumu, ka pirmā administratora sākotnējo lēmumu būtu apstiprinājusi kompetentā komiteja	17
3) Par apgalvojumu, saskaņā ar kuru kompetentās komitejas lēmums klientiem un piegādātājiem būtu sniedzis tādu pašu drošību kā Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām	21
4) Par apgalvojumu, saskaņā ar kuru <i>NCHZ</i> nav saņēmusi nevienu papildu priekšrocību saistībā ar tās darbības turpināšanu, ko noteica Likums par stratēģiskas nozīmes sabiedrībām	23
d) Secinājumi	24
C. Par otro pamatu attiecībā uz pienākuma veikt rūpīgu un objektīvu izskatīšanu neizpildi, kā arī Komisijas pienākuma sadarboties pārkāpumu	25

D.	Par pirmā pamata trešo daļu attiecībā uz acīmredzamu kļūdu vērtējumā, aprēķinot apgalvotā valsts atbalsta summu	28
E.	Par sesto pamatu attiecībā uz LESD 296. panta pārkāpumu saistībā ar Komisijas secinājumu par saimnieciskās pēctecības esamību	29
F.	Par ceturto pamatu attiecībā uz LESD 107. panta 1. punkta un 108. panta 2. punkta, kā arī Regulas Nr. 659/1999 14. panta 1. punkta pārkāpumu saistībā ar to, ka apgalvotā valsts atbalsta atgūšanas pienākums tika attiecināts uz prasītāju	31
	1. Ievada apsvērumi	32
	2. Par <i>NCHZ</i> pārdošanas cenu	34
	a) Par pierādīšanas pienākumu	34
	b) Par pārdošanu “Via Chem Slovakia”	35
	1) Par apgalvoto prezumpciju attiecībā uz pārdošanu par tirgus cenu, ja pārdošana notiek saistībā ar maksātspējas procedūru tiesas uzraudzībā	35
	2) Par apgalvoto garantiju attiecībā uz augstāko iespējamo pārdošanas cenu tāpēc, ka pārdošana notika saskaņā ar atklātu, pārskatāmu un beznosacījumu iepirkuma procedūru	35
	c) Par Via Chem Slovakia veikto pārdošanu prasītājam	38
	d) Secinājumi	38
	3. Par darījuma apjomu	38
	4. Par darījuma ekonomisko loģiku	39
	5. Par pārējiem Komisijas vērtētajiem elementiem	41
	a) Par nodomu izvairīties no atbalsta atgūšanas lēmuma	41
	b) Par saiknēm starp <i>NCHZ</i> sākotnējo un jauno īpašnieku	41
	c) Par pārdošanas brīdi	42
	6. Par Komisijas visaptverošo vērtējumu attiecībā uz saimnieciskās pēctecības esamību starp <i>NCHZ</i> un prasītāju	43
G.	Par piekto pamatu, kas minēts pakārtoti, attiecībā uz LESD 107. panta 1. punkta un 108. panta 2. punkta, kā arī Regulas Nr. 659/1999 14. panta 1. punkta pārkāpumu sakarā ar to, ka apgalvotā valsts atbalsta atgūšanas pienākuma attiecināšana uz prasītāju netika ierobežota līdz 60 % no minētā atbalsta summas	43
	Par tiesāšanās izdevumiem	44